

Эзекиел

1-нжи бап

Реб Эзекиеле аян боляр

¹ Кебар каналының якасында сүргүн эдиленлерин арасындакам, гөклер ачылды ве мен Худайдан гелен гөрнүшлери гөрдүм. Бу сүргүндө болян вагтымызың отузынжы йылының дөрдүнжи айының бәшине болды. ² Бу Ехоякын патышаның сүргүн эдилмегиниң бәшинжи йылыды. Дөрдүнжи айың бәшине ³ бабыллыларың юрдундакы Кебар каналының якасында Бүзиниң оглы Эзекиел рухана^a Реббин сөзи гелди. Ол ерде Реббин эли онуң үстүндеди.

⁴ Мен демиргазықдан тупанлы шемалың гелйәнини гөрдүм. Шөхлели, үзнүксиз от сачян әпет булут гелйәрди, одуң ортасында якуда меңзеш бир зат ялпылдаярды. ⁵ Булудың ортасында кешплери ынсана меңзеш дөрт саны жандарың дураныны гөрдүм. ⁶ Оларың херсиниң дөрт йүзи ве дөрт ганаты барды. ⁷ Аяклары гөнүди, дабанлары гөләниң тойнагына меңзейәрди ве ялдыравук бүрүнч кимин шөхле сачярды. ⁸ Ганатларының астындан, дөрт гапдалларындан ынсан эллери чыкып дурды. Дөрдүсиниң-де йүзлери ве ганатлары шейледи: ⁹ Оларың ганатлары бири-бирине дегип дурды. Жандарлар йөрәнлеринде хич яна өврүлмән, хер хайсы өз тарапына гөни гидйәрди. ¹⁰ Оларың дөрдүсиниң-де йүз кешплери шейледи: өнде дөрдүсиниң-де ынсан йүзи, саг тарапында арслан йүзи, чеп тарапында өкүз йүзи ве ызда бүргүт йүзи барды. ¹¹ Оларың йүзлери шейледи. Ганатлары болса ёкарык герилгиди; хер жандарың ганатларының икиси бири-бирине галташып дурды, бейлеки ики ганаты болса, оларың беденлерини өртйәрди. ¹² Оларың хер бири гөс-гөни херекет эдйәрди. Олар хич яна совулман, Рухуң ислейән угруна гидйәрдилер. ¹³ Бу жандарларың гөрнүши янып дуран одуң көзлерини я-да шамчыраглары яда саярды; от жандарларың ортасында дынгысыз херекет эдйәрди. От шөхле сачярды ве ондан йылдырым чыкярды. ¹⁴ Жандарлар йылдырым чалтлыгында гелип-гидип дурдылар.

¹⁵ Мен жандарлара середенимде, ине, дөрт йүзли жандарларың янында оларың херси үчин ерде бир тигир гөрдүм. ¹⁶ Тигирлерин гөрнүши ве гурлушы шейледи: олар сары якут кимин ялпылдаярды ве дөрдүси-де бири-бирине меңзешди; оларың гөрнүшлери ве гурлушлары тигир ичиндәки тигир ялыды. ¹⁷ Чар тарапа йөрәп билйәрдилер; тигирлер хич яна өврүлмейәрдилер. ¹⁸ Тигирлерин гуршавлары белент хем горкунчды; дөрдүсиниң-де гуршавлары тутушлайын гөзлерден долуды.

¹⁹ Жандарлар йөрәнлеринде, тигирлер-де оларың яны билен йөрәйәрдилер; жандарлар ерден галанларында, тигирлер-де биле ерден галярдылар. ²⁰ Рух нирә гитмек ислесе, олар-да шол яна гидйәрдилер. Жандарларың рухы тигирлердедиги үчин, тигирлер-де олар билен биле ерден галярдылар. ²¹ Жандарлар йөреселер, тигирлер-де йөрәйәрдилер; жандарлар дурсалар, тигирлер-де дуярдылар. Жандарларың рухы тигирлердедиги үчин, олар ерден галанларында, тигирлер-де биле галярдылар.

²² Гүммезе чалымдаш, буз ялы ялдыраян горкунч бир зат жандарларың келлелериниң үстүне яйылыпды. ²³ Гүммезиң ашагында оларың ганатлары бири-бирине тарап герилги ягдайда гөнелип дурды. Оларың херсиниң беденини өртйән башга-да ики ганаты барды. ²⁴ Олар йөрәнлеринде, ганатларындан чыкян сеси эшитдим: жошуп акян сувларың шагтылдысы, Гудратыгүйчлиниң сеси ве улы гошуның гүрпүлдиси ялыды. Олар дуранларында, ганатларыны ашак гойберйәрдилер. ²⁵ Ганатларыны ашак гойберенлеринде, келлелериндәки гүммезден бир сес гелйәрди. ²⁶ Келлелериндәки гүммезиң депесинде якут гөрнүшли тагтың кешби барды; тагтың кешбиниң үстүнде ынсан гөрнүшинде бир кешп барды. ²⁷ Мен кешбиң билинден ёкардакы гөрнүшини гөрдүм, ол ичи тутушлайын от гөрнүшли ялдыраян якут киминди, кешбин билинден ашакдакы гөрнүшини-де гөрдүм, ол от дейин парлап, төверек-даша шөхле сачып дурды. ²⁸ Даш-төверекдәки шөхләниң гөрнүши ягышлы гүн булутда пейда болан әлемгошар киминди. Бу Реббин шөхратының гөрнүшиниң кешбиди.

Мен муны гөрөн бадыма йүзин йыкылдым ве кимдир бириниң геплейән сесини эшитдим.

^aБузының оглы Эзекиел рухана: я-да Бузы руханының оглы Эзекиеле.

2-нжи бап

Реб Эзекиели чагыряр

¹ Геплейән сес маңа: «Эй, ынсан оглы, аяк үстүне гал, сениң билен геплешжек» дийди. ² Ол гепләнде, Рух ичине гирип, мени аяк үстүне галдырды. Мен Онуң өзүме йүзленип геплейәнини эшитдим. ³ Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы, Мен сени гаршыма баш гөтерен питнечи миллет болан ысрайыл халкының арасына иберйәрин. Шу гүне ченли олар ве оларың ата-бабалары Маңа гаршы болуп гелдилер. ⁴ Бу халк дикдүшди ве текепбирдир. Мен сени оларың янына иберйәрин. Сен олара: „Хөкмүрован Реб шейле диййәр“ дий. ⁵ Бу питнечи халк сени ислесе динлесин, ислемесе динлемесин, йөне олар өз араларында бир пыгамберин бардыгыны билсинлер. ⁶ Эй, ынсан оглы, сен олардан ве оларың сөзлеринден горкма. Дашыңы чалыдыр тикенеклер гуршаса-да, ичяңлар арасында яшасаң-да горкма. Оларың сөзлеринден горкма, йүзлеринден хедер этме, олар питнечи халкдыр. ⁷ Олар сени исле динлесинлер, исле динлемесинлер, олар сөзлерими айт, чүнки олар питнечи халкдыр. ⁸ Йөне сен, эй, ынсан оглы, өзүңе айдяңларымы динле. Бу питнечи халк ялы дикдүшди болма, агзыңы ач-да, саңа бержек задымы ий». ⁹ Онсоң мен өзүме тарап узяян бир эл гөрдүм; ол элде дүйрленен бир кагыз барды. ¹⁰ Оны мениң өңүмде ачып гойды, онуң ики тарапы хем язылгыды, онда агылар, инңилдилер ве налыш сөзлери язылгыды.

3-нжи бап

¹ Ол маңа: «Эй, ынсан оглы! Өзүңе берлени ий, шу кагызы иениңден соң болса гит-де, ысрайыл халкы билен геплеш» дийди. ² Онсоң мен агзымы ачдым ве Ол бу кагызы маңа иймәге берди. ³ Ол маңа: «Эй, ынсан оглы! Гарныңы доюр, бу кагыздан ичини долдур; муны саңа берйәрин» дийди. Онсоң мен оны ийдим, ол агзымда бал ялы сүйжүди. ⁴ Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы! Бар, гит-де, ысрайыл халкына Мениң сөзлерими айт. ⁵ Мен сени дүшнүксиз геплейән ве дили кын миллете дәл-де, ысрайыл халкының арасына иберйәрин. ⁶ Хава, сени дүшнүксиз геплейән, дили кын ве сөзлерине дүшүнип болмаян бейлеки көп миллетлерин арасына иберемок. Олар иберседим, олар сени хөкман динләрдилер. ⁷ Эмма ысрайыл халкы сени динлемек ислемез, олар хатда Мени-де динлемек ислемейәрлер; чүнки бүтин ысрайыл халкы кечжал ве доңйүрекдир. ⁸ Серет, Мен сени эдил олар ялы кечжал ве доңйүрек этдим. ⁹ Сениң маңлайыңы алмаз ялы чакмакдашыңдан хем гаты этдим. Олар питнечи халкдыр, олардан горкма, йүзлеринден хедер этме». ¹⁰ Ол маңа ене-де шулары дийди: «Эй, ынсан оглы! Мениң саңа айдяң әхли сөзлериме говуҗа гулак гой ве йүрегине орнашдыр. ¹¹ Онсоң сүргүн әдилен халкының янына гит-де, олар айт. Исле динлесинлер, исле динлемесинлер, олара: „Хөкмүрован Реб шейле диййәр“ дий».

¹² Рух мени ёкары галдырды, мен еңсәмден: «Реббиң шөхратына Өз меканында алкыш болсун!» диен әпет гопгунлы сеси эшитдим. ¹³ Бу жандарларың бири-бирлерине дегйән ганатларының ве оларың гапдалларындакы тигирлерин әпет гопгунлы сесиди. ¹⁴ Рух мени ёкары гөтерип, бу ерден алып гитди. Реббиң эли мениң үстүмде берк дурды ве жаным гахардан долуп, мен гайгы-хасратда гитдим. ¹⁵ Онсоң мен Кебар каналының якасындакы Телабыпда яшаян сүргүндәкилерин янына бардым. Мен оларың яшаян еринде, оларың арасында еди гүнләп аңк-таңк болуп отурдым.

¹⁶ Еди гүн геченден соң, маңа Реббиң сөзи гелди: ¹⁷ «Эй, ынсан оглы! Мен сени ысрайыл халкына гөзегчи белледим. Мениң хер бир айдяң сөзүми динле-де, Менден олар дуйдурыш бер. ¹⁸ Мен эрбет адама: „Сен хөкман өлерсиң“ дийсем, сен хем оңа дуйдурыш бермесен я-да онуң өмрүни халас этмек үчин эрбет ёлларыңдан эл чекмек барада онуң билен геплешмесен, ол эрбет адам өз гүнәси зерарлы өлер, эмма онуң ганы үчин Мен сениң билен хаклашарын. ¹⁹ Эмма сен эрбеде дуйдурыш берсен, ол-да эрбетликден эл чекмесе, ярамаз гылыкларыны үйтгетмесе, ол өз гүнәси зерарлы өлер, эмма сен өз жаныңы халас әдерсиң. ²⁰ Эгер догручыл адам догручыллыгыңдан дөнүп, эрбетлиге йүз урса, Мен оны агыр гүне саларын, ол хем өлер. Сен ол адама дуйдурыш бермесен, ол өз гүнәси зерарлы өлер ве онуң әден догры ишлери ятланмаз. Мен онуң ганыны болса сенден талап әдерин. ²¹ Йөне догручыл адам гүнә этмез ялы, оңа дуйдурыш берсен, ол-да гүнә этмесе, элбетде, ол дири галар, себәби оңа дуйдурыш берилди; сен хем өз жаныңы халас әдерсиң».

²² Ол ерде Реббин эли мениң үстүмдеди. Ол маңа: «Тур, дүзлүгө гит, ол ерде Мен сениң билен геплешжек» дийди. ²³ Шейлеликте, мен туруп, дүзлүгө гитдим. Ол ерде Реббин шөхраты Кебар каналының якасында гөрөн шөхратым ялыды, мен йүзин йыкылдым. ²⁴ Рух ичиме гирип, мени аяк үстүне галдырды. Ол мениң билен геплешип, шейле дийди: «Гит-де, өйүңде гапыны ичинден гулла. ²⁵ Йөне сен, эй, ынсан оглы, бойнуңа танап атылып багланарсың. Шейдип, сен халкың арасына гидип билмерсиң. ²⁶ Оларың питнечи халкдыгы үчин Мен дилиңи дамагына япышдырарын, сен лал боларсың ве олар өвүт берип билмерсиң. ²⁷ Эмма Мен сениң билен геплешип, дилиңи ачарын ве сен олар: „Хөкмүрован Реб шейле диййэр!“ диерсиң. Гой, динлән динлесин, динлемедик йүз өвүрсин, чүнки олар бир питнечи халкдыр».

4-нжи бап

Иерусалимниң габавы хакындакы пыгамберлик

¹ Сен, эй, ынсан оглы! Өзүңе бир керпич алып, өңүңде гой-да, онуң йүзүне Иерусалим шөхериниң суратыны чек. ² Онуң дашыны габа, гаршысына беркитмелер сал, диварына чыкмак үчин япгыт гур; дүшелгелер дик, төверек-дашында дивар йыкян пүрслер ерлешдир. ³ Онсоң бир демир жам ал-да, демир дивар болар ялы, оны өзүң билен шөхерин арасында ерлешдир; йүзүңи оңа тарап өвүр. Шөхер габавда болар, оны өзүң габарсың. Бу ысрайыл халкы үчин бир аламанат болар. ⁴ Онсоң чеп гапдалыңа гышарып ят-да, ысрайыл халкының языгыны өз үстүңде ерлешдир; чеп гапдалыңа гышаран гүнлериңиң санына гөрө оларың языкларыны чекерсиң. ⁵ Мен оларың языкларының хер йылыны бир гүн хасабына өвүрүп, сениң үстүңе йүкледим. Бу үч йүз тогсан гүндүр. Шейлеликте, ысрайыл халкының языгыны сен чекерсиң. ⁶ Булары гутараныңдан соң, икинжи гезек гышар, йөне бу гезек саг гапдалыңа гышар. Шейдип, яхуда халкының языгыны чекерсиң. Мен муны хер йылы бир гүн хасабына өвүрүп, жеми кырк гүни сениң үстүңе йүкледим. ⁷ Йүзүңи Иерусалимниң габавына тарап өвүр-де, голларыны чермәп, онуң гаршысына пыгамберлик эт. ⁸ Ине, Мен сени танап билен багларын, сен габав гүнлериңи тамамлаянчаң, бир гапдалыңдан бейлеки гапдалыңа өвүрүлип билмерсиң. ⁹ Бугдай, арпа, нойба, мержимек, дары ве човдары алып, бир габа гуй-да, олардан өзүңе чөрек бишир; гапдалыңа гышаржак гүнлериң санына гөрө үч йүз тогсан гүнлөп ондан ий. ¹⁰ Хер гүнки ийжек иймитиңиң аграмы ярым гадак^b болар; сен муны белленен вагтда иерсиң. ¹¹ Сувы хем өлчөг билен ичерсиң. Ол ярты күйзе^c болар; оны белленен вагтда ичерсиң. ¹² Арпа көкелер иерсиң; көкелери халкың гөзүниң алнында адам нежасатыны якып, шонуң үстүңде биширерсиң. ¹³ Реб: «Мениң араларына ковжак миллетлеримниң ичинде ысрайыл халкы чөреклерини шейдип, харам эдип иерлер» дийди. ¹⁴ Онсоң мен: «Вах, Хөкмүрован Реббим! Мен хич хачан өзүми харам эден дәлдириң, мен яшлыгымдан тө шу вагта ченли хич вагт маслык я парчаланан хайван иймедим, агзыма харам эт дегирмедим» дийдим. ¹⁵ Ол маңа: «Боляр, сен адам нежасатының дерегине сыгыр тезегини уланыбер, чөрегиңи шонуң үстүңде биширерсиң» дийди. ¹⁶ Соңра Ол сөзүни довам эдип, маңа: «Эй, ынсан оглы! Мен Иерусалимде олары бир дөвүм чөреге зар эдерин. Олар чөреклерини горкы ичинде белленен аграмда иерлер ве сувларыны ховп астында өлчөг билен ичерлер. ¹⁷ Онсоң олар чөрек билен сува зар болуп, бири-бирлерине горкы билен седишерлер ве өз этмишлериниң астында хеләк боларлар» дийди.

5-нжи бап

Худайың халкы пытрадылар

¹ Эй, ынсан оглы, өзүңе бир кесгир гылыч ал, оны деллек пәкиси хөкмүнде уланып, сач-сакгалыңы сыр. Соң өлчөр ялы бир терези ал-да, сач-сакгалыңы бөлеклере бөл. ² Шөхерин габав гүнлери тамамлананда, онуң үчден бирини шөхерин ортасында як. Бейлеки үчден бирини ал-да, гылыч билен уруп, тутуш шөхерин төверегине пытрат. Галан үчүнжи бөлегини болса еле совур, Мен-де гылыжымы яланачлап, оларың ызындан коваларын. ³ Сен сач-сакгалдан биразажык алып, донуңың этегине дан. ⁴ Олардан ене-де алып, ода ташла-да як, ондан бүтин ысрайыл халкына гаршы от чыкар.

^b *Ярым гадак*: еврейче *йигрими шекел*. Йигрими шекел такм. 220 гр дендир.

^c *Ярты күйзе*: еврейче *хиниң алтыдан бир бөлеги*. Хиниң алтыдан бир бөлеги такм. 0.75 литре дендир.

⁵ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Бу Иерусалимдир; Мен оны миллетлерин меркезинде гойдум, юртлары онун төверегинде ерлешдирдим. ⁶ Эмма Иерусалим төверегиндәки әхли миллетлерден ве юртлардан хас бетер эрбетлик эдип, Мениң хөкүмлериме ве парзларыма гаршы баш галдырды, Мениң хөкүмлерими рет этди ве парзларымы тутмады». ⁷ Шонун үчин хем Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Сиз төверегиниздәки миллетлере гаранда хас бетер питнечи болдуңыз, парзларымы бержай этмединиз, хөкүмлерими ерине етирмединиз, хатда сиз тутуш даш-төверегиниздәки миллетлерин хөкүмлерине гөрә-де херекет этмединиз». ⁸ Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Ине, Мен, хут Мениң Өзүм сизе гаршы чыкарын, миллетлерин гөзлериниң алнында сизе хөкүм чыкарамын. ⁹ Әхли нежис ишлериңиз үчин Мен сизе өң этмедик, индем этмежек затларымы эдерин. ¹⁰ Мунун үчин сизиң араңызда ата-энелер чагаларыны, чагалар болса ата-энелерини иерлер. Мен сизиң гаршыңызга хөкүмлер чыкарамын ве сизден дири галанларың әхлисини елиң чар тарапына даргадарын». ¹¹ Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Барлыгымдан ант ичйәрин, әхли йигренжи затларыңыз ве нежис ишлериңиз билен мукадес өйүми мурдар эдендигиңиз үчин, Мен-де сизи гылыч билен гырып ташларын; гөзүм гайгырмаз ве хайпым гелмез. ¹² Сизиң үчден бир бөлегиңиз мергиден, ене үчден бир бөлегиңиз даш-төверегиниздәки гылычдан өлер; бейлеки үчден бир бөлегиңизи болса елиң чар тарапына совруп, гылыжымы ялаңчлап, ызыңыздан коваларын.

¹³ Газабымы оларың үстүне дөкүп, гахарым ятышандан соң, Мен көшешерин. Олара гахар-газабымы дөкенимде, олар Мен-Реббин габанжанлык билен гепләндингими билерлер. ¹⁴ Төверегиниздәки миллетлерин арасында ве әхли өтегчилерин гөзлериниң алнында, сизи вейранчылыга ве масгарачылыга сезевар эдерин. ¹⁵ Гахар-газап ве агыр жезалар билен сизе хөкүмлер чыкаранымда, сиз төверегиниздәки миллетлере масгара, сөгүнч, дуйдурыш хем горкы боларсыңыз. Муны Мен-Реб айтдым. ¹⁶ Ачлыгың өлүм окларыны ёлланымда, олар сизи вейран этсинлер дийип ёлларын. Үстүңиздәки ачлыгы хас-да артдырамын, бир дөвүм чөреге зар эдерин. ¹⁷ Үстүңизе ачык ве йыртыжы хайванлары ёлларын; олар сизи перзентсиз гоярлар; мерги ве уруш сизи ёк эдип ташлар, башыңыздан гылыч саларын. Муны Мен-Реб айтдым».

6-нжы бап

Ысрайылын бутпаразлыгы паш эдилйэр

¹ Мана Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Йүзүңи Ысрайыл дагларына тарап өвүр-де, олара пыгамберлик эт. ³ Эй, Ысрайыл даглары, Хөкмүрован Реббин сөзүни динлән! Хөкмүрован Реб дагларга ве депелере, жүлгелере ве дерелере шейле диййәндир дий: „Ине, хут Мен, Мениң Өзүм үстүңизе гылыч гетирерин, сежде эдилйән ерлериңизи ёк эдерин. ⁴ Гурбанлык сыпаларыңыз вейран болар, якымлы ыссы түтетги якян сыпаларыңыз күл-пеекун эдилер; гылычдан гечириленлериңизи бутларыңызың өңүне ташларын. ⁵ Мен ысрайыл халкының жесетлерини өз бутларының өңүнде гоарын, сүңклериңизи болса гурбанлык сыпаларыңызың төверегине пытрадарын. ⁶ Ниреде яшасаңыз хем галаларыңыз вейран болар, сежде эдилйән ерлериңиз хараба дөнер. Шонун үчин гурбанлык сыпаларыңыз дөвлүп йыкылсын, бутларыңыз парчаланып, ер билен егсан болсун, якымлы ыссы түтетги якян сыпаларыңыз ёк эдилсин ве эл ишлериңизден хич зат галмасын. ⁷ Адамларыңыз әхли ерде өлдүрилер, шонда сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз.

⁸ Эмма Мен бирнәчәңизи аман галдырамын. Кәбириңиз миллетлерин арасында гылычдан гачып гутуларсыңыз ве башга юртларга даргадыларсыңыз. ⁹ Гачып гутуланларыңыз есирлиге әкидилен ерлериндәки миллетлерин арасында Мени ятларлар. Мен оларың Өзүмден йүз өврен зынахор йүреклеринден, бутларының ызына эерен зынахор гөзлеринден яңа ажы хасрат чекдим. Олар әхли нежис ишлеринде эден писликлеринден яңа өз-өзлерини йигренерлер. ¹⁰ Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер, Мен оларга бу яманлыгы этжекдигими йөне ере айтмадым“. ¹¹ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Элиңизи маңлайыңызга, аякларыңызга ере уруң ве шейле дийин: „Ысрайыл халкының эден әхли пис нежис ишлери үчин вай-у-дат! Олар гылычдан, ачыкдан ве мергиден хеләк боларлар. ¹² Узакдакылар мергиден өлерлер; якындакылар гылычдан хеләк боларлар ве галып-гачып аман галанлар болса ачыкдан өлерлер. Мен оларга болан газабымы шейле тамамларын. ¹³ Гурбанлык сыпаларының төверегиндәки бутларының арасында, хер бир белент депеде, әхли дагларың башында, хер бир көлегели агажың ве гүр япраклы дуб агажының астында, бутларыга якымлы ыссы түтетги хөдүр эдилйән әхли

ерлеринде оларың гылычдан гечириленлери серлип ятанда, сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз.
¹⁴ Мен оlara гаршы элими узадып, оларың чөллүкден тә Дибла ченли болан илатлы ерлерини харабачылыга ве вейранчылыга өврерин. Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер“».

7-нжи бап

Ысрайыл халкының соңкы гүнлери

- ¹ Маңа Реббинң сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Хөкмүрован Реб Ысрайыл юрдуна шейле диййәр: „Соңы гелди!
 Юрдуң дөрт күнжегиниң соңы гелди!
³ Ине, сизинң соңуңыз гелди!
 Мен сизинң үстүңизден газабымы индерерин.
 Өз тутан ёлларыңыза лайыктыкда үстүңизден хөкүм чыкарарын, әхли нежис ишлериңизи өз башыңыза гетирерин.
⁴ Араныңда нежис ишлер әдйәндигиңиз үчин, Мен сизи өз ёлларыңыза гөрә жезаландырамын.
 Гөзүм гайгырмаз, хайпым гелмез.
 Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз“».
- ⁵ Хөкмүрован Реб шейле диййәр:
 «Бетбагтык! Ине, өң гөрлүп-әшидилмедик бетбагтык гелйәр!
⁶ Соңуңыз гелди; хава, соңуңыз гелди!
 Ол сизинң гаршыңыза оянды; ине, гелйәр!
⁷ Нобат сизе етди, эй, юрдуң илаты!
 Вагт гелди, ол гүн якынлашды.
 Дагларда шовхунлы байрамчылык дерегине ховсала гүни гелди.
⁸ Инди Мен газабымы басым үстүңизе дөкерин, сизе болан гахарымы тамамларын.
 Өз тутан ёлларыңыза лайыктыкда хөкүм чыкарарын, әхли нежис ишлериңизи өз башыңыза гетирерин.
⁹ Араныңда нежис ишлер әдйәндигиңиз үчин, өз тутан ёлларыңыза гөрә жезаландырамын.
 Гөзүм гайгырмаз, хайпым гелмез.
- Шонда өзүңизи жезаландыраның Мен-Ребдигими билерсиңиз.
- ¹⁰ Ине, ол гүн! Ине, ол гүн етип гелйәр!
 Нобатыңыз етди, таяк гунчалады, текепбирлик гүлледи.
¹¹ Зулум гүйжәп, хеләкчилик таягына өврүлди.
 Олардан хич зат галмаз, оларың болчулыгыңдан, байлыгыңдан зат галмаз, араларыңда шан-шөхратлылык болмаз.
¹² Вагт гелди, ол гүн голайлашды; мүшдери шатланмасын, сатыжы яс тутмасын, чүнки газап әхли жемагатың үстүңден инйәр.
¹³ Бу аянлык онуң әхли жемагатына дегишлидиги үчин сатыжы дирикә, сатан ерини ызына алмаз. Языклы хер бир адамың яшайшы берк болмаз.
¹⁴ Сурнай чалынды, әхли зат тайяр; йөне хич ким сөвеше гитмейәр, чүнки газабым әхли жемагатың үстүңдедир.
¹⁵ Дашарда гылыч, ичерде мерги ве ачылык бар; шөхериң дашындакылар гылычдан өлерлер; ичиндәкилер ачылыктан ве мергиден хеләк боларлар.
¹⁶ Аман галанларың әхлиси гачып,

- өз этмишлери зерарлы
дере гөгерчинлери кимин
дагларда ахы-нала чекерлер.
17 Хич кимиң голунда кувват галмаз,
эхли кишиниң дызлары титрэр.
18 Олар жул геерлер,
олары ховсала гаплар.
Хеммәниң йүзи утанчлы болар,
эхли башларын сачы сырылар.
19 Күмүшлери көчелере ташланар,
алтынлары мурдар хасапланар.

Алтын-күмүш олара гүнә этдирийән бүдреме дашына өврүлди. Шонуң үчин Реббин газап гүнүнде олары алтын-күмүшлери халас этмез, ачыкдан гутармаз я-да гарынларыны доюрмаз. ²⁰ Олар Мениң өйүмиң шай-сеплериниң гөзеллиги билен өзлерини гопбамсы тутдулар ве олардан нежис бутлары ве йигренжи затлары ясадылар. Шонуң үчин хем Мен бу шай-сеплери олар үчин мурдар зада өвүрдим.

- ²¹ Мен оны олжа хөкмүнде гелмишеклерин элине,
талаң хөкмүнде дүнийәдәки ярамазларың элине берерин,
оны мурдар эдерлер.
²² Олардан йүз өвренимде,
олар Мениң хазынамы харларлар,
талаңчылар гирип, оны харларлар.
²³ Зынжырлар яса!
Юрт ганлы женаятдан,
шәхер зорлукдан долы.
²⁴ Ысрайылларың өйлерини эеләр ялы,
Мен миллетлериниң иң яманыны гетирерин.
Мен гүйчлүлериниң текепбирлигиниң соңуна чыкарын,
оларың мукаддес ерлери мурдар болар.
²⁵ Горкы гапланда,
олар парахатчылык агтарарлар,
йөне тапмазлар.
²⁶ Бетбагтлык үстүне бетбагтлык гелер,
эрбет хабар үстүне эрбет хабар чыкар.
Пыгамберден бош ере аянлык тама эдерлер;
руханы канун өвретмез,
яшулы өвүт бермез.
²⁷ Патыша яс тутар,
хөкүмдары алжыранчылык гаплар,
юрдуң халкының горкудан эллери титрэр.
Мен оларың тутан ёлларына гөрә хасаплашарын,
өз хөкүмлерине лайыктыкта хөкүм чыкарарын.
Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер».

8-нжи бап

Худайың өйүндәки нежис затлар

¹ Сүргүнде болян вагтымызың алтынжы йылының алтынжы айының бәшине өйүмде Яхуда яшулулары билен отыркам, Хөкмүрован Реб элини мениң үстүме гойды. ² Мен середенимде, одуң гөрнүшинде бир адамың шекилини гөрдүм. Онуң билинден ашагы ода мензейәрди, билинден ёкарсы болса якут ялы шөхле сачярды. ³ Ол эле мензеш бир зат узадып, мениң сачымдан тутды. Рух мени ер билен гөгүң арасына галдырды ве Худайдан гелен гөрнүшде Иерусалиме, ички ховлының демиргазык дервезесиниң гирелгесине гетирди. Ол ерде Худайда габанжанлык дөредийән нежис бут гурулгыды. ⁴ Ысрайыл Худайының шөхраты шол ердеди. Ол мениң дүзлүкде гөрен гөрнүшим ялыды. ⁵ Онсоң Худай маңа: «Эй, ынсан оглы! Демиргазык

тарапдакы ёла серет» дийди. Гөрсем, гурбанлык сыпасының демиргазык дервезесинин гирелгесинде яңкы нежис бут бар экен. ⁶ Ол маңа ене: «Эй, ынсан оглы! Оларың нәме эдйәнини гөрйәрсинми? Мени мукаддес өйүмден дашлашдыржак болуп, ысрайыл халкы бу ерде нежис ишлер эдйәр. Инди мундан-да бетер нежислиги гөрерсиң» дийди.

⁷ Ол мени ховлының гирелгесине гетирди. Гөрсем, диварда бир дешик бар экен. ⁸ Соңра Ол маңа: «Эй, ынсан оглы, гел, дивары ой» дийди. Мен дивары ойдум; ол ерде бир гирелге пейда болды. ⁹ Маңа: «Ичери гир-де, оларың бу ерде эдйән хас нежис ишлерини гөр» дийди. ¹⁰ Мен ичерик гирип серетдим, диварың төверек-дашына хер хили сүйренижилерин, йигренжи хайванларың ве ысрайыл халкының әхли бутларының суратлары чекиленди. ¹¹ Оларың өңүнде болса ысрайыл халкының яшулуларындан етмиш киши дурды. Оларың ортасында Шапаның оглы Язая дурды. Хер хайсының элинде якымлы ыслай түтетги габы барды. Түтетгиниң ысы булут кимин ёкары гөтерилйәрди. ¹² Онсоң Ол маңа: «Эй, ынсан оглы! Ысрайыл яшулуларының хер бириниң гараңкыда бутлардан долы отагларында нәме эдйәнини гөрдүңми? Олар Реб бизи гөрмейәр, Реб юрды терк этди диййәрлер» дийди. ¹³ Маңа ене-де: «Бейләңе өврүл, оларың мундан бетер нежислигини гөрерсиң» дийди. ¹⁴ Онсоң мени Реббиң өйүниң демиргазык тарапындакы дервезесиниң гирелгесине гетирди. Ине, ол ерде Таммуз худаы үчин яс тутян аяллар отырдылар. ¹⁵ Ол маңа: «Эй, ынсан оглы, гөрдүңми? Ене өврүл, мундан хем бетер нежислиги гөрерсиң» дийди.

¹⁶ Онсоң мени Реббиң өйүниң ички ховлусына гетирди. Ине, Реббиң ыбадатханасының гирелгесинде эйван билен гурбанлык сыпасының аралыгында йигрими бәше голай адам барды. Оларың арка тарапында Реббиң ыбадатханасы, өзлери болса гүндогара тарап бакып дурдулар. Олар гүндогара тарап бакып, Гүне сежде эдйәрдилер. ¹⁷ Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы, гөрдүңми? Яхуда халкына бу ерде нежис ишлери этмек азлык эдйәрмикә? Олар юрды зорлукдан долдурдылар, ене-де Мениң гахарымы гетирйәрлер; серет, бурунларына чыбык тутярлар^d. ¹⁸ Мунуң үчин Мен-де гахар-газап билен херекет эдерин, гөзүм гайгырмаз, хайпым гелмез. Гаты сес билен гулагыма гыгырсалар-да, олары динлемерин».

9-нжы бап

Иерусалим жезаландырылар

¹ Соңра Ол мениң гулагыма гаты сес билен: «Шәхери жезаландыржак болянларың хер бири элине гырян ярагыны алып, голая гелсин» дийип гыгырды. ² Ине, демиргазык тарапдакы ёкаркы дервезәниң ёлундан алты адам гелди. Хер бириниң элинде гырян ярагы барды, араларында болса эгинбашы зыгыр матадан эдилен ве били язув эсбаплы бир адам барды. Олар ичери гирип, бүрүнч гурбанлык сыпасының янында дурдулар. ³ Ысрайыл Худаының шөхраты керупларың^e үстүнден айрылып, Худаың өйүниң босагасына гелди. Реб эгинбашы зыгыр матадан эдилен, билинде язув эсбабы болан адамы чагырып, ⁴ она: «Иерусалим шәхериниң ичинден геч-де, онда эдилйән нежис ишлерден яна ах чекип, аглаянларың маңлайына беллик эт» дийди. ⁵ Бейлекилере болса маңа эшитдирип: «Онуң ызы билен шәхерин ичинден гечиң ве өлдүрин; гөзүңиз гайгырмасын, хайпыңыз гелмесин. ⁶ Гожалары, йигитлери, бой гызлары, чагалар билен аяллары өлдүрин, эмма маңлайында беллик боланлара голайлашмаң. Мениң мукаддес өйүмден башлаң» дийди. Олар-да өйүң өңүндәки яшулулардан башладылар. ⁷ Соңра олар: «Барың, ыбадатхананы мурдар эдиң, ховлулары гылычдан гечириленлерден долдурың!» дийди. Шейдип, олар гидип, шәхердәкилери өлдүрмәге башладылар. ⁸ Олар өлдүрип йөркәлер, мен еке галдым ве йүзин йыкылып, дады-перят этдим: «Вах, Хөкмүрован Реббим! Гахар-газабыңы Иерусалимин үстүнден дөкүп, Ысрайылың аман галан халкының хем барыны гырайжакмы?». ⁹ Ол маңа: «Ысрайыл билен яхуда халкының языгы жуда чөклер, юрт гандан, шәхер адалатсызлыкдан долы. Олар: „Реб юрды терк этди, Реб гөрмейәр“ диййәрлер. ¹⁰ Мунуң үчин Мениң хем гөзүм гайгырмаз, хайпым гелмез, эден ишлерини өз башларындан индерерин» дийди. ¹¹ Ине, эгинбашы зыгыр матадан эдилен ве били язув эсбаплы адам: «Буйрушың ялы этдим» дийип хабар берди.

^dБурунларына чыбык тутярлар: бутпаразчылык дессурларының бири болмагы мүмкин.

^eКеруп: перишделерин бир гөрнүши. Сөзлүге серет.

10-нжы бап

Худайың шөхраты Иерусалими терк эдйэр

¹ Соңра мен керупларың ёкарсындакы гүммезин депесинде якут ялы тагтың шекилини гөрдүм. ² Ол эгинбашы зыгыр матадан эдилен адама: «Керупларың ашагындакы тигирлерин арасына гир. Керупларың араларында янып дуран көзлерден гошавужыңы долдур-да, шәхерин үстүне сеч» дийди. Ол адам мениң гөзүмиң алнында тигирлерин арасына гирди. ³ Яңкы адам гиренде керуплар Худайың өйүниң гүнорта тарапында дурдулар. Булут ички ховлыны долдурды. ⁴ Реббин шөхраты керупларың үстүндөн айрылып, Худайың өйүниң босагасына гелип дурды. Худайың өйи булуттан долды; ховлы болса Реббин шөхратының ялкымындан долуды. ⁵ Керупларың ганатларының сеси Гудратыгүйчли Худайың гепләниндәки сеси ялы дашкы ховлуда-да эшидилди. ⁶ Ол эгинбашы зыгыр матадан эдилен адама: «Тигирлерин арасындан, керупларың аралыгындан көз ал» дийип табшыранында, яңкы адам гирип, тигирлерин янында дурды. ⁷ Керупларың бири өзлериниң араларындакы көзе элини узадып, ондан алды-да, эгинбашы зыгыр матадан эдилен адамың эллериниң аясында гойды. Ол-да оны алып чыкды. ⁸ Керупларың ганатларының ашагындан адам элиниң шекили гөрүнди. ⁹ Гөрсем, керупларың гапдалында дөрт тигир бар экен. Хер бир керубың гапдалында бир тигир барды, тигирлер сары якут кимин ялпылдайды. ¹⁰ Дөрдүсиниң-де гөрнүши бирди, эдил тигир ичинде тигир бар ялыды. ¹¹ Олар йөрәнлеринде, дөрт тарапа херекет эдйәрдилер; сага-сола өврүлмейәрдилер, бир келле хайсы тарапа өврүлсе, бейлекилер хем хич яна гышарман, шол тарапа йөрейәрдилер. ¹² Бүтин гөврелери, аркалары, эллери, ганатлары ве тигирлери дөрдүсиниң-де тигирлери тутушлыгына гөзлерден долуды. ¹³ Тигирлер болса, мениң эшидишим ялы, «Айланян тигирлер» дийлип атландырылды. ¹⁴ Оларың хер хайсының дөрт йүзи барды. Биринжи йүз керуп йүзүне, икинжи йүз ынсан, үчүнжи йүз арслан, дөрдүнжи йүз болса бүргүт йүзүне меңзейәрди. ¹⁵ Керуплар еринден галдылар. Булар мениң Кебар каналының якасында гөрен жандарларымды. ¹⁶ Керуплар йөрәнлеринде, тигирлер-де оларың гапдалындан йөрейәрдилер. Ерден галмак үчин керуплар ганатларыны галдыранларында, тигирлер-де оларың гапдалындан айрылмаярдылар. ¹⁷ Жандарлар дуранларында, тигирлер-де дурярдылар. Жандарларың рухы тигирлердедиги үчин, жандарлар ёкары галанларында, булар-да галярдылар. ¹⁸ Реббин шөхраты Худайың өйүниң босагасындан айрылып, керупларың үстүнде дурды. ¹⁹ Керуплар ганатларыны галдырып, мениң гөзүмиң алнында ёкары галдылар. Олар чыканларында, тигирлер-де олар билен биле чыкып, Реббин өйүниң гүндогар дервезесиниң гирелгесинде дурдулар. Ысрайыл Худайының шөхраты болса оларың депесиндеди. ²⁰ Булар мениң Кебар каналының якасында, Ысрайыл Худайының аягының астында гөрен жандарларымды. Мен оларың керуплардыгына гөз етирдим. ²¹ Хер хайсының дөрт йүзи, дөрт ганаты болуп, ганатларының ашагында ынсан элине меңзеш бир зат барды. ²² Оларың йүз кешплери эдил мениң Кебар каналының якасында гөрен йүзлерим ялыды, хер бири гөс-гөни өңе йөрейәрди.

11-нжи бап

Ысрайыл ёлбашчылары жезаландырылар

¹ Рух мени ёкары галдырып, Реббин өйүниң гүндогар тарапдакы дервезесине гетирди. Дөрвезэниң гирелгесинде йигрими бөш адам барды. Мен оларың арасында халкың ёлбашчыларындан Азурың оглы Язаны билен Бенаяның оглы Пелатяны гөрдүм. ² Реб маңа: «Эй, ынсан оглы! Пөлияманлар, шәхерде эрбет өвүтлер берйәнлер шу адамлардыр. ³ Булар: „Өйлери гурмагың вагты басым гелмезми? Бу шәхер бир газандыр, биз болса онуң ичинде абат сакляян этдирис“ диййәрлер. ⁴ Мунуң үчин сен оларың гаршысына пыгамберлик эт. Хава, пыгамберлик эт, эй, ынсан оглы!» дийди. ⁵ Онсоң Реббин рухы үстүме инип, маңа шулары айтмагымы буюрды: «Реб шейле диййәр: „Эй, ысрайыл халкы, Мен сизиң агзыңыздан чыкян хер бир сөзи, келләниздәки пикири билйәрин. ⁶ Бу шәхерде сиз көп адамы өлдүрдиңиз, онуң көчелерини гылычдан гечириленлерден долдурдыңыз“. ⁷ Шонуң үчин хем Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Сизиң гылычдан гечирип ташланларыңыз эт, бу шәхер болса газандыр, эмма сиз онуң ичинден чыкарыларыңыз. ⁸ Сиз

гылычдан горкярсыңыз, эмма Мен үстүңизден гылыжы саларын. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ⁹ Сизи онун ичинден чыкарып, гелмишеклерин элине берерин, гаршыңызга хөкүмлер чыкарарын. ¹⁰ Сиз гылычдан хелэк боларсыңыз, сизе Ысрайыл серхединде хөкүм эдерин, онсоң Мениң Ребдигими билерсиниз. ¹¹ Бу шәхер сизин үчин газан болмаз, сизем онда эт болмарсыңыз. Мен Ысрайыл серхединде сизе хөкүм чыкарарын. ¹² Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиниз. Сиз Мениң парзларымы бержай этмединиз, хөкүмлерими ерине етирмединиз, гайтам төверегиниздәки миллетлерин хөкүмлерине гөрә херекет этдиниз». ¹³ Онсоң шейле болды: мен пыгамберлик эдип йөркәм, Бенаяның оглы Пелатя өлди. Мен йүзин йыкылдым, гаты сес билен: «Вах, Хөкмүрован Реббим! Сен Ысрайылың аман галан адамларының хем соңуна чыкайжакмы?» дийип перят этдим.

Худай Ысрайылы дикелдер

¹⁴ Онсоң маңа Реббин сөзи гелди: ¹⁵ «Эй, ынсан оглы! Иерусалим илаты сениң доганларын хакында сүргүнде йөрөн хоссарларын ве бүтин ысрайыл халкың хакында „Олар Ребден дашлашдылар, бу юрт мүлк хөкүмүнде бизе берилди“ дийдилер. ¹⁶ Шонун үчин хем Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: „Олары узакдакы миллетлерин арасына ибердим, юртлара даргатдым. Шонда-да гиден юртларында гысга мөхлет үчин олар мукаддес өй болан Мендин“». ¹⁷ Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: «Мен сизи халкларын арасындан йыгнарын, даргадылан юртларыңыздан бир ере жемләрин ве Ысрайыл топрагыны сизе берерин. ¹⁸ Юрда доланып, әхли йигренжи ве нежис затларыны ол ерден айрып зыңарлар. ¹⁹ Оларын йүрегини бир эдерин, тәзе рух берерин. Ичлериндәки даш йүреги айрып, олара этден болан йүрек берерин. ²⁰ Шонда олар парзларымы бержай эдип, хөкүмлерими саклап, олары долы бержай эдерлер. Шейле хем олар-а Мениң халкым, Менем оларын Худайы боларын. ²¹ Эмма йүректери йигренжи ве нежис затларын ызына эерен адамлары жезаландыраын, оларын эден ишлерини өз башларындан индерерин». Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ²² Онсоң керуплар ганатларыны галдырдылар, тигирлер-де оларын гапдалындады. Ысрайыл Худайының шөхраты болса оларын үстүндеди. ²³ Реббин шөхраты шәхерден чыкып, шәхерин гүндогарындакы дагың үстүнде дурды. ²⁴ Гөрнүшде Худайын рухы мени ёкары галдырып, бабыллыларын юрдундакы сүргүн эдиленлерин янына гетирди. Онсоң гөрөн гөрнүшим гөзүмден гайып болды. ²⁵ Мен Реббин өзүме гөркезен әхли затларыны сүргүн эдиленлере гүррүн бердим.

12-нжи бап

Яхуда сүргүн эдилйэр

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Сен питнечи халкың арасында яшаярсын, оларын гөрмәге гөзлери бар, йөне гөрмейәрлер, эшитмәге гулаклары бар, йөне эшитмейәрлер, чүнки олар бир питнечи халкдыр. ³ Шонун үчин, эй, ынсан оглы, сен есир эдип әкидилйән адам ялы, өз гошуңы тайярла-да, гүндизин гүни оларын гөзлеринин алнында ёла дүш. Сен есир эдип әкидилен ялы, оларын гөзлеринин алнында өз еринден башга бир ере гөч. Олар питнечи халк болсалар-да, белки, муңа дүшүнәрлер. ⁴ Гүндиз оларын гөзлеринин алнында сүргүн эдилйәнин гошы кимин гошуңы чыкар ве сүргүн эдилйән киши кимин оларын гөзлеринин алнында агшам ёла дүш. ⁵ Оларын гөзлеринин алнында дивары ой-да, гошуңы ондан чыкар. ⁶ Оларын гөзлеринин алнында гошуңы гершинде гөтер-де, гаранкыда чык, бу юрды гөрмез ялы йүзүни бүре, чүнки Мен сени ысрайыл халкы үчин бир аламан этдим».

⁷ Мен хем өзүме буйрулышы ялы этдим. Гошумы сүргүне гидйәнин гошы кимин илки гүндиз чыкардым. Агшам дивары элим билен оюп, гошумы гаранкыда чыкардым, оларын гөзлеринин алнында оны гершимде гөтердим.

⁸ Сәхер билен маңа Реббин сөзи гелди: ⁹ «Эй, ынсан оглы! Бу питнечи ысрайыл халкы сенден: „Сен нәме эдйәрсин?“ дийип сорады, шейле дәлми?». ¹⁰ Олара Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: «Бу Иерусалимдәки хөкүмдара ве онун ичиндәки әхли ысрайыл халкына дегишли пыгамберликдир. ¹¹ Олар: „Мен сизе бир нышандырын, мен нәме эден болсам, олар-да шейле эдерлер, олар есир дүшүп, сүргүне гидерлер“ дий. ¹² Араларындакы хөкүмдар гошларыны гершинде гөтерип, гаранкыда дашары чыкарар. Оны чыкармак үчин дивары ояр, бу юрды гөрмез ялы йүзүни бүрәр. ¹³ Мен торумы язарын, ол дузагыма дүшер. Оны Бабыл юрдуна гетирерин, эмма ол шол ерде Бабылы гөрмән өлер. ¹⁴ Онун төверегиндәкилери, әхли

көмөкчилерини ве әхли нөкөрлерини елиң чар тарапына совруп, гылыжымы ялаңачлап, ызларындан коваларын. ¹⁵ Олары юртлара даргаданымда, миллетлер арасына пытраданымда, Мениң Ребдигими билерлер. ¹⁶ Баран ерлериндөки миллетлерин арасында өз нежисликлерини гүррүң берер ялы, оларың биразыны гылычдан, ачлыкдан ве мергиден алып галарын. Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер».

¹⁷ Маңа Реббин сөзи гелди: ¹⁸ «Эй, ынсан оглы! Чөрегиңи сандырап ий, сувуңы горкудан яңа титрәп ич. ¹⁹ Юрдун халкына, Иерусалим илатына ве ысрайыл халкына Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Олар чөреклерини горкы билен ийип, сувларыны ховп астында ичерлер, себәби ол ерде яшаянларың эден зорлугы зерарлы юрт чоларып галар. ²⁰ Илатлы галалар вейран болар, юрт хараба дөнер. Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер“».

²¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ²² «Эй, ынсан оглы! Сизиң ысрайыл юрдунда „Гүнлер гечер гидер, хер бир аянлык пуч болар“ диййән бу накылыңыз нәме? ²³ Шонун үчин хем олар Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Мен бу накылы ёк әдерин, гайдып оны Ысрайылда накыл әдип айтмазлар“. Ене-де олар: „Гүнлер якындыр, әхли аянлыгың амала ашмагының гүнлери якындыр“ дий. ²⁴ Мундан бейләк ысрайыл халкының арасында ялан аянлык ве алдавчы палчылык болмаз. ²⁵ Муны Реб болан Мен айдяндырын ве Мениң айдан затларым амала-да ашар. Эй, питнечи халк, инди бу гайра гоюлмаз, Мен сөзи айдарын ве оны амала ашыраын». Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

²⁶ Маңа Реббин сөзи гелди: ²⁷ «Эй, ынсан оглы! Ине, ысрайыл халкы: „Оңа гелен аянлык гелжекки гүнлер үчиндир, ол узак гелжек барада пыгамберлик әдйәр“ диййәр. ²⁸ Мунун үчин олар Хөкмүрован Реббин сөзүни етир: „Мениң сөзлериминч хич бири инди гайра гоюлмаз, нәме айтсам, шол сөз амала ашар“». Муны Хөкмүрован Реб айдяндыр.

13-нжи бап

Галп пыгамберлер жезаландырыляр

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Пыгамберлик әдйән Ысрайыл пыгамберлерине гаршы пыгамберлик эт. Өз-өзлеринден пыгамберлик әдйән ол пыгамберлере Реббин сөзүни диндемеги табшыр. ³ Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Акмак пыгамберлерин дат гүнүне! Олар хич бир зат гөрмән, өз хыялларының ызына әерйәрлер. ⁴ Эй, Ысрайыл, сениң пыгамберлерин харабалыкда гезйән шагаллар киминдир. ⁵ Реббин гүнүнде ысрайыл халкының сөвешде берк дурмагы үчин, диварың опурылан ерлерини тәзеден бежермединиз. ⁶ Олар ‘Реббин сөзи’ дийип, бош гөрнүшлере ве ялан паллара уйдулар. Олары Реб ёлламады, эмма шонда-да сөзлеринин амала ашмагына умыт баглаярлар. ⁷ Мен айтмадык хем болсам, ‘Реббин сөзи’ диениңизде, бош гөрнүшлер гөрүп, яландан пал атмадыңызмы?“.

⁸ Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: „Сиз ялан сөзлединиз, бош гөрнүшлер гөрдүңиз, мунун үчин Мен сизе гаршыдырын. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ⁹ Бош гөрнүшлер гөрийән, яландан пал атян пыгамберлерин гаршысына эл галдыраын. Олар Мениң халкымың маслахатына гатнашмазлар, ысрайыл халкының санавына язылмазлар ве Ысрайыл юрдуна гирмезлер. Онсоң сиз Мениң Хөкмүрован Ребдигими билерсиниз.

¹⁰ Бу пыгамберлер парахатчылык ёк ере ‘парахатчылык’ дийип, Мениң халкымы аздырярлар; бири дивар саланда, олар муңа хек чалярлар. ¹¹ Хек чалянлара дивар йыкылар дий; гүйчли ягыш билен дашлы долулар ягар; дивары тупанлы ел юмрар. ¹² Дивар йыкыланда, сизден чалан хекиңизинч ниредедигини сорамазлармы?!“.

¹³ Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: „Мен газапланып, тупанлы ел билен дивары юмраын, гахарым билен гүйчли ягыш ве дашлы долы ягдырып, дивары ер билен егсан әдерин. ¹⁴ Хек чалан диварыңызы йыкарын, оны ер билен егсан әдерин, онун дүйби гөрнер. Дивар йыкылып, сиз ичинде хеләк боларсыңыз. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиниз“. ^{15–16} Мен дивара ве оңа хек чаланлара газабымы дөкүп, сизе шейле диерин: „Дивар-да, оңа хек чаланлар-да ёк болдулар. Иерусалимде парахатчылык ёк ере ‘парахатчылык’ барада аянлык алан Ысрайыл пыгамберлери-де ёк болды“. Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

¹⁷ Йөне сен, эй, ынсан оглы, өз-өзлеринден пыгамберлик әдйән халкың гызларына тарап йүзүңи өвүр-де, олар гаршы пыгамберлик эт. ¹⁸ Олар Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Хер бир ынсаның жаныны авлажак болуп, хер киминч билегине билезик дакян, дүрли бойдакы адамларың башына бүренжек тикйән аялларың дат гүнүне! Сиз Мениң халкымың жаныны

авламак билен өз жаныңызы халас эдйэндирис өйдйәрсинизми? ¹⁹ Бир гысым арпа ве бир дөвүм чөрөк үчин халкымың арасында Маңа ыснат гетирдиниз. Ялана гулак асян халкыма ялан сөзлемек билен өлүмө лайык дәл жанлары өлдүрдиниз, өлүмө лайык жанлара болса яшажакдыкларыны ыглан этдиниз“. ²⁰ Мунуң үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: „Ине, Мен сизин ынсан жаныны гуш кимин авлаян жадыгөй билезиклериңизе гаршыдырын. Мен олары голларыңыздан сыпыраын. Гуш кимин авлаян жанларыңызы бошадып гойберерин. ²¹ Бүренжеклериңизи-де йыртып, халкымы элиңизден халас эдерин, инди олар сизин элиңизде есир болмазлар. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиниз. ²² Мениң ынжатмак ислекедик догручыл кишимин йүрегини ялан затлар билен ынжатдыңыз ве эрбет адам өз эрбет ёлундан дөнүп, дири галмаз ялы, онуң голуна кувват бердиниз. ²³ Мунуң үчин сиз инди ялан гөрнүшлер гөрмерсиниз ве палманчылык этмерсиниз. Мен халкымы сизин элиңизден халас эдерин. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиниз“».

14-нжи бап

Худай бутпаразлары жезаландыряр

¹ Ысрайыл яшулуларындан бирнәчеси мениң алныма гелип отурды. ² Онсоң маңа Реббин сөзи гелди: ³ «Эй, ынсан оглы! Бу адамларың йүреги бутлара багланды. Гүнә эдип, бүдреме дашыны өз өңлеринде гойдулар. Хей, шундан соң хем Мен булара Өзүмө маслахат салдыраынмы? ⁴ Шонуң үчин хем олар билен геплеш-де, Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Йүрегини бутлара баглан, этмишлерини бүдреме дашы хөкмүнде өз өңүнде гоян, соң хем пыгамберин янына баран хер бир ысрайылла, Мен-Реб бутларының көплүгине лайыктыкта Өзүм жогап берерин. ⁵ Шейдип, бутлары зерарлы Маңа кесеки болан бүтин ысрайыл халкының йүрегини тәзеден Өзүмө тарап өврерин“». ⁶ Мунуң үчин ысрайыл халкына Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Тоба эдиң ве бутларыңыздан эл чекиң, әли нежис ишлериңизден йүз өврүн. ⁷ Айдалың, ысрайыл халкындан болан я-да Ысрайылда гелмишек болуп яшаян бири Мени терк эдип, йүрегини бутлара баглап, этмишини бүдреме дашы хөкмүнде өз өңүнде гоюпдыр. Онсоң ол Маңа маслахат салып, пыгамберлере йүз тутса-да, Мен-Реб оңа өз этмишлерине гөрә жогап берерин. ⁸ Ол адамдан йүзүми өврүп, оны аламата ве тымсала өврерин, оны халкымың ичинден согрупп ташларын. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиниз. ⁹ Эгер бир пыгамбер алданып, бир сөз айтса, ол пыгамбери алдава салан Мен-Ребдирин. Мен оңа гаршы элими узадып, оны халкым Ысрайылың ичинден согрупп ташларын. ¹⁰ Олар өз этмишлериниң жезасыны чекерлер. Пыгамбер-де, ондан маслахат соран-да бир меңзеш жезаландырылар. ¹¹ Шейдип, ысрайыл халкы инди Менден айрылмаз, гүнәлери билен өзлерини харам этмезлер. Олар Мениң халкым, Мен-де оларың Худайы боларын». Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

¹² Маңа Реббин сөзи гелди: ¹³ «Эй, ынсан оглы! Бир юрт дөнүклик эдип, Маңа гаршы гүнә эденде, оңа гаршы элими узадып, олары бир дөвүм чөреге зар эдерин. Үстүне ачлык иберип, ынсанлары ве хайванлары гырып ташларын. ¹⁴ Эгер шу үч адам Нух, Даныел ве Эйюп ол ерде болсалар-да, олар догручыллыктары билен дине өз жанларыны халас эдип билерлер. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ¹⁵ Эгер Мен ол юрда йыртыжы хайванлары ёлласам, олар-да оны адамсыз гойсалар, юрт хараба дөнүп, яңкы хайванлардан яңа онуң ичинден хич ким гечмесе, ¹⁶ Өз барлыгымдан ант ичйәрин, Хөкмүрован Реб диййәр, бу үч адам ол юрда яшаса-да, олар не огулларыны, не-де гызларыны халас эдерлер. Дине өз жанларыны халас эдип билерлер. Юрт болса хараба дөнер. ¹⁷ Я-да ол юрдуң үстүне гылыч гетирип: „Эй, гылыч, юрдуң ичинден геч!“ дийсем, ондакы ынсанлары ве хайванлары гырып ташласам, ¹⁸ Өз барлыгымдан ант ичйәрин, Хөкмүрован Реб диййәр, бу үч адам ол ерде болсалар-да, не огулларыны, не-де гызларыны халас эдерлер. Дине өз жанларыны халас эдип билерлер. ¹⁹ Я-да ол юрда мерги ёллап, ган дөкмек үчин үстүне газабымы дөкүп, ынсаны ве хайваны гырып ташласам, ²⁰ Өз барлыгымдан ант ичйәрин, Хөкмүрован Реб диййәр, Нух, Даныел ве Эйюп ол ерде болсалар-да, не огулларыны, не-де гызларыны халас эдерлер. Олар догручыллыктары билен дине өз жанларыны халас эдип билерлер». ²¹ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Иерусалимдәки ынсанлары ве хайванлары ёк этмек үчин үстлерине дөрт агыр хөкүмими гылыч, ачлык, йыртыжы хайванлар ве мерги ёлланымда, оларың ягдайы хас чөкдөр болар.

²² Муңа гарамаздан, ол ерде гачып гутулан огулларыңыз ве гызларыңыз галдырылып, ол ерден чыкарылар. Олар сизин яныңызга барарлар, сиз оларың эрбет ёлларыны ве ишлерини гөрүп,

Мениң Иерусалимниң башына салан яманлыгымдан, башындан индерең затларымдан теселли тапарсыңыз. ²³ Оларың эрбет ёлларыны ве ишлерини гөрениңизде, сизе теселли берерлер ве сиз Мениң Иерусалимде эден әхли ишлерими бидерек ере этмәндигими билерсиңиз». Муны Хөкмүрован Реб дийәр.

15-нжи бап

Пейдасыз агач

¹ Мана Реббинң сөзи гелди: ² «Әй, ынсан оглы! Үзүм агажындан, ягны жеңнел агачларының арасындакы үзүм шахасындан нәме эдилйәр? Токайың әхли агачлары билен деңешдиренинде, онуң пейдасы ёкдур. ³ Иш үчин ондан агач алыңармы? Я үстүнден бир зат асмак үчин асгыч ясалярмы? ⁴ Ол одун хөкмүнде якылар. От онуң ики ужуны якып, ортасыны гаралдансоң, ол дерде ярармы? ⁵ Абатка дерде ярамадык зат, ода янып гаралансоң ише ярармы?». ⁶ Мунуң үчин Хөкмүрован Реб шейле дийәр: «Мен токай агачларының арасындан үзүм агажыны одун хөкмүнде нәдип якан болсам, Иерусалимниң илатыны-да шейдип ода якарын. ⁷ Мен олардан йүзүми өврерин. Олар бир отдан гачып гутулсалар-да, бейлеки бир от барыбир олары яндырар. Йүзүми оларың гаршысына өвренимде, сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз. ⁸ Онсоң оларың Маңа дөнүклик эдендиги үчин юрды хараба өврерин». Муны Хөкмүрован Реб дийәр.

16-нжы бап

Бивепа Иерусалим

¹ Мана Реббинң сөзи гелди: ² «Әй, ынсан оглы! Иерусалиме өз нежис ишлерини билдир. ³ Хөкмүрован Реб Иерусалиме шейле дийәр дий: „Сениң аслың, доглан ериң Кенган юрдудыр. Сениң какаң амор, әжең хет тиресиндендир. ⁴ Гөбегиң доглан гүнүң кесилмеди, арассаламак үчин сув билен ювулмадың, дуз билен сүртүлмедин ве гундалмадың. ⁵ Хич кимиң хайпы гелип, саңа булардан бирини хем этмеди, рехим-шепагат гөркезмеди. Гайтам, дүйә инен гүнүң сени йигренип, мейдана ташладылар. ⁶ Мен гапдалыңдан геченимде, сениң өз ганыңа булашып ятаныңы гөрүп: ‘Дири гал!’ дийдим^f. ⁷ Сени мейдан өсүмлиги кимин өсдүрдим, сен өсүп, кемала гелдин, аңрыбаш гөзеллиге етдин, гөвүслериң төзленип, сачың узын болды, йөне сен алаң-ачык ве ялаңачдың. ⁸ Онсоң ене гапдалыңдан гечип, саңа серетдим. Сениң түйс сөйги чагыңды; этегими үстүне язып, ялаңачлыгыңы өртдүм. Саңа ант ичип, сениң билен әхт баглашдым, сен-де Мениңки болдуң. Муны Хөкмүрован Реб дийәр. ⁹ Сени сува дүшүрдим, ганыңы ювуп арассаладым ве зейтун ягыны чалдым. ¹⁰ Саңа кешдели эшиклер гейдирдим, аягыңа гайышдан чарык, башыңа непис матадан яглык даңып, гымматбаха гейимлер гейдирдим. ¹¹ Сени шай-сеплер билен безедим, билегине билезиклер, бойнуңа зынжыр дакдым. ¹² Бурнуңа ысырга, гулакарыңа гулакхалкалар дакып, башыңа гөзеллик тәжини гейдирдим. ¹³ Сен алтын, күмүш билен безелдин, эшигиң зыгыр, гымматбахалы ве кешдели матады. Хөрегеңе оңат ун, бал ве яг ийдин, оваданлыгыңың чени-чакы болман, ша аялының дережесине етдин. ¹⁴ Оваданлыгың себәпли шөхратың миллетлериң арасына яйрады, саңа багышлан шөвкетим себәпли, оваданлыгың кәмилди. Муны Хөкмүрован Реб дийәр. ¹⁵ Йөне сен оваданлыгыңа бил багладың, шөхратыңдан пейдаланып, зынагәрлик этдин. Хер гечене көңүл бердин, оваданлыгың онуңкы болды. ¹⁶ Сен непис гейимлериңден өзүңе овадан сежде эдилйән ерлер салып, оларың үстүнде зынагәрлик этдин, бейле зат өң болан дәлдилер ве инди хем болмаз. ¹⁷ Мениң берен алтын-күмүш безег шайларымы алып, эркекleriң хейкеллериңи ясандың ве олар билен зына этдин. ¹⁸ Кешдели эшикleriңи алып, олара гейдирдин. Мениң зейтун ягымы ве якымлы ыссы түтетгими оларың өңүнде гойдуң. ¹⁹ Саңа берен чөрегиме, ийдирен оңат унумы, зейтун ягыны ве балы хошбой ыслар хөкмүнде оларың өңүнде гойдуң, хава, шейле этдин. Муны Хөкмүрован Реб дийәр. ²⁰ Мениң үчин догран огулларыңы ве гызларыңы алып, иймит хөкмүнде бутлара гурбан этдин. Хамала, зынагәрлигиң аз ялыды! ²¹ Чагаларымы өлдүрдин, олары ода якып, бутлара гурбан бердин. ²² Әхли нежис ишлериңде, зынагәрлигиңде яшлык гүнлериңи, алаң-ачык ве ялаңач болуп, ганыңа булашан вагтыңы ятламадың“». ^{23–24} Хөкмүрован Реб шейле

^f Сениң өз ганыңа булашып ятаныңы гөрүп: ‘Дири гал!’ дийдим: бу сөзлем кәбир гадымы голязмалардан алнан, йөне башга голязмаларда ол ики гезек гайталаняр.

диййәр: «Вай халыңа! Сениң халыңа вай! Әхли писликлеринден соң, хер бир ачык мейданда өзүңе чадыр ве сежде эдилйән ер салдың. ²⁵ Хер көчәнің башында сежде эдилйән ер гуруп, оваданлыгыңы харладың, хер бир өтегчә өзүңи хөдүрләп, зынагәрлигиңи артдырдың. ²⁶ Даяв беденли гоншуларың мүсүрлилер билен зынагәрлик этдиң ве Мениң гахарымы гетирмек үчин зынагәрлигиңи артдырдың. ²⁷ Шонун үчин хем, Мен саңа гаршы эл гөтердим, рысгалыңы кемелтдим ве сени өзүңи йигренйәнлере, сениң зынагәрлигинден утанян пилиштли гызларың эркине бердим. ²⁸ Сен ашурлылар билен-де зынагәрлик этдиң, себәби сен доймаз-долмаздың, олар билен-де зынагәрлик этдиң, шонда-да ганмадың. ²⁹ Зынагәрлигиңи сөвдагәрлеринң юрды болан бабыллыларың юрдуна ченли артдырдың; йөне мунун билен-де доймадың.

³⁰ Бу ишлеринң әхлисини, утанчсыз лолының ишлерини эденинде, йүрегиң нәхили межалсыз болды. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ³¹ Хер көчәнің башында сен өзүңе чадыр гурдун, хер бир ачык мейданда сежде эдилйән ер салдың. Сен бейлеки лолулар ялы болмадың, себәби музды әсгермедин. ³² Сен зынагәр, әриниң ерине кесекилери кабул эдйән аялсың! ³³ Әхли лолулар совгатлар берилйәр, сен болса әхли ойнашларыңа өзүң совгат берйәрсин, зынагәрлигиң үчин хер тарапдан гелсинлер дийип пара берйәрсин. ³⁴ Зынагәрлигинде бейлеки аяллара меңземейәрсин, себәби зынагәрлик этмек үчин хич ким сениң ызыңа дүшмейәр. Саңа музд төленмән, өзүң олар музд төлейәрсин, мунун үчин бейлекилере меңземейәрсин. ³⁵ Мунун үчин, эй, азгын аял, Реббинң сөзүни диңле: ³⁶ «Хөкмүрован Реб шейле диййәр: „Сениң хаясызлыгың әшгәр болуп, ойнашларың ве әхли нежис бутларың билен зынагәрлик эдйәркән, ялаңачлыгың үсти ачылды. Олара берен огулларыңың ганы үчин ³⁷ кейпи-сапа эден әхли ойнашларыңы, әхли сөөнлерини бүтин йигрененлеринң билен бирликде үйшүрерин. Олары тутушлайын гаршыңа үйшүрип, оларың өңүнде сени ялаңачларың. Шейдип, сениң тутуш ялаңачлыгыңы гөрерлер. ³⁸ Мен саңа зына эден ве ган дөкен аяллара дегишли хөкүмлер чыкарарын. Өчли гахар-газабым ве габанжаңлыгым билен сениң ганыңы ақдырарын. ³⁹ Сени оларың элине берерин, олар сениң чадырыңы йыкарлар, сежде эдилйән ерлерини күл-пеекун эдерлер, эгниңден эшигиңи сыпырарлар, шай-сеплерини алып, сени ялаңач ве алаң-ачык галдырарлар. ⁴⁰ Олар жемагаты сениң гаршыңа күшгүрерлер, сени дашларлар, гылычдан гечирерлер. ⁴¹ Өйлерини ода якып, көп аялларың гөзлериниң алнында сана хөкүм чыкараарлар. Мен зынагәрлигиңи бес этдирерин, инди гайдып ойнашларыңа музд төлемерсин. ⁴² Шейлеликде, саңа болан гахар-газабымы өчүрерин, саңа болан габанжаңлыгым айрылар, онсоң Мен көшешерин ве мундан соң гахарланмарын. ⁴³ Сен яшлык гүнлерини ятламан, эден әхли херекетлеринң билен Мени газапандырдың. Ине, Мен-де эден ишлерини өз башыңдан индерерин“. Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

„Нәме үчин сен әхли нежис ишлериниң үстүне бу хаясызлыгыңы-да гошдун? ⁴⁴ Ине, хеммелер сениң гаршыңа ‘Енесини гөр-де, гызыны ал’ диен накылы айдарлар. ⁴⁵ Сен өз әрини ве оглуны кемсидйән энәнің гызысың, өз әрлерини ве огулларыны кемсидйән уяларың уясысың, сизинң әжениз хетли, какаңыз болса аморлыды. ⁴⁶ Гызлары билен бирликде сениң демиргазык тарапында яшаян улы уяң Самарядыр, гызлары билен сениң гүнорта тарапында месген тутан кичи уяң Содомдыр. ⁴⁷ Сен оларың ёлларыңдан йөрәп, оларың нежис ишлерини этмединми? Бу хем аз ялы, өз ёлларыңда олардан хем бетер бозулдың. ⁴⁸ Өз барлыгыңдан ант ичйәрин Хөкмүрован Реб диййәр уяң Содом өз гызлары билен сениң өзүңиң ве гызларыңың эденини этмеди. ⁴⁹ Ине, сениң уяң Содомың этмиши шуды: Онунң өзүнде ве гызларыңда текепбирлик, бол нан ве долы рахатлык барды, эмма ол гарыбы ве мэтәжи голдамады. ⁵⁰ Олар өзлерине гувандылар ве Мениң гөзүмиң алнында нежис ишлер этдилер. Шонун үчин хем муны гөренимде, олары өңүмден сүпүрип ташлады. ⁵¹ Самаря сениң эден гүнәлериниң ярысыны-да этмеди, эмма нежис ишлеринде сен олардан гечирдиң, эден әхли нежис ишлеринң билен уяларыңы аклады. ⁵² Сен-де утанжының йүкүни чек. Нежислик билен эден гүнәлеринң уяларыңкыдан көпдүги себәпли олар енил хөкүм чыкартдың. Олар сенден хас догры сайылдылар. Мунун үчин утан ве өз утанжының йүкүни чек, чүнки сен уяларыңы аклады. ⁵³ Содомың, Самаряның ве оларың гызларының, олар билен бирликде сениң өңки абаданчылыгыңызы дикелдерин. ⁵⁴ Шонда сен өз утанжыңы чекерсин, эден әхли ишлерине утанып, олар теселли боларсын. ⁵⁵ Сениң уяларың Содом ве Самаря өз гызлары билен бирликде өңки ягдайларына дөненлеринде, сен хем гызларың билен өңки ягдайларыңа дөнерсин. ⁵⁶ Текепбир вагтында уяң Содомың адыны диле алмаярдың. ⁵⁷ Инди болса сениң пислигиңиң үсти ачылды. Инди сен Эдом[§], пилишт гызлары ве

[§]Эдом: бу ат кәбир гадымы голязмалардан алнан, йөне башга голязмаларда *Арам*.

сени йигренйән башга халклар тарапындан масгараланярсың. ⁵⁸ Сен өз хаясызлыгың ве нежис ишлериңиң жезасыны чекйәрсинң». Муны Реб диййәр.

Бакы әхт

⁵⁹ Хава, Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Сен әден әхтиңи бозуп, ичен антыңы харладың. Мен-де сени әдил өз әдишиң ялы әдерин. ⁶⁰ Йөне яшлыгыңда сениң билен баглашан әхtimi ятлап, сениң үчин бакы әхт беркарар әдерин. ⁶¹ Өзүнден улы ве кичи уяларыңы яныңа аланыңда, әден әтмишлериңи ятлап утанарсың. Мен олары саңа гызлыга берерин, әмма бу сениң әхтиң боюнча дәлдир. ^{62–63} Мен сени әхли әден әрбет ишлериңден сапланымда, сен муны ятлап утанар ялы, утанжыңдан яна агзыңы ачмаз ялы, сениң билен әхtimi беркарар әдерин, шонда сен Мениң Ребдигими билерсиң». Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

17-нжи бап

Ики бүргүт ве үзүм агажы

¹ Маңа Реббиң сөзи гелди: ² «Әй, ынсан оглы! Ысрайыл халкына бир матал бер, бир тымсал айт. ³ Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий:

„Улы ганатлы, узын елекли,
дүрли ренкли мымык түйлерден долы,
әпет бүргүт Ливана гонуп,
кедр агажының депесини эледиди.

⁴ Агажың ёкаркы шахасыны ёлуп,
сөвдагәрлериң юрдуна гетирди,
тәжирлериң шәхеринде ерлешдирди.

⁵ Онсоң юрдуң тохумындан алып,
оны хасыллы мейданда экди,
бол сувлар якасында ерлешдирип,
сөвүт агажы кимин отуртды.

⁶ Ол гөгерип, пессежик бойлы яйраң
үзүм агажына өврүлди,
шахалары өзүне тарап эгилди,
көклери өз астындады.

Шейдип, бу үзүм агажы болды,
шахалады, пудак чыкарды.

⁷ Улы ганатлы ве көп елекли
башга бир әпет бүргүт барды.

Ине, яңкы үзүм агажы
өз экилен кешинден
оңа тарап көклерини эгрелтди.

Суварсын дийип,
шахаларыны оңа тарап саллады.

⁸ Ол шахалап, миве берип,
оңат үзүм агажы болар ялы,
бол сувлар якасындакы
хасыллы мейданда экилипди“».

⁹ Ысрайыла Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий:
«Ол үзүм шахасы бой алып өсерми?»

Биринжи бүргүт тәзе балдаклары гурасын дийип,
көклерини согурмазмы, мивесини ёлмазмы?»

Көкүнден согурмак үчин гүйчли гол
я-да бейик гошун герек болмаз ахырын.

¹⁰ Ол экилсе-де, бой алып өсерми?»

Гүндогар шемалы уранда
бүтинлей гурамазмы?»

Өз гөгерен кешлеринде солмазмы?»

¹¹ Онсоң маңа Реббин сөзи гелди: ¹² «Инди, питнечи халка: „Сиз буларың нәмедигини билмейәрсинизми?!“ дий. Олара шейле дий: „Ине, Бабыл патышасы Иерусалиме гелип, онун патышасыны ве хан-беглерини Бабыла әкитди. ^{13–14} Ол патышаның тохум-тижинден болан бир адамы алып, онуң билен әхт баглашды; оңа ант ичирди. Ол муны юрт кичи гөвүнли болсун, гедемлик әтмесин, әхтими саклар ялы, еринде дурсун дийип этди. Ол юрдуң баштутанларыны есир әдип алып гитди. ¹⁵ Йөне Иерусалимин патышасы атлар ве көп эсгер берсин дийип, илчилерини Мүсүре ибермек билен Бабыл патышасының гаршысына гозгалаң турузды. Ол үстүнлик газанармы? Бу ишлери эден аман галармы? Эден әхтини бозан халас болармы? ¹⁶ Ичен антына бипервай гарандыгы, эден әхтини бозандыгы үчин Өз барлыгымдан ант ичйәрин ол өзүни патыша әдип, тагтда отурдан патышаның меканы болан Бабылда өлер. Муны Хөкмүрован Реб айдяр. ¹⁷ Бабыллылар көп жанлары гырмак үчин беркитмелер салып, япгытлар гуранларында, гүйчли гошуны ве улы йыгны болса-да, фыровын оңа сөвешде ярдам әтмез. ¹⁸ Ол эден әхтини бозды, ичен антына бипервай гарады; ол сөз берен хем болса, бу ишлери этди; инди ол гутулмаз“. ¹⁹ Мунуң үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Өз барлыгымдан ант ичйәрин! Мен ол тарапдан бипервай гаралан антымы ве бозулан әхтими онуң өз башына гетирерин. ²⁰ Мен торумы язарын, ол дузагыма дүшер, онсоң Бабыла гетирип, Маңа эден дөнүклиги себәпли оңа хөкүм чыкарарын. ²¹ Онуң әхли гачгак эсгерлери гылычдан гечирилер ве аман галанлары чар тарапа даргадылар. Онсоң сиз муны Мен-Реббин айдандыгымы билерсиниз».

²² Хөкмүрован Реб шейле диййәр:

«Кедр агажының депесинден

бир шахажык алып отурдарын.

Шахасындан бир яш балдак ёлуп,

белент дагың депесинде экерин.

²³ Оны Ысрайылың белент дагында отурдарын,

ол пудак чыкарар, миве берер,

шөхратлы кедр агажы болар.

Хер дүрли гушлар шахаларында месген тутар,

хер хили ганатлы жандарлар көлегесинде саялар.

²⁴ Юрдуң әхли агачлары

белент агажы песелдйәниң,

пес агажы бейгелдйәниң,

яшыл агажы гурадяның,

гуран агажы гөгердйәниң

Мен-Ребдигими билерлер.

Муны Мен-Реб айдярын,

амала-да ашыарын».

18-нжи бап

Гүнәли адамың гүнәси өз бойнуна

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Нәме үчин сиз Ысрайыл юрды хакында „Аталар туршы үзүм ийдилер, огулларың диши гамашды“ диен накылы айдярсыңыз? ³ Өз барлыгымдан ант ичйәрин, сиз бу накылы Ысрайылда гайдып уланмарсыңыз. Муны Мен Хөкмүрован Реб диййәрин. ⁴ Ине, хер бир дири жан Мениңкидир. Аталарың жаны-да, огулларың жаны-да Мениңкидир; диңе гүнә эден жан өлер. ⁵ Эмма догручыл адам адалатлы ве догры зады әдйәндир. ⁶ Ол дагларда бутлара хөдүрленен гурбанлыкдан иймез, ысрайыл халкының бутларына гөз дикмез, гоңшусының аялыны харам әтмез я-да аялының айбашылы вагтында онуң билен ятмаз. ⁷ Хич киме зулум әтмез, бергидарың гиревини ызына гайтарар, талаңчылык әтмез, ажа нан, яланажа дон берер. ⁸ Өзүниң пейдасына карз бермез, гөтеримине пул бермез, элини адалатсызлык әтмекден саклар, ики адамың арасында адалаты хакыката лайык ерине етирер. ⁹ Ол Мениң парзларымы ерине етирер, хөкүмлери ак йүрекден долы бержай эдер; ол догручыл адамдыр; ол хөкман дири галар». Муны Хөкмүрован Реб айдяндыр.

^{10–11} «Инди бу догручыл адамың зорлук эдйән, ган дөкйән бир оглы бар диелиң. Бу огул атасының хич бир этмедик яманлыкларыны эдип, ягшы ишлерин гырасында гөрүнмез, гайтам, дагларда бутлара хөдүрленен гурбанлыкдан иер, гоншусының аялыны харам эдер. ¹² Гарыба ве мэтәже зулум эдер, талаңчылык эдер, гиревини ызына гайтармаз. Бутлара бил баглар, нежис ишлер эдер. ¹³ Өз пейдасына карз берип, гөтеримине пул берер. Бейле огул дири галармы? Ёк, дири галмаз. Ол бу нежис ишлерин әхлисини этди, ол хөкман өлер ве дөкүлен ганы өз бойнуна болар.

¹⁴ Айдалың, бу оглуң-да бир оглы бар болса, ол атасының эден әхли гүнәлерини гөрүп пикир эдер ве булар ялы ишлери этмез; ¹⁵ дагларда бутлара хөдүрленен гурбанлыкдан иймез, ысрайыл халкының бутларына бил багламаз, гоңшусының аялыны харам этмез. ¹⁶ Хич киме зулум этмез, гирев алмаз, талаңчылык этмез, ажа нан, яланажа дон берер, ¹⁷ гарыба зулум этмез, пейда ве гөтерим алмаз. Эгер ол Мениң хөкүмлерими ерине етирип, парзларымы бержай этсе, какасының языгы зерарлы өлмән, ол хөкман дири галар. ¹⁸ Онуң какасы болса өз эден гүнәлери үчин өлер, ол залымлык эдип, доганыны талады, халкының арасында ярамаз ишлер этди. ¹⁹ Йөне сиз: „Нәме үчин огул атасының языгыны чекмейәр?“ диййәрсиниз. Себәби бу огул адалаты ве догручыллыгы ерине етирди, Мениң әхли парзларымы берк саклап, олары долы бержай этди; ол хөкман дири галар. ²⁰ Гүнә эден адам өлмелидир; атасының языгыны оглы чекмез, оглуның языгыны-да атасы чекмез. Догручыл адам догручыллыгының, эрбет адам эрбетлигинин жогабыны алар. ²¹ Эрбет адам эден әхли гүнәлеринден тоба эдип, Мениң әхли парзларымы бержай этсе, адалаты, догручыллыгы ерине етирсе, ол хөкман дири галар, өлмез. ²² Онуң эден әхли женаятлары барада ятланман, ол эден догры ишлеринде яшар. ²³ Нәме Мен эрбет адамың өлүмини онлаярынмы? Мен онуң эрбет ёлларындан тоба эдип, дири галмагыны ислемайеринми нәме? Муны Мен Хөкүмүрован Реб диййәрин. ²⁴ Йөне догручыл адам өз догручыллыгындан дөнүп, эрбедиң әхли нежис ишлерини, писликлерини этсе, ол дири галармы? Онуң эден догры ишлеринин хич бири ятланылмаз; ол өзүниң эден дөнүклиги билен этмиши ве гүнәси үчин өлер. ²⁵ Йөне сиз: „Таңрының ёлы догры дәл“ диййәрсиниз. Эй, ысрайыл халкы, инди муны эшидин, Мениң ёлум догры дәлми? Нәдогры ёл сизин ёлларыңыз дәлмидир? ²⁶ Догручыл адам догручыллыгындан дөнүп, эрбетлик этсе ве өлсе, ол өз эден гүнәси себәпли өлер. ²⁷ Эрбет адам-да эден эрбетлигинден дөнүп, адалаты ве догручыллыгы ерине етирсе, ол адам өз жаныны халас эдер. ²⁸ Ол өзүниң эден әхли гүнәлерине гөз етирип, олар тоба эдендиги үчин, хөкман дири галар, ол өлмез. ²⁹ Йөне ысрайыл халкы: „Таңрының ёлы догры дәл“ диййәр. Эй, ысрайыл халкы, Мениң ёлларым догры дәлми? Нәдогры ёл сизин ёлларыңыз дәлмидир? ³⁰ Мунун үчин, Эй, ысрайыл халкы, Мен сизин хер биринизи өз тутан ёлуңыза гөрә хөкүм этжек. Муны Хөкүмүрован Реб диййәр. Тоба эдип, әхли женаятларыңыздан эл чекиң, шондан соң олар сизе гүнә этдирйән бүдреме дашы болмаз. ³¹ Эдйән әхли женаятларыңызы өзүниңден айрың, тәзе йүрек ве тәзе рух эдиниң! Эй, ысрайыл халкы, сиз нәме үчин өлжек болярсыңыз? ³² Мен хич кимиң өлүмини онламаярын. Муны Мен Хөкүмүрован Реб диййәрин. Шонуң үчин гүнәңизден эл чекиң-де, дири галың».

19-нжы бап

Ысрайылың ёлбашчылары үчин агы

¹ Сен Ысрайыл ёлбашчылары үчин шу агыны айт:

² «Сениң энен кимди?

Арсланлар арасында эне арсланды!

Яш арсланлар арасында ятарды,
чагаларыны кемала гетирерди.

³ Чагаларындан бириси

шир арслан болуп етишти,
авуны парчаламагы өвренди,
адамлары ийди.

⁴ Миллетлер ол барада эшитдилер.

Оны дузагына дүшүрдилер,
чеңеге илдирип, Мүсүре гетирдилер.

⁵ Энеси гарашып, умыдыны үзенсоң,

- чагаларындан башга бирини алып,
оны шир арслан эдип етишдирди.
- ⁶ Ол арсланлар арасында гезди,
шир арслан болуп етишди,
авуны парчаламагы өврэнди,
адамлары иймөге башлады.
- ⁷ Оларың галаларыны йыкды,
шәхерлерини вейран этди.
Юрт ве онуң ичиндәкилер
аррылдысындан яңа чоларды.
- ⁸ Төверегиндәки миллетлер
она хүжүм этдилер;
торларыны язып,
оны дузага дүшүрдилер.
- ⁹ Ченңеге илдирип, капаса салдылар,
Бабыл шасының хузурына гетирдилер.
Ысрайыл дагларының үстүндө
гайдып сеси эшидилмесин дийип,
оны зындана ташладылар.
- ¹⁰ Энең багдакы үзүм агажы кимин
сувларың боюнда экилипди,
ол бол сувлардан яңа
хасыллы ве гүр шахалыды.
- ¹¹ Хөкүмдара хаса болар ялы
гүйчли шахалары барды,
бойы белент булутлара етди;
белентлиги ве бол шахалары билен
гөзе илип дурарды.
- ¹² Йөне оны газап билен
согрупп ере ташладылар;
гүндогар ели мивесини гуратды,
берк шахалары гопарылып солды,
олары ялынлы от якып ёк этди.
- ¹³ Ол инди чөлде,
гурак ве сувсуз юртда экилди.
- ¹⁴ Онун шахаларының бир чыбыгындан от чыкып,
шахасыны хем мивесини яндырды,
хөкүмдарлык хасасы үчин берк шаха галмады».

Бу агыдыр ве агылыгына-да галар.

20-нжи бап

Ысрайылың дөнүклиги

¹ Сүргүндө болян вагтымызың единжи йылының бәшинжи айының онуна Ысрайыл яшулуларындан бирнөчеси Ребден маслахат сорамак үчин гелип, мениң гаршымда отурды.

² Маңа Реббин сөзи гелди: ³ «Эй, ынсан оглы! Ысрайыл яшулулары билен геплеш ве олара Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Сиз Менден маслахат сорамага гелдиңизми? Өз барлыгымдан ант ичйәрин, Мен сизе Өзүме маслахат салдыртмарын. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ⁴ Олары хөкүм эт, эй, ынсан оглы, олары хөкүм эт! Олара ата-бабаларының нежис ишлерини айдып бер“». ⁵ Олара Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Ысрайылы сайлан гүнүм Якубың несLINE касам эден гүнүмдир ве Мүсүр юрдунда Өзүми олара аян эдип: „Мен сизиң Худайыңыз Ребдирин!“ дийип ант ичен гүнүмдир. ⁶ Хава, шол гүн Мен олары Мүсүр юрдундан чыкарып, олар үчин гөзлән юрдума, әхли юртлардан гөзел болан сүйт ве бал акян юрда гетиржекдигиме сөз бердим. ⁷ Онсоң Мен олара: „Хер ким гөз дикйән нежис

затларыны ташласын, өзүнизи Мүсүр бутлары билен харам этмән; сизин Худайыңыз Реб Мендирин“ дийдим. ⁸ Йөне олар Мениң гаршыма гозгалаң туруздылар, Мени динлемек исле медилер; оларын хич бири гөзлерине якымлы гөрүнйән нежис затларыны ташламады, Мүсүр бутларыны-да терк этмедиди.

Онсоң Мен гахар-газабымы Мүсүрде оларын башындан индержекдигими айтдым. ⁹ Йөне оларын арасында яшаян миллетлерин гөзүниң алнында адыма ыснат гетирмезлик үчин, Өз адымың хатырасына херекет этдим. Мен ол миллетлерин гөзүниң алнында ысрайыл халкыны Мүсүрден чыкармак билен, Өзүми олар аян этдим. ¹⁰ Шейлеликте, олары Мүсүр юрдундан чыкарып, чөле гетирдим. ¹¹ Мен олар парзларымы ве хөкүмлерими бердим. Бу хөкүмлери бержай эден хер бир адам яшар. ¹² Олары мукаддес халк эден Реббин Мендигими билсинлер дийип, Өзүм билен оларын арасында аламан болар ялы, мукаддес Сабат канунларымы хем олар үчин белледим. ¹³ Йөне ысрайыл халкы чөлде Мениң гаршыма гозгалаң турузды. Мениң парзларымы, хөкүмлерими бержай эден адам аман галса-да, олар канунларымы ерине етирмедилер. Хөкүмлерими рет этдилер, мукаддес Сабат канунларымы бүтинлей харладылар.

Онсоң Мен чөлде гахар-газабымы башларындан индерип, олары ёк этжекдигими айтдым. ¹⁴ Эмма ысрайыллары Мүсүрден чыкарандыгымы гөрен миллетлерин гөзүниң алнында адыма ыснат гелмесин дийип, Өз адымың хатырасына херекет этдим. ¹⁵ Олары өзлерине бержек ин гөзел юрдума, сүйт ве бал акян юрда гетирмежекдигиме чөлде ант ичдим. ¹⁶ Оларын йүреги бутларының ызына эерендиги үчин, Мениң хөкүмлерими рет этдилер, парзларымы бержай этмедилер ве мукаддес Сабат канунларымы харладылар. ¹⁷ Йөне Мениң ене-де олар а йүрегим авады, олары хеләк этмедим, чөлде оларын соңуна чыкмадым. ¹⁸ Чөлде оларын перзентлерине шейле дийдим: „Ата-бабаларыңызың парзларына эермән, хөкүмлерини бержай этмән, өзүнизи оларын бутлары билен харам этмән. ¹⁹ Мен сизин Худайыңыз Ребдирин. Мениң парзларымы тутун, хөкүмлерими долы бержай эдин, олары ерине етирин. ²⁰ Мукаддес Сабат канунларымы ерине етирин. Худайыңыз Реббин Мендигими билмегиңиз үчин Мениң билен сизин араңызда аламан боларлар“. ²¹ Йөне перзентлер Мениң гаршыма гозгалаң туруздылар; Мениң парзларымы долы бержай этмедилер, булары ерине етирен адам аман галса-да, хөкүмлерими рет этдилер, мукаддес Сабат канунларымы харладылар.

Онсоң Мен чөлде гахар-газабымы башларындан индерип, олары ёк этжекдигими айтдым. ²² Муңа гарамаздан, ысрайыллары Мүсүрден чыкаранымы гөрен миллетлерин назарында адыма ыснат гелмесин дийип, ене элими ыза чекдим ве Өз адымың хатырасына херекет этдим. ²³ Мундан башга-да, Мен олары миллетлер арасына пытрадып, башга юртлара даргатжакдыгыма чөлде ант ичдим. ²⁴ Оларын гөзлери ата-бабаларының бутларының ызындадыгы үчин, хөкүмлерими ерине етирмедилер, парзларымы рет этдилер ве мукаддес Сабат канунларымы харладылар. ²⁵ Мунун үчин Мен олар а ягшы болмадык парзлары ве ерине етирен адам аман галмаз ялы хөкүмлери бердим. ²⁶ Хер бир илкинжи доглан чаганы от үсти билен гурбан эден гурбанлыклары билен харам этдим. Шейдип, Мен олары ёк этдим ве Өзүмиң Ребдигими билсинлер дийдим». ²⁷ Мунун үчин, эй, ынсан оглы, ысрайыл халкы билен геплеш ве олар а Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Ата-бабаларыңыз дөнүклик этмек билен бирликде Маңа дил-де етирдилер. ²⁸ Мен олары вада берен юрдума гетиренимде, олар хер бир гөрен белент депесинде, хер бир гүр япраклы агажың астында гурбанлыкларыны хөдүрледилер. Ол ерде Мениң гахарымы гетирйән садакаларыны, хошбой ыслы түтетгилерини ве ичги садакаларыны хөдүр этдилер». ²⁹ Онсоң Мен олардан: «Сизин бу гидип, сежде эдйән ериңиз нәхили ер?» дийип сорадым. Шонун үчин хем бу ерлере шу гүне ченли хем сежде эдилйән ерлер^h дийилйәр. ³⁰ Муңа гөрә ысрайыл халкына Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Нәме үчин сиз өзүнизи ата-бабаларыңызың ёл-йөрелгелери билен харам эдип, оларын йигренжи затлары билен зынахорлук эдйәрсиниз? ³¹ Сиз бу гүне ченли огулларыңызы отда гурбанлык хөкүмде хөдүр эдип, әхли бутларыңыз билен өзүнизи харам эдйәрсиниз. Шундан соң, эй, ысрайыл халкы, Мен сизе Өзүме маслахат салдырарынмы? Өз барлыгымдан ант ичйәрин Хөкмүрован Реб диййәр Мен сизе маслахат бермерин.

³² Сиз: „Агажа ве даша сыгынып, биз-де бейлеки миллетлер ялы, башга юртлардакы тайпалар ялы боларыс“ диййәрсиниз, эмма акылыңызда айлаян бу затларыңыз амала ашмаз. ³³ Өз барлыгымдан ант ичйәрин Хөкмүрован Реб диййәр Мен гүйч-гудратым ве гахар-газабым билен

^h Сежде эдйән ерлер: еврейче *гидип* ве *сежде эдйән ериңиз* диен сөзлерин айдылышы мензешдир.

үстүниздөн хөкүм сүрерин. ³⁴ Гүйч-гудратым хем гахар-газабым билен сизи халкларын арасындан чыкарарын ве даргадылан юртларыңыздан ызыңызга йыгнарын. ³⁵ Онсоң сизи халкларын чөлүне гетирип, йүзбе-йүзлөшүп, сизе хөкүм чыкарарын. ³⁶ Мүсүр чөлүндө ата-бабаларыңызга нәхили хөкүм чыкаран болсам, сизе хем шейле хөкүм чыкарарын. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ³⁷ Мен сизи гөздөн гечирип, әхте боюн болмага межбур эдерин. ³⁸ Питнечилери ве Мениң гаршыма женаят эденлери сизин араныздан айрарын, олары гелмишек болуп яшаян юртларындан чыкарарын, йөне олар Ысрайыл юрдуна гирмезлер. Шонда сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз.

³⁹ «Эй, ысрайыл халкы, Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Мени динлемежек болсаңыз, гидин, мундан бейлөк хер ким өз бутларына гуллуқ этсин; йөне садакаларыңыздыр бутларыңыз билен Мениң мукаддес адыма ыснат гетирмән. ⁴⁰ Ысрайыл халкы, юртадыларың әхлиси Маңа мукаддес дагымда, Ысрайылың белент дагымда гуллуқ эдер. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. Мен олардан шол ерде разы боларын. Мен әхли мукаддес затларыңыз билен бирликде садакаларыңызга ве гымматлы совгатларыңызга шол ерде талап эдерин. ⁴¹ Сизи халкларын арасындан чыкарып, даргадылан юртларыңыздан йыгнанымда, сизи хошбой ыс хөкмүндө кабул эдерин ве миллетлериң гөзлериңин алнында Өз мукаддеслигими ыкпар эдерин. ⁴² Сизи ата-бабаларыңызга бермеклиге ант ичен юрдума, Ысрайыл юрдуна гетиренимде, сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз. ⁴³ Онсоң сиз эрбет ёлларыңызга, өзүңизи харам эден әхли ишлериңизи ол ерде ятларсыңызга ве эден әхли писликлериңизден яна өзүңизи йигренерсиңиз. ⁴⁴ Эй, ысрайыл халкы! Мен сизин өз тутан ёлларыңызга ве ярамаз ишлериңизге гөрә дөл-де, Өз адымың хатырасына херекет эденимде, сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз“». Муны Хөкмүрован Реб диййэр.

Негеп токайы хакындакы пыгамберлик

⁴⁵ Маңа Реббин сөзи гелди: ⁴⁶ «Эй, ынсан оглы! Йүзүңи Теймана өвүр-де, Дарома вагыз эт, Негеп токайына гаршы пыгамберлик эт. ⁴⁷ Оңа Реббин сөзүни эшит, Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: „Ине, Мен ичинде от туташдырарын, ол сендәки хер бир өсүп отуран агажы хем, гуран агажы хем көйдүрер. Ловлаян ялын сөндүрилмез ве гүнортадан демиргазыга ченли әхли йүзлер онуң билен бирликде январ. ⁴⁸ Әхли адамзат оды Мен-Реббин туташдырандыгымы гөрер; от сөндүрилмез“».

⁴⁹ Онсоң мен: «Вах, Хөкмүрован Реббим! Олар мен хакда „Ай, ол өзүңден тослап тапяр-лай!“ дийишйәрлер» дийдим.

21-нжи бап

Реббин гылыжы

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Йүзүңи Иерусалиме тарап өвүр-де, мукаддес ерлере гаршы вагыз эт, Ысрайыл юрды барада пыгамберлик эдип, ³ оңа Реб шейле диййэр дий: „Ине, Мен саңа гаршыдырын, гылыжымы гынындан чыкарып, ягшыны-да, яманы-да сенден кесип ташларын. ⁴ Ягшыны-да, яманы-да сенден кесип ташламак үчин гүнортадан демиргазыга ченли әхли ынсана гаршы гылыжымы гынындан чыкарарын. ⁵ Шонда тутуш адамзат гылыжыны гынындан чыкараның Мен-Ребдигими билер; инди гылыжы гынына салмарын“». ⁶ «Эй, ынсан оглы, ах чек, оларың гөзлериңин алнында йүрегиңи паралап, ажы гөзяш дөк. ⁷ Олар саңа: „Нәме бейле гам-гусса батың?“ диенлеринде, сен оларга: „Гелен эрбет хабар зерарлы гама батырын. Муңа хер бир йүрек эрэр, әхли эллер говшар, хер бир рух тапдан дүшер, хер бир дыз эпилер. Ине, хабар гелйәр, ол амала ашар“ дий». Муны Хөкмүрован Реб диййэр.

⁸ Маңа Реббин сөзи гелди: ⁹ «Эй, ынсан оглы! Пыгамберлик эт ве Реб шейле диййэр дий: „Гылыч! Гылыч!

ол йителдилди, чархланды!

¹⁰ Бу өлдүрмек үчин йителдилди,

йылдырым кимин чаксын дийип чархланды.

Биз нәдип шатланып билерис?

Оглум, сен таягы ве теммини харладың ахырын.

¹¹ Гылыч уланмак үчин чархланмага берилди;

гылыч ганхоруң элине берилсин

дийип йителдилди, чархланды.

¹² Эй, ынсан оглы! Перят эт, багыр!

Чүнки бу гылыч Мениң халкымың,
эхли Ысрайыл ёлбашчыларының үстүнден инйэр.

Ысрайыл ёлбашчылары Мениң халкым билен
бирликде гылычдан гечирилер;
мунуң үчин дөшүни юмрукла.

¹³ Бу бир сынагдыр; таяк эсгерилмесе, соңы нәме болар?». Муны Хөкмүрован Реб диййэр.

¹⁴ «Эй, ынсан оглы, пыгамберлик эт ве маңлайыңа ур.

Гырян гылыч ики-үч гезек урсун.
Бу өлдүрйән гылычдыр, көп санлы ынсанлары гыран,
олары хер яндан гуршан гылычдыр.

¹⁵ Шейдип, оларың горкудан яңа йүреги бүкгүлдесин,
бүдремелери артсын дийип,

Мен эхли дервезелеринде
ховп саян гылыжы гойдум.

Пах-пах, гылыч йылдырым кимин парлады,
гырмак үчин чыкарылды.

¹⁶ Эй, гылыч, сагыңа чоз, солуңы чап,
угруң нирә болса, шоңа-да гит.

¹⁷ Мен-де маңлайыма урарын,
гахар-газабым ятышар,
муны Мен-Реб дийдим».

¹⁸ Маңа Реббин сөзи гелди: ¹⁹ «Эй, ынсан оглы, Бабыл патышасының гылыжы гелер ялы, өзүңе ики ёл белле, икиси-де бир юртдан чыксын. Гала барян ёлуң башында бир белги ясап гой. ²⁰ Аммонларың Раба галасына я-да Яхудадакы берк диварлы Иерусалиме гирер ялы, гылыч үчин ёл яса. ²¹ Чүнки Бабыл патышасы ики ёлуң башында дуруп жогап агтаряр. Ол оклары силкелейэр ве бутлара маслахат салып, гурбанлык малының багрына середйэр. ²² Онуң саг элинде Иерусалими гөркезйән пал бар. Онда дивар йыкян пүрслери ерлешдирмек, өлүм буйругыны бермек, сөвеш награларыны чекмек, дервезелери юмружы гураллары гоймак, беркитмелер ве дивара чыкмак үчин япгытлар гурмак барада айдыляр. ²³ Бабыл патышасына ант ичип, касам эденлериң назарында бу бош пал болар; эмма олар эле салнанда, пал булара языгы ятлардар».

²⁴ Шонуң үчин хем Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Сиз женаятларыңызың үстүни ачмак билен языгыңызы ятлатдыңыз. Эхли ишлериңизде гүнәлериңизи гөркезмек билен языгыңызы ятлатдыңыз. Шонуң үчин зорлук билен эле дүшерсиңиз.

²⁵ Эй, Ысрайылың дерексиз, пис хөкүмдары,
соңкы гүнүң якынлашды,
соңкы жеза гүнүң етип гелди!».

²⁶ Хөкмүрован Реб шейле диййэр:
«Селләңи айыр, тәжиңи чыкар.

Инди бу бейле болмаз.
Пес болан бейгелер,
бейик болан песелер.

²⁷ Вейран! Вейран!

Шәхери вейран эдерин!
Хөкүм чыкарян гелйәнчә, бу баша бармаз.

Соңра Мен шәхери оңа берерин».

²⁸ «Сен болса, эй, ынсан оглы, пыгамберлик эт ве масгаралайжы сөзлер айдян аммонлар
барада Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий:

„Гылыч, гылыч! Өлдүрмек үчин гындан чыкарылды,
юутсын ве йылдырым кимин чаксын дийип
йителдилип чархланды.

²⁹ Эй, аммон халкы, сен хакда
гөрүлйән гөрнүшлер бидерек,
атылян паллар яландыр.

Эй, гылыч, ол залым пислериң бойнуны чапып ташла,
чүнки оларың соңкы гүни гелди,
ахыркы жезасының вагты етди.

³⁰ Гылыжы гыныңа сал!

Ярадылан еринде,
догдук меканында

Мен саңа хөкүм чыкарамын.

³¹ Үстүңизе гахарымы дөкүп,
газап одумы үфлэрин,
сени өлдүрмөге уссат

вагшыларың элине берерин.

³² Сен ода янгыч боларсың.

Ганың тутуш юрда акар,
инди сен хич хачан ятланмарсың;
чүнки муны Мен-Реб айтдым“».

22-нжи бап

Иерусалимиң гүнәси

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Бу ганхор шәхери хөкүм эт, эй, ынсан оглы, оны хөкүм эт! Онсоң оңа өзүниң эден нежис ишлерини айдып бер. ³ Оңа Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Эй, өз ичинде ган дөкүп, вейранчылыгыны тайярлаян шәхер! Бутлар ясап, өзүни харам эдйән шәхер! ⁴ Дөкөн ганларың билен этмишли болдуң, ясан бутларың билен харам болдуң; гүнлериңиң соңуны якылашдырдың, йылларыңиң соңуна чыкдың. Шонун үчин хем Мен сени миллетлериң өңүнде утанжа, әхли юртларың өңүнде масгарачылыга сезевар эдерин. ⁵ Эй, ады нежис ве ичи говгадан долы шәхер, якындакылар-да, узакдакылар-да сени масгараларлар.

⁶ Ине, ичинде яшаян хер бир Ысрайыл ёлбашчысы өз гүйжүниң чатдыгындан ган дөкйәр. ⁷ Олар ата-әнәни кемситдилер, сениң ичинде гелмишеге сүтем этдилер, дул хатына ве етиме зулум этдилер. ⁸ Сен Мениң мукаддес затларыма ве мукаддес Сабат канунларыма бипервай гарадың. ⁹ Ган дөкмек үчин араңызда төхметчилер бар. Өз араңыздакылар дагларың үстүнде гурбанлык ийдилер ве хаясызлык этдилер. ¹⁰ Оларың кәбири өз аталарының аялы билен ятды. Сениң ичинде аял харамка намысына дегилди. ¹¹ Кимсе гоңшусының аялы билен нежис иш этди; кимсе хаясызлык билен өз гелнини харам этди; кимсе өз аял доганының, өз атасының гызының намысына дегди. ¹² Ган дөкмек үчин сениң ичинде пара алдылар; сен пейда ве гөтерим алдың, зорлук билен гоңшындан газанч этдиң ве Мени унутдың. Муны Хөкмүрован Реб айдяр.

¹³ Ине, эден харам газанжың ве өз ичинде дөкөн ганың үчин Мен элими элиме урарын. ¹⁴ Сениң билен иш салшан гүнлеримде йүрегиң берк, эллерин гүйчли болармы? Муны Мен-Реб айтдым. Оны ерине хем етирерин. ¹⁵ Мен сени миллетлериң арасына даргадарын, юрalara пытрадарын, харамлыгыңиң соңуна нокат гоярын. ¹⁶ Миллетлериң гөзүниң алнында өзүни харам этмегиңи бес эденинде Мениң Ребдигими билерсиң“».

¹⁷ Маңа Реббин сөзи гелди: ¹⁸ «Эй, ынсан оглы! Ысрайыл халкы Мениң үчин галынды болды; оларың бары бир көрүкте эредилен күмшүң галындысы бүрүнч, галайы, демир ве гуршун галындысы ялыдыр. ¹⁹ Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: „Барыңызың галынды боландыгыңыз үчин, Мен сизи Иерусалимиң ортасына йыгнарын. ²⁰ Эретмек үчин оды үфлөп, күмши, бүрүнжи, демри, гуршуну ве галайыны көрүге салышлары ялы, Мен-де сизи гахар-газабым билен шәхере салып эредерин. ²¹ Сизи йыгнап, газап одумы үстүңизе үфлэрин ве сиз шәхериң ичинде эрәрсиниз. ²² Күмшүң көрүкте эрейши ялы, сиз-де шәхериң ичинде эрәрсиниз, онсоң гахар одуны үстүңизе дөкениң Мен-Ребдигими билерсиңиз“».

²³ Маңа Реббин сөзи гелди: ²⁴ «Эй, ынсан оглы! Оңа: „Сен газап гүни тәмизленмедик, үстүне ягыш ягдадык юртсуң!“ дий. ²⁵ Онуң ичиндәки хөкүмдарлары¹ арлап авуны парчалаян арслан киминдир; олар адамлары ювутдылар, байлык ве мал-мүлк алдылар, өз ичинде дулларың саныны көпелтдилер. ²⁶ Онуң руханылары канунларымы басгыладылар, мукаддес затларымы

¹ Онуң ичиндәки хөкүмдарлары: бу сөзлер кәбир гадымы голязмалардан алнан, йөне башга голязмаларда Пыгамберлериң дилдүвшүги.

харладылар; мукаддес зат билен йөнекей задың арасында парх гоймадылар, харамың ве халалың нәмедиғини халка өвретмедилер, мукаддес Сабат канунларыма бипервай гарадылар; Мен оларың арасында әсгермезчилиге дучар болдум. ²⁷ Араларындакы ёлбашчылары харам газанч үчин ган дөкмекде, адам жаныны ёк этмекде авуны парчалаян гуртлар киминдир. ²⁸ Пыгамберлери бош гөрнүшлер гөрүп, яландан пал атып, бу этмишлериниң үстүне хек чалярлар. Мен-Реб айтмадык болсам хем, „Хөкмүрован Реб шейле диййәр“ диййәрлер. ²⁹ Юрдуң халкы бири-бирини эзип, талаңчылык этди, гарыба ве мэтәже зулум этди, нәхак ере гелмишеге сүтем этди.

³⁰ Юрды хеләк этмезлигим үчин дивары тәзеден бежерип, онуң гәдигинде юрт үчин өнүмде дуруп билжек бир адам агтардым, йөне тапып билмедим. ³¹ Шонуң үчин хем Мен оларың үстлерине газабымы дөкдүм, гахар одум билен олары якып ёк этдим. Эден ишлерини өз башларындан индердим». Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

23-нжи бап

Охола ве Охобыба

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Бир энеден доглан ики гыз барды. ³ Олар яшкалар Мүсүрде лолы болуп, зына этдилер. Ол ерде оларың мәмелери эленди ве гыз гөвүслери гысымланды. ⁴ Улусының ады Охола, кичисиниңки болса Охобыбады. Олар Мениңки болдулар, огуллар ве гызлар догурдылар. Атларына гөрә Охола Самарядыр, Охобыба Иерусалимдир. ⁵ Охола Мениңкикә зына эдип, ойнашлары болан ашур ёлбашчыларына гөвүн берди. ⁶ Булар мавы эшик гейнен хәкимлер билен эмелдарларды, әхлиси гөрмегей яш йигитлер ве атлы эсгерлерди. ⁷ Охола Ашурың гөрнүкли адамларына өзүни зынагәрлиге берди. Ол кимлере гөвүн берен болса, шоларың бутлары билен өзүни харам этди. ⁸ Мүсүрлилер билен хем зынагәрлиғини гоймады. Ол яшка мүсүрлилер онуң билен ятдылар, гыз гөвүслерини гысымладылар ве зыналарыны онуң үстүне дөкдүлер. ⁹ Шонуң үчин Мен оны гөвүн берен ойнашларының элине, ягны ашурларың элине бердим. ¹⁰ Олар онуң ялаңачлығины паш этдилер, огулларыны ве гызларыны алдылар, өзүни болса гылыч билен өлдүрдилер. Она хөкүмлер чыкарылды ве ол аялларың арасында масгара болды.

¹¹ Аял доганы Охобыба муны гөрсе-де, гөвүн бермекде ондан хем азгынды, зынагәрлиғи уясыныңкыдан-да хас чөкдерди. ¹² Ол беземен гейнүвли ашур ёлбашчыларына хәкимлере, эмелдарлара, ат мүнйәнлере, гөрмегей яш йигитлериң барына гөвүн берди. ¹³ Мен онуң харам боландығины гөрдүм; икисиниң хем ёлы бирди. ¹⁴ Эмма Охобыба зынагәрлиғини артдырды, ол гызыл реңклер билен диварың йүзүне чекилен бабыллы эркеклериниң шекилини гөрди. ¹⁵ Шейле хем биллери гушаклы, башлары улы селлели, әхлиси серкерде сыпатлы, аслы бабыллы боланларың суратыны гөрди. ¹⁶ Охобыба олары гөрен бадына гөвүн берип, бабыллыларың юрдуна чапарлар ёллады. ¹⁷ Бабыллылар онуң янына, сөйги дүшегине гечдилер, зынагәрликлери билен оны харам этдилер. Бабыллылар билен өзүни харам эденден соң, олары калбы билен йигренди. ¹⁸ Охобыба зынагәрлиғини ве ялаңачлығины ачык паш эденде, онуң уясыны йигренишим ялы, калбым оны-да йигренди. ¹⁹ Охобыба Мүсүр юрдунда зынагәрлик эден яшлык гүнлерини ятламак үчин зынагәрлиғини хас артдырды. ²⁰ Гөврелери эшегиң гөвреси кимин ве биллери атың били кимин болан ойнашларына гөвүн берди. ²¹ Шейлеликте, мүсүрлилер сениң мәмелериңи элләп, гыз гөвүслериңи гысымлан дөврүндәки ялы яшлык хаясызлығиңи этдин».

²² Шонуң үчин, эй, Охобыба, Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Мен сениң йигренен ойнашларыңи өзүңе гаршы күшгүрерин, олары хер яндан саңа гаршы аяга галдырарын. ²³ Бабыллылары, әхли кесетлери, пекотлары, шовалары, ковалары ве олар билен бирликде тутуш ашурлары гөрмегей яш йигитлери, хәкимлериң ве эмелдарларың барыны, серкерделери ве ёлбашчылары, ат мүнйәнлери саңа гаршы гоярын. ²⁴ Олар яраглар, уруш арабалары, ат-арабалар ве бир топар халклар билен саңа гаршы чыкып, улы-кичи галканлары, демир тувулгалары билен даш-төверекден дашыны аларлар. Мен олара хөкүм этмек ыгтыярыны берерин, олар өз дәп-дессурлары боюнча саңа хөкүмлер чыкарарлар. ²⁵ Саңа гаршы габанжаңлығым оянар. Олар саңа газапланып ёвуз дарашарлар, бурнуы ве гулакларыңи кесип ташларлар, аман галанларыңи гылычдан хеләк боларлар. Огулларыңи ве гызларыңи аларлар, аман галанларыңи от якып ёк эдер. ²⁶ Олар сениң гейимиңи сыпырарлар, овадан шай-сеплериңи аларлар. ²⁷ Мен сениң Мүсүрден гетирен хаясызлығиң ве зынагәрлиғиң соңуна чыкарын. Сен

олара инди габагыңы галдырмарсын, Мүсүри гайдып ятламарсын». ²⁸ Хөкмүрован Реб шейле дийэр: «Мен сени өз йигренен адамларыңың, калбыңың йигрененлериниң элине берерин. ^{29–30} Оларың саңа гаршы өзлерини алып барышлары йигренчли болар, сениң әхли зәхметиниң хасылыны алып, сени ялаңач хем алаң-ачык гоярлар. Сен миллетлер билен зына этдиң, оларың бутлары билен харам болдуң. Шейлеликде, зынагәрлигиң ялаңачлыгы паш болар. Бу затларың әхлиси хаясызлыгың ве азгынлыгың себәпли башыңдан инер. ³¹ Сен уяңың ёлундан йоредиң, Мен онуң кәсесини сениң элине берерин». ³² Хөкмүрован Реб шейле дийэр: «Сен уяңың чукур ве гиң кәсесинден ичерсиң, бу кәсәниң пүрепүрдиги себәпли, сениң үстүнден гүлнүп масгара боларсын. ³³ Серхошлықдан ве гайгыдан долларсын, ол сениң уяң Самаряның кәсесидир, ол әлхенчлик хем вейранчылык кәсесидир. ³⁴ Оны ичип түкедерсиң, бөлөклерини енжип, гөвсүни парчаларсын, Хөкмүрован Реб: „Муны Мен айтдым“ дийэр». ³⁵ Шонуң үчин Хөкмүрован Реб шейле дийэр: «Мени унудандыгыңа, Менден йүз өвренидигине гөрә сен хем өз хаясызлыгың ве зынагәрлигиң үчин жезаңы чек».

³⁶ Реб маңа шейле дийди: «Әй, ынсан оглы! Сен Охола ве Охольбаның үстүнден хөкүм чыкар! Олара нежис ишлерини билдир. ³⁷ Олар зына этдилер, эллери ган дөкди; бутлары билен зына этдилер. Маңа догран чагаларыны-да иймит хөкмүнде оларың бутларына хөдүрледилер. ³⁸ Маңа-да шу иши этдилер: шол гүн Мениң мукаддес өйүми харам этдилер, мукаддес Сабат канунларымы харладылар. ³⁹ Бутлары үчин чагаларының дамагыны чаланларыңдан соң, хут шол гүн мукаддес өйүми харламак үчин ол ере гирдилер, ине, Мениң өйүмиң ичинде шейле этдилер. ⁴⁰ Хатда, сиз, ики уя! Узаклардан адамлар гелер ялы чапарлар ёлладыңыз, олар гелдилер. Олар үчин сиз ювундыңыз, гөзлериңизе сүрме чекдиңиз, шай-сеплер билен безенип, ⁴¹ шанлы дүшекде отурдыңыз, дүшегиң өңүнде болса тайын сачак барды. Мениң якымлы ыслы түтетгим билен ягымы онуң үстүнде гойдуңыз.

⁴² Аладасыз мәрәкәниң шовхунлы сеси яңланярды; көпчүлик адамлар билен бирликде чөлден серхошлар хем гетирилди. Олар бу ики уяның билеклерине билезиклер дакдылар, башларына гөзел тәчлери гейдирдилер. ⁴³ Онсоң мен: „Вах, бу бир зына эдип, сандан чыкан аял-а, эмма олар онуң билен жыңс гатнашыкларыны этмеклерини довам этдирйәрлер“ дийдим. ⁴⁴ Олар бир лолының янына гирилиши ялы, онуң билен ятдылар. Шейдип, хаясыз аяллар болан Охоланың ве Охольбаның янына гирдилер. ⁴⁵ Эмма догручыл адамлар олара зынахор ве ганхор аялларыңкы ялы хөкүм чыкарарлар, себәби олар зынахордурлар ве эллерини гана буладылар».

⁴⁶ Хөкмүрован Реб шейле дийэр: «Оларың гаршысына жемагаты өрүз, олары ховп астына ве талаңа сал. ⁴⁷ Жемагат олары дашлар, гылычлары билен керчәр, огул-гызларыны өлдүрип, өйлерини якар. ⁴⁸ Шейдип, Мен юртдакы хаясызлыгың соңуна чыкарын, әхли аяллар мундан сапак алып, сизиңки ялы хаясызлык этмезлер. ⁴⁹ Олар хаясызлыгыңызы өз үстүңизе йүкләрлер. Сиз бутларыңызың гүнәсиниң жезасыны чекерсиңиз. Шонда сиз Мениң Хөкмүрован Ребдигими билерсиңиз».

24-нжи бап

Гайнаян газан

¹ Сүргүнде болян вагтымызың докузынжы йылының онунжы айының онуна маңа Реббин сөзи гелди: ² «Әй, ынсан оглы! Өзүңе шу гүнүң, хут шу гүнүң сенесини язып гой. Бабыл патышасы хут шу гүн Иерусалими габамага башлады. ³ Питнечи халка бир тымсал айдып, Хөкмүрован Реб шейле дийэр дий: „Газан атар, газан атар-да, ичине сув гуй. ⁴ Эт бөлөклерини, ягны бут ве дөшүң оңат бөлөклерини онуң ичине ат. Оны сайлама омачалардан долдур. ⁵ Сүриниң ин сайламасыңдан ал. Газаның ашагындакы одунлары үйшүр, газаны мазалы гайнат, ичиндәки омачалар бишсин“».

⁶ Мунуң үчин Хөкмүрован Реб шейле дийэр: «Ганхор шәхериң халына вай! Кесмек тутан, кесмегинден арасаланмадык бу газаның халына вай! Сайламаздан эти газандан бөлөк-бөлөк эдип чыкарып зыңың. ⁷ Шәхериң ганы онуң ортасындадыр; ол оны ялаңач гаяның үстүне дөкди; оны гум билен өртер ялы ере дөкмедди. ⁸ Мен хем газабымы туташдырып, өч алар ялы онуң ганыны ялаңач гаяның үстүне дөкдүм, онуң үсти өртүлмез». ⁹ Мунуң үчин Хөкмүрован Реб шейле дийэр: «Ганхор шәхериң халына вай! Мен-де одун үйшмегини хас белент эдерин. ¹⁰ Одунлары үйшүр, оды туташдыр, эти говужа бишир, чорбаны гайнат, гой, омачалар-да янып көйсүн! ¹¹ Онсоң бош газаны онуң көзлериниң үстүнде гой. Шейдип, ол гызар, миси янар,

пислиги ичинде эрәп, кесмеги айрылар. ¹² Онуң бар зәхмети бидерек болды, галың кесмеги ондан айрылмаяр; кесмегиң айрылмагына хатда от хем ярдам этмез. ¹³ Хаясызлыгың сени харам этди. Мен сени тәмизлежек болдум, эмма сен тәмизленмек иследедиң. Саңа гаршы туташан газабым ятышянча, сен харамлыгыңдан тәмизленмерсиң. ¹⁴ Муны Мен-Реб айтдым, бу бержай болар, Мен оны эдерин. Жезаңы гечмерин, гайгырмарын ве хайпым гелмез. Өз тутан ёлларыңа ве ишлерине лайыктыкта саңа хөкүм чыкарылар». Муны Хөкмүрован Реб дийёр.

Эзекиелиң аялының өлүми

¹⁵ Маңа Реббин сөзи гелди: ¹⁶ «Эй, ынсан оглы! Ине, Мен гөзлерине иң гымматлы болан кишини бир зарбада сенден аларын, йөне сен зейренме, аглама, гөзьяш дөкме. ¹⁷ Дымып ах чек; өлиң үчин яс тутма; селләни гей, чарыгыңы гей, сакгалыңы өртме; яс чөрегини ийме».

¹⁸ Шейлеликте, мен дандан халка бу сөзлери айтдым; агшам болса аялым өлди. Эртеси дандан мен әхли зады өзүме буйрулышы ялы бержай этдим.

¹⁹ Халк маңа: «Сениң эдйән бу затларыңың бизе нәме дахылы бар? Муны бизе айтжак дөлми?» дийди. ²⁰ Онсоң мен олара өзүме Реббин сөзүниң гелендигини айтдым: ²¹ «Ысрайыл халкына Хөкмүрован Реб шейле дийёр дий: „Мен гүйжүниң буйсанжы, гөзүниң арзувлаяны, жаныңызың мөхреми болан мукадес өйүми харлатмакчы. Галдырып гайдан огул-гызларыңың гылычдан өлерлер“.

²² „Сиз-де мениң эдишим ялы эдерсиңиз; сакгалыңызы өртмерсиңиз ве яс чөрегини иймерсиңиз. ²³ Селләниң башыңызда, чарыгыңыз аягыңызда болар. Яс тутмарсыңыз, агламарсыңыз, эмма этмишлериңиз зерарлы гурап ёк боларсыңыз, бири-бириңиз үчин ах чекерсиңиз“.

²⁴ „Эзекиел сизиң үчин бир алапат болар, ол нәме эден болса, сизем шоны эдерсиңиз. Бу хадысалар йүзе чыканда, сиз Мениң Хөкмүрован Ребдигими билерсиңиз“.

^{25–26} «Эй, ынсан оглы! Мен оларың гүйжүни, гөзеллик шатлыгыны, гөз гуванжыны, жанларының перваз урян задыны, огул-гызларыны олардан алан гүнүм бу беладан гачып гутулан бири гелип, муны саңа хабар берер. ²⁷ Шол гүн беладан гачып гутулан адам билен геплешмек үчин саңа тәзеден дил битер, сен гепләрсиң, гайдып дилиң тутулмаз. Сен олар үчин бир алапат боларсың, онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер».

25-нжи бап

Аммон юрдуна гаршы пыгамберлик

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Йүзүни аммонлара тарап өвүр-де, оларың гаршысына пыгамберлик эт. ³ Хөкмүрован Реббин сөзүни эшидиң! Хөкмүрован Реб шейле дийёр дий: „Мениң мукадес өйүми харланларында, Ысрайыл юрдуны вейран эденлеринде ве яхуда халкыны сүргүн эденлеринде, сиз олар барада: ‘Пах-пах! Не ажап!’ дийшип бегендиңиз. ⁴ Шонуң үчин, ине, Мен сизи мүлк хөкмүнде гүндогар халкларының элине берерин. Олар дүшелгелерини сизиң араңызда гуарлар, чадырларыны сизде дикерлер, олар сизиң мивелериңизи иерлер, сүйдүңизи ичерлер. ⁵ Раба галасыны дүелериң өрүсине ве Аммон юрдыны доварларың ятагына өврерин. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз“». ⁶ Хөкмүрован Реб шейле дийёр: «Сиз эллериңизи чарпып, танс этдиңиз, Ысрайыл юрдуна болан йигренжиңиз билен йүрекден шатландыңыз. ⁷ Шонуң үчин хем, ине, Мен элими сизиң гаршыңызга узатдым. Сизи миллетлере олжа эдип берерин. Мен сизи халкларың арасындан согруп зыңарын, юртларың арасындан сүпүрип ташларың, сизи ёк эдерин. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз».

Мовап юрдуна гаршы пыгамберлик

⁸ Хөкмүрован Реб шейле дийёр: «Мовап билен Сегир: „Яхуда халкы хем бейлеки миллетлер ялыдыр“ дийдилер. ⁹ Шонуң үчин Мен Мовабың бир гапдалыны бөвсүп, юрдуң шөхраты болан серхет шөхерлерине Бейтешимота, Багалмегона ве Кирятайыма зарба урарын. ¹⁰ Мен Мовабы аммонлар билен бирликте гүндогар халкларының элине мүлк эдип берерин. Шейдип, аммонлар миллетлер арасында хич хачан ятланылмаз. ¹¹ Моваба хөкүмлер чыкарырын, шонда олар Мениң Ребдигими билерлер».

Эдом юрдуна гаршы пыгамберлик

¹² Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Эдом өч алмак билен яхуда халкының гаршысына херекет этди, олардан өч алып, агыр гүнә батды. ¹³ Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: „Мен элими Эдомың гаршысына узадып, ондан ынсаны-да, хайваны-да согруп ташларын ве оны харабачылыга өврерин. Олар Теймандан Дедана ченли аралыкда гылычдан хеләк боларлар. ¹⁴ Мен Эдомдан халкым Ысрайылың эли билен өч аларын. Олар Эдомда Мениң гахар-газабым боюнча херекет эдерлер, онсоң олар Мениң өжүмиң нәмедигини билерлер“». Муны Хөкмүрован Реб айдяр.

Пилиштлиlere гаршы пыгамберлик

¹⁵ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Эбеди душманчылыгы болан пилиштлилер яхудалардан ар алдылар, йүреклериндәки йигренч зерарлы олары ер билен егсан эдип өч алдылар. ¹⁶ Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: „Ине, Мен элими пилиштлилеринң гаршысына узадып, олардан керетлилери согруп ташларын, деңиз якасында галанларыны ёк эдерин. ¹⁷ Газаплы жезалар билен олардан агыр өч аларын. Шонда олар Мениң Ребдигими билерлер“».

26-нжы бап

Сур галасына гаршы пыгамберлик

¹ Сүргүнде болян вагтымызың он биринжи йылының биринжи айының бирине маңа Реббинң сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Сур галасы Иерусалим хақда: „Бай-бай-ов, халкларынң гапысы болан шәхер йыкылды, дервезелери мениң үчин ачылды. Ол вейран болды, инди мен байлыктан доларын“ дийди». ³ Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Эй Сур! Мен саңа гаршыдырын. Деңиз толкунларының ёкары галшы ялы, Мен хем миллетлери сениң гаршыңа аяга галдырарын. ⁴ Олар Сорун диварларыны вейран эдерлер, онун динлерини йыкарлар. Мен онун топрагыны сырып-сүпүрип, ялаңач гая өврерин. ⁵ Ол деңиз ортасында тор язылян ер болар. Хөкмүрован Реб: „Муны Мен айтдым“ диййәр. Сур галасы миллетлере олжа болар. ⁶ Олар Сур галасына гарашлы шәхерлерде яшаянлары гылычдан гечирерлер; онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер».

⁷ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Ине, Мен патышаларынң патышасы болан Бабыл патышасы Небукаднесары атлар, сөвеш арабалары, атлылар, көп халклардан ыбарат әпет гошун билен бирликде демиргазыкдан Сур галасының үстүне гетирерин. ⁸ Эй, Сур галасы, олар саңа гарашлы шәхерлерде яшаянлары гылычдан гечирерлер, гаршыңа беркитмелер салып, диварыңа чыкмак үчин япгытлар гуарлар ве галканларыны сениң гаршыңа гоярлар. ⁹ Пүрслер билен диварларыңы оярлар, демир гураллары билен динлериңи йыкарлар. ¹⁰ Атларының көплүгинден яңа сени тозан гапар; диварлары юмурулан бир гала гирилиши ялы, сениң дервезелеринден гиренде атлыларын, тигирлериң ве сөвеш арабаларының сесинден яңа диварларың сарсар. ¹¹ Әхли көчелериңи атларының тойнагы билен басаларлар; халкыңы гылыч билен өлдүрерлер, гүйчли сүтүнлериңи ер билен егсан эдерлер. ¹² Байлыгыңы талап, мал-мүлкүңи басып аларлар, диварларыңы йыкып, гөзел жайларыңы вейран эдерлер. Дашларыңы, агачларыңы ве топрагыңы деңзе ташларлар. ¹³ Мен сениң айдымларыңың сесини кесерин, арфаларыңың сеси гайдып эшидилмез. ¹⁴ Сени ялаңач гая өврерин, тор язылян ер боларсың. Инди сен хич хачан тәзеден бежерилмерсиң, чүнки Хөкмүрован Реб: „Муны Мен-Реб айтдым“ диййәр».

¹⁵ Хөкмүрован Реб Сур галасына шейле диййәр: «Йыкылышыңың гүрпүлдисинден, яралыларынң инңилдисинден, башыңдан инен элхенч мергиден кенарлардакы халклар титрешмезми? ¹⁶ Шонда деңиз боюндакы әхли хөкүмдарлар тагтларыңдан дүшүп, донларыны чыкарарлар, кешдели эшиклериңи сыпырарлар. Горкы лыбасына гирип, ерде отурарлар ве дынувсыз сандырашып, саңа аңк-таңк боларлар. ¹⁷ Соңра олар сен хақда агы айдарлар:

„Эй, деңизчилериң яшаян шәхери,
деңизде иң гүйчли мешхур шәхер!
Вах, сен ве сенде яшаянларынң
барысы нәхили хеләк болды!
Сен деңзиң якасында

яшаянлара^j ховп салдың!“

¹⁸ Сениң йыкылан гүнүң кенарлардакы халклар титрешерлер, деңиз кенарындакылар сениң хеләк болшуңа ховсала дүшерлер».

¹⁹ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Сени илатсыз галан шәхерлер ялы харабачылыга өвренимден соң, чунлугы үстүңе гетирип, көп сувлар билен бүрәнимден соң, ²⁰ сени өлүлөр дүнйәсине инйәнлер билен бирликде гадымы халкың янына индерерин. Илатсыз болар ялы, сени өлүлөр дүнйәсине инйәнлер билен бирликде ериң тейинде, гадымдан бәри харабачылыга өврүлен ерлерде орнашдырарын; сен гайдып илатлы болмарсың я-да дирилериң яшаян юрдуны ээлемерсиң^k. ²¹ Мен сени элхенч ховпа дучар эдерин, сен ёк боларсың. Сени гөзләрлер, эмма хич хачан тапмазлар». Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

27-нжи бап

Сур галасы үчин айдылан агы

¹ Мана Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы, Сур галасы хакда агы айт. ³ Деңиз гирелгелеринде месген тутан ве хер бир кенар якасындакы халклар билен сөвдагәрлик эден Сур галасына Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Эй, Сур, сен ‘Гөзеллик кәмиллиги мендириң!’ дийдиң. ⁴ Сениң хөкүмдарлыгың бейик деңизлердедир; сени бина эденлер гөзеллигини аңрыбаш дережесине етирдилер. ⁵ Сен Сенир дагының сервилеринден ясалан улы гәми ялыдың; саңа богалдак этмек үчин Ливандан кедр агажыны гетирдилер. ⁶ Күреклерини Башан дубларындан этдилер; тагталарыңы Кипр адасының серви агажындан ясап, пилиң диши билен безедилер. ⁷ Саңа байдак болар ялы, Мүсүриң кешдели зыгыр матасы сениң елкенинди; Элиша кенарының мавы ве гырмызы матасы сениң япынжанды. ⁸ Сидон ве Арват илаты сениң күрекчилеринди. Эй, Сур, сенде акылдарлар барды, олар сениң гәмичилеринди. ⁹ Гебалың гаррылары ве акылдарлары сенде болуп, жайрыкларыңы сувардылар. Харытларыңы алыш-чалыш этмек үчин әхли гәмилер деңизчилери билен сендедилер. ¹⁰ Парс, Лут ве Пут сениң уршужыларыңды; олар галканлары билен демир тувулгаларыңы диварындан асардылар; олар саңа шөхрат гетирердилер. ¹¹ Арватлылар ве хейлеклилер төверек-дашындакы диварларыңың, гамматлылар болса динлериниң үстүндедилер. Олар галканларыңы диварларыңың төверек-дашындан асып, гөзеллигини аңрыбаша етирердилер. ¹² Байлыгыңың көпдүги үчин Таршыш сениң билен сөвда этди; харытларыңың дерегине күмүш, демир, галайы ве гуршун берерди. ¹³ Яван, Тубал ве Мешек сениң сөвдагәрлериндилер; олар харытларыңың дерегине гуллар ве бүрүнч гаплар берердилер. ¹⁴ Тогарма халкы сениң харытларыңың дерегине ябылары, уруш атларыңы ве гатырлары берерди. ¹⁵ Деданлылар сениң сөвдагәриндилер; көп кенарларың сөвда гатнашыгы сениң элиндеди; олар сенден алан харытларыңың дерегине пилиң диши ве эбен агажы билен хасаплашардылар. ¹⁶ Сөвданың көпдүги үчин Арам сениң билен сөвда этди; олар сениң харытларыңың дерегине зүмеррет, гырмызы ве кешдели маталар, непис зыгыр мата, мержен ве якут берердилер. ¹⁷ Яхуда билен Ысрайыл юрды сениң сөвдагәрлериндилер; олар харытларыңың дерегине Миннит бугдайыны, ун, бал, яг ве мелхем берердилер. ¹⁸ Сөвданың ве байлыгыңың көпдүги үчин Дамаск хем сениң билен сөвда этди; ол Хелбон шерабыны ве ак йүң гетирерди. ¹⁹ Узал юрдундан гелен Дан ве Яван харытларыңың дерегине йүплүк берердилер; алыш-чалыш харытларыңың арасында болса ишленен демир, далчын ве хошбой ыслы гамыш барды. ²⁰ Дедан ат мүнмәге герекли болан эерлик аткечелери билен сөвда эдерди. ²¹ Арабыстан ве бүтин Кедар хөкүмдарлары сениң иң гадырлы мүшдерилеринди; олар гузулар, гочлар ве эркечлер гетирип, сениң билен сөвда этдилер. ²² Сабаның ве Раманың тәжирлери сениң сөвдагәриндилер; олар харытларыңың дерегине әхли атырларың сересини, хер хили гымматбаха дашлар ве алтын берердилер. ²³ Харан, Канне, Эден, Саба тәжирлери, Ашур ве Килмат сениң сөвдагәриндилер. ²⁴ Олар сениң базарындакы харытларыңы сайлама затлар билен, мавы ве реңбе-рең кешдели маталар ве йүп билен берк даңлан реңкли халылар билен алыш-чалыш эдердилер. ²⁵ Сениң

^j Деңзиң якасында яшаянлара: бу сөз дүзүми кәбир гадымы голязмалардан алнандыр. Ол бейлеки голязмаларда *ОНУҢ ӘХЛИ ИЛАТЫНА* гөрнүшде душ гелйәр.

^k Дирилериң яшаян юрдуны ээлемерсиң: бу сөзлем кәбир гадымы голязмалардан алнандыр. Ол бейлеки голязмаларда *Мен саңа шөхрат берерин* гөрнүшде душ гелйәр.

харытларының кервени Таршышың гәмилериди; сен долуп-дашып, деңизлер умманында агыр йүк билен йүкленердин.

²⁶ Күрекчилерин сени ачык деңизлере алып чыкарлар, эмма гүндогар шемалы деңизлер умманында сени күл-пеекун эдер. ²⁷ Йыкылан гүнүң сениң байлыгың, харытларың, малларың, деңизчилерин, гәмичилерин, жайрыкларың суваянлар, харытларың алыш-чалыш эдйәнлер, сендәки әхли уршужылар ве ичиндәки әхли жемагат деңизлер умманына гарк боларлар. ²⁸ Гәмичилерин ахы-наласындан өри мейданлар лерзана гелер. ²⁹ Әхли күрекчилер, деңизчилер ве әхли деңиз гәмичилери гәмилеринден дүшүп, гуры ерде дурарлар. ³⁰ Сеслерини гаталдып, сениң үчин перят эдерлер, башларындан гум соврарлар, күле тогаланарлар. ³¹ Сениң үчин сачларыны сырып, жул гейнерлер, жанховлуна хасрат билен зар-зар аглап, дады-перят эдерлер. ³² Сениң үчин агы айдып, яс тутарлар, ахы-нала чекип, шейле диерлер:

‘Деңиз ортасында Сур ялы дым-дырс болан гала бармы?’

³³ Харытларың деңизден чыканда, сен көп халклары доюрдың, байлыгың ве харытларың көплүги билен патышалары баятдың. ³⁴ Ине, деңизде, сувларың дүйбүнде күл-пеекун боланыңда, ичиндәки харытларың ве әхли жемагатың өзүң билен биле гарк болды’.

³⁵ Кенарлардакы әхли илатлар саңа аңкарышдылар; патышалары гаты горкдулар, йүзлериниң реңки өчди. ³⁶ Халклар арасындакы тәжирлер саңа сыкылык атдылар; сен элхенч ховпа учрап, эбедилик ёк боларсың“».

28-нжи бап

Сур патышасына гаршы пыгамберлик

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Әй, ынсан оглы! Сур хөкүмдарына Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Сен йүрекде гедемлик эдип: ‘Мен худайдырын, мен деңизлер умманында, худайларың тагтында отурярын’ дийдин; йүрегиңи худайларың йүреги кимин тутсаң-да, сен худай дәлсиң, ынсансың. ³ Сен Даныелден хас акылдарсың, хич бир сыр сенден гизлин дәлдир. ⁴ Сен даналыгың ве дүшүнжәң билен байлык эдиндин, хазыналарыңда алтын, күмүш топладың. ⁵ Сөвдада чуң даналыгың билен байлыгыңи көпелтдин, байлыгыңдан яңа йүрегиңи гедем тутдың“». ⁶ Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Сен йүрегиңи худай ялы тутдың. ⁷ Мунун үчин Мен гелмишеклери, миллетлериң иң рехимсизини сениң үстүне гетирерин; олар сениң ажайып даналыгыңи гылыч билен кесип, шан-шөхратыңи харларлар. ⁸ Сени габра индерерлер; сен деңизлериң гойнунда вагшы өлүме дучар боларсың. ⁹ Сен өзүни өлдүренлерин хузурында-да: „Мен худай“ диерсинми? Өзүни өлдүренлериң элинде сен худай дәлсиң, ынсансың. ¹⁰ Сен гелмишеклериң элинде сүннетсизлериң өлүми билен хеләк боларсың. Чүнки Хөкмүрован Реб: „Муны Мен айтдым“ диййәр».

¹¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ¹² «Әй, ынсан оглы! Сур патышасы үчин агы айт, оңа Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий:

„Кәмиллигиң мөхүри, даналыгың, гөзеллигиң аңрыбашы сендиң.

¹³ Сен Эремде Худайың багындадың; лагыл, топаз, гөвхер, сары якут, хакык, яшыл гашлар, якут, пөвризе ве зүмеррет ялы әхли гымматбаха дашлара ве алтына гапланыпдың; гаш өелериндир ойма накгашчылык ишлериң хем алтынданды, буларың әхлиси сениң ярадылан гүнүң тайярланыпды.

¹⁴ Сен горагчы керуп болар ялы ганатларыңи яйып отурдың, сени Мен белләпдим.

Сен Худайың мукадес дагындадың, отлы дашларың арасында гездин.

¹⁵ Ярадылан гүнүңден тә сенден язык тапылянча, ёлларыңда айыпсыздың.

¹⁶ Сөвданың көплүги зерарлы сени зулумдан долдурдылар, сен гүнә этдин. Шейлеликте, Мен сени харам хөкмүндө Худайың дагындан ашак ташладым. Мен сени, эй, горагчы керуп, отлы дашларың арасындан ковуп ёк этдим. ¹⁷ Оваданлыгын зерарлы йүрегини текепбир тутдын, шөхратпаразлыгындан яна даналыгыңы харладың; Мен сени ере чалдым; гөрсүнлер дийип, патышаларың өнүне зындым. ¹⁸ Сен көп этмишлериң билен, эрбет сөвдагәрлигиң билен мукаддес ерлериңи харам этдиң; онсоң Мен ичинден от бердим; ол сени яндырды. Мен сени әхли гөрийәнлериң гөзлериниң алнында якып, ер йүзүндө күл этдим. ¹⁹ Халклар арасында сени танаянларың бары саңа аңкарылышарлар; сен элхенч ховпа учрап, эбедилик ёк боларсың“».

Сидон галасына гаршы пыгамберлик

²⁰ Маңа Реббин сөзи гелди: ²¹ «Эй, ынсан оглы! Йүзүңи Сидона тарап өвүр-де, она гаршы пыгамберлик эт. ²² Оңа Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Ынха, Сидон, Мен саңа гаршыдырын; Мен сениң ичинде шөхрат газанарын. Саңа хөкүмлер чыкарып, Өз мукаддеслигими ыкпар эденимде, сиз Мениң Ребдигими билерсиниз. ²³ Мен онуң ичине мерги иберип, көчелеринден ган акдырарын; думлы-душдан үстүне инйән гылычдан ичиндәки яралылар хеләк боларлар. Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер. ²⁴ Ысрайыл халкыны йигренйәнлериң хич бири инди гайдып Ысрайыла чүмйән яндак ве авулы тикен болмаз, шонда олар Мениң Хөкмүрован Ребдигими билерлер“». ²⁵ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Мен ысрайыл халкыны даргадылан халкларың арасындан ызына йыгнап, миллетлериң гөзлериниң алнында мукаддеслигими ыкпар эдерин. Шундан соң олар өз юртларында, ягны Мениң гулум болан Якуба берен юрдумда месген тутарлар. ²⁶ Ол ерде ховпсуз яшап, өйлер гуарлар, үзүм багларыны отурдарлар. Даш-төверекдәки олары йигренйәнлере хөкүмлер чыкаранымдан соң, олар ховпсуз яшарлар. Шонда олар Мениң өзлериңиң Худайы Ребдигими билерлер».

29-нжы бап

Мүсүре гаршы пыгамберлик

¹ Сүргүндө болян вагтымызың онунжы йылының онунжы айының он икисине маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Йүзүңи Мүсүр патышасы фыровьна тарап өвүр-де, она ве бүтин Мүсүре гаршы пыгамберлик эт. ³ Оңа Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Эй, Мүсүр патышасы фыровьн! Өзүң дерялар гойнунда ятан әпет аждарха болсаң-да, ‘Нил мениңкидир, оны өзүм үчин яратдым’ диййәң! Мен саңа гаршыдырын. ⁴ Сениң әнлериңе ченнеклер сокарын ве деряларыңың балыкларыны теңселериңе япышдырарын. Теңселериңе япышан балыклар билен бирликде сени деряларыңдан ковуп чыкарарын. ⁵ Сениң өзүңи ве деряларыңдакы әхли балыклары чөле ташларын. Сен ачык мейданда хеләк боларсың, ол ерден йыгналмарсың ве хич ким саңа әе чыкмаз. Мен сени ябаны хайванлара ве йыртыжы гушлара шам эдерин. ⁶ Онсоң әхли Мүсүр илаты Мениң Ребдигими билер.

Мүсүр халкы ысрайыл халкы үчин гамышдан хаса болды. ⁷ Ысрайыл халкы сенден япышанда, сен дөвлүп, ысрайылларың эгинлериңиң яраладың; саңа яплананларыңда, сен овранып, биллериңиң дөвдүң“».

⁸ Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Ине, Мен сениң үстүндө гылыч индерип, ынсаны-да, хайваны-да сенден согруп ташларын. ⁹ Мүсүр юрды харабачылыга ве чөллүге өврүлер; онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер.

Фыровьн: „Нил дерясы мениңки, оны мен яратдым“ дийди. ¹⁰ Шонун үчин хем Мен саңа ве сениң деряларыңа гаршыдырын; Мен Мигдолдан Севене ченли, Эфиопияның серхедине ченли Мүсүр юрдуны бүтинлей чөллүге ве харабачылыга өврерин. ¹¹ Оңа адам аягы басмаз, хайван тойнагы секмез; ол ерде кырк йыллап хич ким яшамаз. ¹² Мен Мүсүри хараба өврүлен юртларың хем иң харабасына өврерин, онуң шөхерлери вейран эдилен шөхерлериң хем иң вейраны болуп, кырк йыллап хараба болуп ятар. Мен мүсүрлилери миллетлериң арасына пытрадарын, юртларың арасына даргадарын».

¹³ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Кырк йылдан соң мүсүрлилери пытрадылан халкларының арасындан йыгнарын. ¹⁴ Мен мүсүрлилериң өңки абаданчылыгыны дикелдип, Патрос юрдуна өз догдук меканларына гетирерин. Ол ерде оларың патышалыгы әжиз патышалык болар.

¹⁵ Патышалыкларың иң әжизи болар, гайдып миллетлерден өзүңи ёкары тутмаз. Миллетлериң

үстүндөн хөкүм сүрмесинлер дийип, Мен олары азалдарын. ¹⁶ Мүсүрлилер инди хич хачан ысрайыл халкы үчин аркадаянч болмазлар. Гайтам, Мүсүрүн бетбагтлыгы олара Мүсүре доланмак билен эден гүнэлерини ятладар. Онсоң ысрайыллар Мениң Хөкмүрован Ребдигими билерлер».

¹⁷ Сүргүндө болян вагтымызың йигрими единжи йылының биринжи айының бирине маңа Реббин сөзи гелди: ¹⁸ Эй, ынсан оглы! Бабыл патышасы Небукаднесар өз гошунына Сора гаршы агыр зэхмет чекдирди: хер бир эсгерин сачы дөкүлди, хер бир эгниң хамы союлды; эмма чекен зэхметине гөрә, не онуң өзүне, не-де гошунына Сордан музд төленди. ¹⁹ Шонуң үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Мен Мүсүр юрдуны Бабыл патышасы Небукаднесара берерин; ол онуң байлыгыны экидер, олжасыны алар ве оны талар; бу онуң гошуны үчин музд болар. ²⁰ Мен онуң гаршысына чекен зэхмети үчин Мүсүр юрдуны оңа бердим, себәби олар Мениң үчин ишледилер. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ²¹ Мен ол гүн ысрайыл халкына гүйч берерин, оларың арасында сана сайрап дуран дил берерин. Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер».

30-нжы бап

Мүсүр үчин агы

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Муны пыгамберлик эт-де, Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Сиз ‘Ол гүн үчин вай!’ дийип перят эдин. ³ Чүнки ол гүн инди якын, Реббин гүни голайдыр. Бу гүн апы-тупан гүни, миллетлерин кыямат гүнүдир. ⁴ Мүсүрүн үстүндөн гылыч инер, мүсүрлилер гылычдан хеләк боланларында, Эфиопия илатына горкы аралашар. Мүсүрүн байлыгы экидилер, биналары күл-пеекун эдилер. ⁵ Мүсүр билен бирликде Эфиопия, Пут, Лут ве бейлеки халклардан гелен гошунларын бары, Куб ве ылалашык баглашан юрдуның илаты гылычдан гечирилер“». ⁶ Реб шейле диййәр: «Мүсүре арка дуранлар хеләк боларлар, онуң кувватының буйсанжы өчер. Мигдолдан Севене ченли оларың бары билеликде гылычдан гечирилер. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ⁷ Олар хараба өврүлен юртлардан хем бетер хараба өврүлөр, онуң шәхерлери вейран эдилен шәхерлерин хем ин вейраны болар. ⁸ Мүсүре от берип, оны голдаянларың барыны ёк эденимде, олар Мениң Ребдигими билерлер. ⁹ Ол гүн гайгы-гамсыз яшаян эфиоплары горкузмак үчин гәмилер билен хабарчылар ёлларын. Мүсүрүн кыямат гүнүндө болшы ялы, олара хөвп аралашар, ине, ол гүн етип гелйәр». ¹⁰ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Мен Бабыл патышасы Небукаднесарың эли билен Мүсүрүн бейик гошунының соңуна чыкарын. ¹¹ Миллетлерин ин горкунжы болан бу Мүсүр юрдуны вейран этмек үчин Небукаднесар гошуны билен бирликде гелер. Олар Мүсүрде гылычларыны ялаңачлап, юрды жесетден долдуарлар. ¹² Мен дерялары гурадарын, юрды ярамаз адамлара сатарын; юрды ве онуң ичиндәкилерин барыны гелмишеклерин эли билен вейран эдерин. Муны Мен-Реб айтдым». ¹³ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Мен бутлары-да ёк эдерин, Нопдакы бидерек хейкеллери айрып ташларын. Гайдып Мүсүр юрдунда хөкүмдар болмаз. Мүсүр юрдуна горкы саларын. ¹⁴ Патросы вейран эдерин, Зоган галасына от берерин, Тебес галасында хөкүмлер чыкарарын. ¹⁵ Газабымы Мүсүрүн гүйжи болан Синин үстүне дөкүп, Тебесин көп илатлылыгының соңуна чыкарын. ¹⁶ Мүсүре от берерин, Син соңсуз жебир чекер, Тебес галасының дивары жайрык атар ве Ноп галасы хер гүн душман хөжүмине сезевар болар. ¹⁷ Хелиёполысын ве Пибеседиң яш йигитлери гылычдан хеләк боларлар; галадакы халк сүргүн эдилер. ¹⁸ Мүсүрүн боюнтырыгыны дөвен гүнүм Тахпанхесде гүндиз гижә өврүлөр. Онуң кувватының буйсанжы тамамланар; оны бир гара булут гаплар ве шәхерин халкы сүргүне гидер. ¹⁹ Мен Мүсүре хөкүмлер чыкарарын; шонда олар Мениң Ребдигими билерлер».

²⁰ Сүргүндө болян вагтымызың он биринжи йылының биринжи айының едисине маңа Реббин сөзи гелди: ²¹ «Эй, ынсан оглы! Мен Мүсүр патышасы фыровьның голуны дөвдүм. Ол шыпа тапар ялы даңылмады я-да гылыч тутмак үчин гүйже гелер ялы оңа саргы саралмады. ²² Мунуң үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: „Мен Мүсүр патышасы фыровьна гаршыдырын. Мен онун ики элини хем: сагдын элини-де, дөвүк элини-де сындырып ташларын, элиндәки гылыжыны гачыарын. ²³ Мен мүсүрлилери миллетлерин арасына пытрадарын, олары юртларың арасына даргадарын. ²⁴ Бабыл патышасының голларыны гүйчлендирип, гылыжымы онуң элине берерин; эмма фыровьның голларыны дөверин. Фыровьн Бабыл патышасының өчүндө агыр яралы адамың инңилдейши кимин инңилдәр. ²⁵ Бабыл патышасының голуны гүйчлендирерин, эмма фыровьның голларыны сындыарын. Гылыжымы Бабыл патышасының элине берерин, ол хем

оны Мүсүр иң гаршысына уздар, шонда олар Мениң Ребдигими билерлер. ²⁶ Мен мүсүрлилери миллетлериң арасына пытрадарын, юртларың арасына даргадарын. Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер“».

31-нжи бап

Кедр агажы тымсалы

¹ Сүргүнде болян вагтымызың он биринжи йылының үчүнжи айының бирине маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Фыровьна ве онуң халкына шейле дий:

„Сен бейиклигиң боюнча киме меңзейәрсин?

³ Ине, Ашур Ливанда овадан шахалы, токай саялы кедр агажыды.

Онуң бойы узынды,

башы булутларда ерлешйәрди.

⁴ Сувлар оны өсдүрди, ерасты булаклар оны белент этди; даш-төверегини дерялар гуршап, акар чешмелери билен узақдакы әхли агачлары гандырялды. ⁵ Мунуң үчин онуң бойы бейлеки агачларың барындан узынды, балдаклары гүрелди; сувуң боллугындан шахалары узады. ⁶ Пудакларының үстүнде гөгүң әхли гушлары хөвүртгеледилер; шахаларының астында әхли йыртыжы хайванлар гузладылар ве көлегесинде әхли улы миллетлер месген тутдулар. ⁷ Ол белентлиги билен, шахаларының узынлыгы билен гөзелди, көки-де чуң сувлара етипди. ⁸ Худайың багындакы кедр агачлары онуң боюна, сервилер онуң пудакларына-да тай гелмейәрди, чынарлар онуң шахаларына дең дөлди, Худайың багындакы хич бир агач гөзелликде оңа тай гелмейәрди. ⁹ Мен оны гүр шахалар билен безәпдим; Худайың Эрем багындакы әхли агачлар оңа гөриплик этдилер“».

¹⁰ Шонуң үчин хем Хөкмүрован Реб шейле дийәр: «Онуң бойы өсүп, башы булутлара етенде, бу бейиклик онуң йүрегинде текепбирлик дөрөтди. ¹¹ Шонуң үчин Мен оны миллетлериң хөкүмдарының элине бердим, оңа өз эрбетлигине лайык дарашдылар. Мен ондан йүз өвүрдим, ¹² гелмишек миллетлериң иң рехимсизи оны кесип ташлап рет этди. Шахалары дагларың үстүне ве тутуш дерелере дүшүп, пудаклары чапылып, юрдун әхли жүлгелерине ташланды. Дүнийәниң әхли халклары онуң көлегесинден гитдилер, оны терк этдилер. ¹³ Гөгүң әхли гушлары онуң дөвлөн бөлеклеринде месген тутярлар, мейданың әхли хайванлары онуң шахаларының арасында ерлешйәрлер. ¹⁴ Шейлеликде, сувларың якасында етишен хич бир агач бой алып, беленде чыкмаз я-да башлары булуда етмез ве бол сув ичип өсен хич бир агач бейле белентлиге етмез. Оларың бары габра инйән әхли ынсанлар билен бирликде өлүлөр дүнийәсине ериң тейине индерилдилер».

¹⁵ Хөкмүрован Реб шейле дийәр: «Өлүлөр дүнийәсине инен гүни, Мен ол агач үчин яс тутсунлар дийип, оны дүйпсүз чуңдук билен өртдүм, онуң деряларыны тогтатдым; әпет сувлары сакладым. Бу агач үчин тутуш Ливаны түмлүге гапладым, онуң әхли агачларыны солдурдым.

¹⁶ Оны габра инйәнлер билен бирликде өлүлөр дүнийәсине индеренимде, йыкылышының гүрпүлдисинден миллетлери титретдим; онсоң Эрем багының әхли агачлары, Ливаның иң овадан ве иң сайлама агачлары, бол сув ичип өсенлериң бары ериң тейинде теселли тапдылар.

¹⁷ Көлегесинде яшанлар, ягны миллетлериң арасында онуң билен ылалашык баглашанлар хем онуң билен бирликде өлүлөр дүнийәсине гылычдан гечириленлериң янына индилер. ¹⁸ Эрем багының агачларының хайсысы шан-шөхратда ве бейикликде сана меңзейәр? Йөне сен Эрем агачлары билен бирликде ериң тейине индерилерсин. Сен гылычдан гечириленлер билен бирликде сүннетсизлериң арасында ятарсың. Фыровьның ве онуң әхли бейик гошунының соңы шейле болар». Муны Хөкмүрован Реб дийәр.

32-нжи бап

Фыровьн үчин айдылан агы

¹ Сүргүнде болян вагтымызың он икинжи йылының он икинжи айының бирине маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Мүсүр патышасы фыровьн үчин агы айт ве она шейле дий:

„Өзүңи миллетлериң яш арсланына меңзетдин,

йөне сен деңизлердәки аждарха киминсин.

- Деряларында эйләк-бейләк окдурылды;
аякларың билен сувлары чайкадың,
дерялары буландырдың“».
- ³ Хөкмүрован Реб шейле диййәр:
«Биртопар халкларың өңүнде торумы
сениң үстүне ташларың;
олар сени Мениң торум билен тутарлар.
- ⁴ Онсоң сени гуры ере ташларың,
мейдана зыңарың,
гөгүң әхли гушларыны сениң үстүне гондуарың,
тутуш дүңйәнің йыргыжы хайванларыны сенден дойрарың.
- ⁵ Этиңи дагларың үстүне серип,
дерелери чүйрән ләшинден долдуарың.
- ⁶ Топрагыңи даглара ченли ганың билен суварарың;
жүлгелер сениң ләшинден долар.
- ⁷ Сени гүмлән махалым гөклери бүрәрин,
йылдызлары гаралдарың;
Гүни булут билен өртерин,
Ай-да өз ышыгыны бермез.
- ⁸ Депәндәки гөклериң әхли
парлак ышыкларыны гаралдарың,
юрдуна гаранкы дүшүрерин,
муны Хөкмүрован Реб диййәр.
- ⁹ Сениң танамаян юртларыңа, башга миллетлериң арасына даргадылан бөлегини гетиренимде,
көп халкларың йүреклерини ховсала саларың. ¹⁰ Көп халклары саңа аңкардарың,
өңлеринде гылыжымы булайланымда, оларың патышалары сен себәпли гаты горкарлар;
сениң агдарылан гүңүң оларың әхлиси өз жанлары үчин хер пурсатда титрәр».
- ¹¹ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Бабыл патышасының гылыжы сениң депәнден инер.
- ¹² Бабыл герчеклери миллетлериң иң әлхенжидир, оларың гылыжы билен гошуныңи
хеләк әдерин. Олар Мүсүриң буйсанжының егуна янарлар, онуң бүтин гошуны хеләк
болар. ¹³ Онуң әхли мал-гараларыны бол сувларың башындан ёк әдерин; мундан бейләк
ынсан аягы-да, хайван тойнагы-да сувлары буландырмас. ¹⁴ Онсоң сувларыны дурлап,
деряларыны асуда акдырарың. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ¹⁵ Мүсүр юрдуны
харабачылыга өвренимде, оны әхли затдан махрум эденимде ве онуң илатыны гылыч
билен гыранымда, олар Мениң Ребдигими билерлер. ¹⁶ Агы будур, олар муны айдарлар;
бу агыны миллетлериң гызлары айдарлар. Мүсүр ве онуң гошуны барада бу агыны
айдарлар». Муны Хөкмүрован Реб диййәр.
- ¹⁷ Сүргүнде болян вагтымызың он икинжи йылының биринжи айының он бәшине маңа
Реббиң сөзи гелди: ¹⁸ «Эй, ынсан оглы! Мүсүр гошуны хакда дады-перят эт, оны ве гүйчли
миллетлериң гызларыны өлүләр дүңйәсине инйәнлер билен бирликде ериң тейине индер.
- ¹⁹ Олара шейле дий: „Сен кимден гөрмегей?
Ашак ин-де, сүннетсизлер билен бир габырда ят“.
- ²⁰ Олар гылычдан гечириленлериң арасына йыкыларлар. Гылыч сырылды; Мүсүри ве онуң
бүтин гошуныны ере чалып сүйрән. ²¹ Өлүләр дүңйәсинде Мүсүр ве онуң тарапдарлары
хакда иң батыр ёлбашчылар: „Олар ашак индилер, гылычдан гечирилен сүннетсизлер
билен ятырлар!“ диерлер.
- ²² Ашур ве онуң тутуш гошуны ол ерде. Гылычдан гечирилип, хеләк болан эсгерлеринин
габырлары онуң дашыны гуршап алыпдыр. ²³ Онуң габырларына өлүләр дүңйәсинин иң
дүйбүнден ер берилди, гошуны габрының төверек-дашыны тутуп дур. Дирилериң юрдуна ховп
саланларың бары гылычдан гечирилип өлдүрилендирлер. ²⁴ Эйлам юрды ол ерде ве әхли гошуны
онуң габрының төверек-дашында; оларың бары гылычдан гечирилип өлдүриленлер; дирилериң
юрдуна ховп салан бу сүннетсизлер ериң тейине индилер. Өлүләр дүңйәсине инйәнлер билен
бирликде олар хем утанжа галдылар. ²⁵ Эйлам юрдуна ве онуң тутуш гошунына гылычдан
гечириленлериң арасындан дүшек салдылар; бүтин халкы онуң габрының төверек-дашындады;
әхлиси хем сүннетсизди ве гылыч билен өлдүриленди; олар дирилериң юрдуна ховп салыпдылар,

инди өлүлөр дүйнөсине инйәнлер билен бирликде олар хем утанжа галдылар, олар гылычдан гечириленлерин арасында ерлешдирилдилер. ²⁶ Мешек, Тубал ол ердеди. Оларың әхли гошуны оларың габырларының төверек-дашындады; дирилериң юрдуна ховп сандыклары үчин, оларың әхлиси хем сүннетсизди ве гылыч билен өлдүриленди; ²⁷ Олар өлүлөр дүйнөсине сөвеш яраглары билен инен, гылычларыны башларына өлүм яссыгы эдинен, бейлеки хеләк болан сүннетсиз батырлар билен биле ятмаярлар. Оларың гүнәлериниң жезасы сүңклерине орнар, себәби олар дирилериң юрдунда батырларга ховп салярдылар. ²⁸ Сен хем, эй, фыровьн, хеләк боларсың ве гылычдан гечириленлер билен биле сүннетсизлериң арасында ятарсың.

²⁹ Эдом хем өз патышалары ве әхли хөкүмдарлары билен ол ердеди. Гүйчлүдигине гарамаздан, оларың бары гылычдан гечириленлер билен биле ятырлар. Олар сүннетсизлер ве өлүлөр дүйнөсине инйәнлер билен биле ятырлар. ³⁰ Әхли демиргазык ёлбашчылары ве сидонлылар хем ол ердеди. Гүйчли болуп ховп сандыкларына гарамаздан, олар утанч ичинде гылычдан гечириленлер билен бирликде ашак индилер. Олар гылычдан гечирилен сүннетсизлер билен ятырлар ве өлүлөр дүйнөсине инйәнлер билен бирликде утанжа галдылар. ³¹ Фыровьн ве онуң тутуш гошуны олары гөрүп, өзлериңиң гылычдан гечирилен әхли гошуны үчин теселли тапарлар. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ³² Мен дирилериң юрдуны горкудан сандырамага межбур эдерин! Фыровьн ве онуң тутуш гошуны болса гылычдан гечирилип, сүннетсизлериң арасында ятар». Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

33-нжи бап

Реб Эзекиели Ысрайыла гөзегчи гойяр

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Мен бир юрдуң үстүндө гылыч индеренимде, ол юрдуң халкы өз арасындан бир адамы сайлап, өзлерине гөзегчи гойжакдыгыны халкыңа айт. ³ Гөзегчи юрдуң үстүнө гылыжың гелйәндигини гөрөндө, халка дуйдурыш бермек үчин сурнай чалар. ⁴ Шонда ким сурнай сесини эшидибем, әгә болмаса ве гылыч гелип, оны өлдүрсө, онуң ганы өз бойнуна болар. ⁵ Ол сурнай сесини эшидибем, әгә болмады; онуң ганы өз бойнуна болар; йөне әгә болан өз жаныны халас эдер. ⁶ Гөзегчи гылыжың гелйәндигини гөрүбөм, сурнай чалмаса, халка дуйдурыш бермесе ве гылыч гелип, олардан бириниң жаныны алса, бу адам өз этмиши үчин өлдүрилер. Эмма онуң ганы үчин Мен гөзегчи билен хаклашарын.

⁷ Эй, ынсан оглы! Мен сени ысрайыл халкына гөзегчи гойдум; сен Менден сөз эшидип, оларга Мениң тарапдан дуйдурыш берерсиң. ⁸ Мен эрбет адама: „Эй, эрбет адам, сен хөкман өлерсиң!“ диенимде, өз ёлундан әгә болар ялы, эрбеде дуйдурмасан ве эрбет адам өз этмиши үчин өлсө, онуң ганы үчин Мен сениң билен хаклашарын. ⁹ Догры ёла дүшер ялы, эрбет адамы өз ёлундан хабардар этсең, эмма ол шонда-да өз ёлундан дөнмөсө, ол этмиши себәпли өлөр, эмма сен өз жаныңы халас эдерсиң.

¹⁰ Эй, ынсан оглы! Ысрайыл халкына: „Сиз: Женаятларымыз ве гүнәлеримиз бизи чөкерйәр, олардан яңа эрәп ёк болуп барярыс. Бу ягдайда биз нәхили дири галарыс? диййәрсиниз“ дий. ¹¹ Оларга Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Өз барлыгымдан ант ичйәрин. Мен эрбет адамың өлүминден дәл-де, онуң эрбет ёлундан дөнүп, дири галмагындан хошал болярын. Дөнүң! Эрбет ёлларыңыздан дөнүң! Эйсем, сен нәме үчин өлжек, эй, ысрайыл халкы?“ ¹² Эй, ынсан оглы, өз халкыңа шейле дий: „Гүнә эден гүни догручыл адамың догручыллыгы оны халас этмез ве эрбетлигинден дөнөн гүни эрбет адамың эрбетлиги онуң хеләк болмагына себәп болмаз. Догручыл адам гүнә эден гүни өңки догручыллыгы себәпли дири галмаз“. ¹³ Мен догручыл адам хакда „Элбетде, ол дири галар“ диенимде, ол өз догручыллыгына бил баглап, эрбетлик этсә, онуң әхли догры ишлери ятланман, гайтам ол өз эден эрбетлигинде өлөр. ¹⁴ Мен эрбет адама „Сен хөкман өлерсиң“ диенимде, ол өз гүнәсинден дөнүп, адалаты ве догручыллыгы ерине етирсә, ¹⁵ гиреви ызына берсә, огуран задыны төлөсә ве эрбетлик этмән, яшайшың дүзгүнлеринде йөрөсә, ол хөкман яшар, өлмөз. ¹⁶ Эден гүнәлериниң хич бири ятланылмаз; ол адалаты ве догручыллыгы ерине етирендир, ол хөкман дири галар.

¹⁷ Йөне сениң халкың „Таңрының ёлы догры дәл“ диййәр; оларың өз ёллары догры дәл. ¹⁸ Догручыл адам догручыллыгыннан дөнүп, эрбетлик этсә, мунуң үчин ол өлөр. ¹⁹ Эрбет адам эрбетлигинден дөнүп, адалаты ве догручыллыгы ерине етирсә, олар аркалы дири галар. ²⁰ Эй, ысрайыл халкы, сиз „Таңрының ёлы догры дәл“ диййәрсиниз. Мунуң үчин, эй, ысрайыл халкы, Мен сизиң хер биринизи өз тутан ёлуңыза гөрә хөкүм этжекдирин!».

Иерусалимнің йыкылмагы

²¹ Сүргүнде болян вагтымызын он икинжи йылының онунжы айының бөшине Иерусалимден гачып гутулан бир адам мениң яныма гелип: «Шәхер басылып алынды» дийди. ²² Яңкы адам гелмезинден өң, агшам Реббин эли мениң үстүмдеди. Эртеси ирден яңкы адам яныма гелмәнкә, Реб маңа дил битирди. Дилим ачылды, инди мен лал дәлдим.

²³ Маңа Реббин сөзи гелди: ²⁴ «Эй, ынсан оглы! Ысрайыл юрдундакы харабачылыкларда яшаян илат: „Ыбрайым еке адамды, ол бу юрды мирас алды; эмма биз көп; инди бу юрт мүлк хөкмүнде bize берлендир“ диййәрлер». ²⁵ Шонун үчин олар Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Сиз эти ганы билен иййәрсиңиз, гөзлериңизи бутларыңыза дикйәрсиңиз, ган дөкйәрсиңиз; онсоң юрды сиз мирас алармысыңыз? ²⁶ Сиз гылыжыңыза даянярсыңыз, нежис ишлер эдйәрсиңиз, хер кес өз гоңшусының аялыны харам эдйәр; онсоң юрды сиз мирас алармысыңыз?» ²⁷ Олар Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Өз барлыгымдан ант ичйәрин, харабалыкдакылар гылычдан хеләк боларлар; чөлдәкилери иймит болар ялы, йыртыжы хайванлара берерин; галадакылар ве говакдакылар болса мергиден өлерлер. ²⁸ Мен юрды харабачылыга өврерин ве вейран эдерин, онун кувватының буйсанжы тамам болар; Ысрайылың даглары чоларып галар, олардан гечен болмаз. ²⁹ Эден нежис ишлери себәпли юрды вейран эденимден ве харабачылыга өвренимден соң, олар Мениң Ребдигими билерлер».

³⁰ «Сен, эй, ынсан оглы, диварларың гапдалында, өйлерин гапысында халкың сен барада гүррүн эдйәр ве бири-бирине, хер ким өз доганына: „Гел, Ребден гелен сөзүң нәмедигини эшидели!“ диййәр. ³¹ Халк үйшүп, сениң яныңа гелйәр. Мениң халкым хузурында отуряр, сөзлериңи динлейәр, эмма оны бержай этмейәр; оларың диллеринде сөйги айдымы болса-да, йүреклери харам газанчларының ызына эерйәр. ³² Ине, сен олар үчин оңат саз чалып, махмал овазың билен сөйги айдымларыны айдян багшысың. Олар сениң сөзлериңи динлейәрлер, эмма олары бержай этмейәрлер. ³³ Ине, бу сөзлер догры чыканда догры чыкып хем гелйәр олар өз араларында бир пыгамберин боландыгыны билерлер».

34-нжи бап

Ысрайыл чопанлары

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Ысрайыл чопанларының гаршысына пыгамберлик эт. Пыгамберлик эдип, олар, ягны чопанлара Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Өзлериңи бакып йөрөн Ысрайыл чопанларының халына вай! Чопанлар сүрини бакмалы дәлмидир? ³ Сиз яг ийип, йүнден эшик гейинйәрсиниз; семиз гоюнлар сойярсыңыз, эмма сүрини бакмаярсыңыз. ⁴ Сиз эжизи кувватландырмадыңыз, сыркавы бежермединиз, яралының ярасыны даңмадыңыз, азашаны ызына гетирмединиз ве йитиги идемединиз; гайтам, зорлук хем рехимсизлик билен оларың үстүнден агалык этдиниз. ⁵ Чопаның ёкдугы себәпли олар даргадылды; олар даргадыланда, йыртыжы хайванлара шам болдулар. ⁶ Гоюнларым бүтин дагларда ве белент депелерде ыгып гездилер; Мениң гоюнларым бүтин ер йүзүне даргады, олары соран-да болмады, идән-де“».

⁷ Шонун үчин, эй, чопанлар, Реббин сөзүни эшидин: ⁸ «Өз барлыгымдан ант ичйәрин, чопаның ёкдугы үчин Мениң гоюнларым таланды ве йыртыжы хайванлара шам болды. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. Чопанларым гоюнларымы идемедилер, олар сүрини бакман, өзлериңи бакдылар». ⁹ Шонун үчин, эй чопанлар, Реббин сөзүни эшидин. ¹⁰ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Мен чопанлара гаршыдырын! Сүрим үчин олардан хасабат сорарын ве инди гоюн бакдырмагы гойдуарын. Гайдып, чопанлар өзлериңи бакмазлар; Мен гоюнларымы олар иймит болмаз ялы агызларындан халас эдерин». ¹¹ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Гоюнларымы Өзүм гөзләринем, идегем эдерин. ¹² Дарган гоюнларының арасында галан чопан сүрүсине нәхили идег, гөзлег эдйән болса, Мен-де гоюнларыма шонун ялы идег эдерин. Гара булутлы, түм гаранкылык гүни Мен олары әхли даргадылан ерлеринден халас эдерин. ¹³ Олары халкларын арасындан чыкарарын, юртлардан йыгнарын; өз ерлерине гетирип, Ысрайылың дагларында, жүлгелеринде ве юрдун әхли отурымлы ерлеринде бакарын. ¹⁴ Олары яшыл яйлада бакарын; Ысрайылың белент даглары оларың өрүси болар; ол ерде яшыл яйлада ятып, Ысрайылың дагларында бол өрүде отларлар. ¹⁵ Гоюнларымы Өзүм бакып, Өзүм ятырарын. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ¹⁶ Йитени агтарарын, азашаны ызына гетирерин, яралының ярасыны даңарын ве

эжизи кувватландырып, семизи, гүйчлини хеләк эдерин; олары адалатлылык билен бакарын». ¹⁷ «Эй, Мениң сүрим, Мен Хөкмүрован Реб сизе шейле дийәрин: „Гоюн билен гойнун, гоч билен текәниң арасында хөкүм чыкаржак Мендирин. ¹⁸ Яшыл яйлада отлаярсыңыз, шонда-да өрүлериңизин артып галаныны аякларыңыз билен басалаарсыңыз. Дуры сувдан гансаңыз-да, галаныны аягыңыз билен булаярсыңыз. ¹⁹ Мениң гоюнларым сизин бастылан отларыңыз иййәрлер, аякларыңыз билен буландыран сувуңызы ичйәрлер“». ²⁰ Шонуң үчин хем Хөкмүрован Реб шейле дийәр: «Семиз гоюн билен аррык гойнуң арасында хөкүми Мениң Өзүм чыкаржакдырын. ²¹ Сиз эжиз гоюнларын әхлисини ковуп, тә узаклара даргадьянчаныз, янбашыңыз ве чигниңиз билен итйәрсиниз, шахыңыз билен сүсйәрсиниз. ²² Шонуң үчин Мен гоюнларымы халас эдерин, олар гайдып талана салынмаз; гоюн билен гойнуң арасында хөкүм чыкараын. ²³ Олары бакар ялы үстлеринден еке-тәк чопан гоярын. Мениң гулум Давут олары бакар ве оларын чопаны болар. ²⁴ Мен-Реб оларын Худайы ве гулум Давут оларын хөкүмдары болар. Муны Мен-Реб айтдым. ²⁵ Мен олар билен парохатчылык әхтини баглашарын, юртдакы йыргыжы хайванларын соңуна чыкарын. Олар чөлде ховпсуз яшарлар ве токайларда ятарлар. ²⁶ Мен олар ве дагымың төверегиндәки ерлере берекет индерерин; ягшы өз мөвсүминде ягдыраын, ол ягышлар берекет ягышлары болар. ²⁷ Әхли агачлар өз мивесини берер, ер өз хасылыны эчилер. Олар өз юртларында ховпсуз яшарлар. Боюнтырык багларыны гопарып, гул эденлерин элинден азат эденимде, олар Мениң Ребдигими билерлер. ²⁸ Олар мундан бу яна миллетлерин таланына дучар болмазлар ве йыргыжы хайванлар олары ийме. Олар ховпсуз яшарлар, олары горкузан болмаз. ²⁹ Олар юрта гайдып ачыкдан хеләк болмаз ве миллетлерин гыжалатыны чекмез. Шонда Мен олар үчин бол дәнели экеранчылык мейданыны етишдирерин. ³⁰ Шонда өзлеринин Худайы Мен-Реббин олар билен биледигими, ысрайыл халкының болса Мениң халкымдыгыны билерлер. Муны Хөкмүрован Реб дийәр. ³¹ Сиз Мениң гоюнларым, өримин гоюнларысыңыз. Сиз ынсансыңыз, Мен болсам сизин Худайыңыздырын». Муны Хөкмүрован Реб дийәр.

35-нжи бап

Худай Эдом юрдуны жезаландыря

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Эй, ынсан оглы! Йүзүңи Сегир дагына тарап өвр-де, онун гаршысына пыгамберлик эт. ³ Оңа Хөкмүрован Реб шейле дийәр дий: „Эй, Сегир дагы, Мен саңа гаршыдырын; элими саңа тарап узадып, сени вейран эдип, харабачылыга өврерин. ⁴ Галаларыны вейран эдерин, сен харабачылыга өврүлериң; онсоң сен Мениң Ребдигими билерсин. ⁵ Сенде эбеди душманчылык бар. Сен ысрайыл халкының башына бела гелен гүни, соңкы жезасы дөврүнде олары гылыжа табшырдың. ⁶ Шонуң үчин хем Өз барлыгымдан ант ичйәрин, Хөкмүрован Реб дийәр: ганыңы акдыраын ве ган сени ковалар. Ган дөкмеклиги йигренмәндигиң үчин, ган сени ковалар. ⁷ Сегир дагыны вейран эдип, харабачылыга өврерин; ол ере гелип-гидйәни кесип ташларын. ⁸ Дагларыңы жесетден долдураын; гылычдан гечириленлер сениң депелеринде, дерелеринде ве жүлгелеринде ятарлар. ⁹ Сени эбедилик харабачылыга өврерин, галаларың илатсыз болар. Онсоң сен Мениң Ребдигими билерсин“».

¹⁰ «Мен-Реб ол ерде болсам-да, сен „Бу ики миллет, бу ики юрт бизиңки болар, биз оны эеләрис“ дийдиң. ¹¹ Шонуң үчин хем Хөкмүрован Реб шейле дийәр: Өз барлыгымдан ант ичйәрин, Мен хем сениң халкыма болан йигренжиң себәпли гөркезен гахар ве гөриплигиңе лайык иш кесерин. Сениң үстүнден хөкүм чыкаранымда, ысрайылларын арасында Өзүми аян эдерин. ¹² Шонда сен Мениң Ребдигими билерсин. Мен сениң Ысрайыл дагларына: „Харабачылык! Булар bize иймәге берилди!“ дийип айдан әхли сөгүнчлериңи эшитдим. ¹³ Сен дилиң билен Маңа гаршы гедемлик этдиң, Мениң гаршыма бидерек янрадың, Мен муны эшитдим». ¹⁴ Хөкмүрован Реб шейле дийәр: «Бүтин дүнйәниң шатланын махалы Мен сени харабачылыга өврерин. ¹⁵ Сен ысрайыл халкының мирасы харабачылыга өврүленде, нәче шатланан болсан, шонча-да эжир чекерсин. Сен, эй, Сегир дагы тутуш Эдом харабачылыга өврүлериң. Шонда сен Мениң Ребдигими билерсин».

36-нжы бап

Худай Ысрайыла берекет берйэр

¹ Сен, эй, ынсан оглы, Ысрайыл даглары хакда пыгамберлик эдип, шейле дий: «Эй, Ысрайыл даглары, Реббин сөзүни эшидин. ² Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Душман сиз хакда: ‘Хейжанелек! Инди гадымы белентликлер-де бизин мүлкүмиз болды!’ диййэр“». ³ Шонун үчин пыгамберлик эт-де, шейле дий: «Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Сизи харабачылыга өврүп, хер тарапдан вейран этдилер. Шейдип, сиз миллетлерин галындысына мүлк болдуңыз, агза-диле дүшүп, иле гүррүң болдуңыз“». ⁴ Шонун үчин хем, эй, Ысрайыл даглары, Хөкмүрован Реббин сөзүни эшидин. Хөкмүрован Реб даглара ве депелере, жүлгелере ве дерелере, даш-төверекдэки башга миллетлере талаң ве гүлки болан харабалыклара, терк эдилен галалара шейле диййэндир: ⁵ «Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Башга миллетлере, эсасан хем бүтин Эдома гаршы гызгын гахарым билен гепледим. Олар өрүлере талаң салжак болуп, йүрек шатлыгы ве чүңнур йигренч билен Мениң юрдумы өзлерине мүлк эдиндилер“». ⁶ Шонун үчин Ысрайыл юрды хакда пыгамберлик эт, даглара ве депелере, жүлгелере ве дерелере Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: «Сиз миллетлерин гыжалатыны чекендигиңиз үчин, Мен габанжаңлык газабымда гепледим». ⁷ Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Мен элими галдырып ант ичйэрин, төверегиниздэки әхли миллетлер-де берен гыжалатлары зерарлы өзлери эжир чекерлер. ⁸ Эй, Ысрайыл даглары, сиз шахалар чыкарып, халкым Ысрайыла миве берерсиниз, чүнки оларың өз юрдуна доланмалы вагты голайлады. ⁹ Мен сизин тарапыңызы тутярын ве сизе тарап өврүлйэрин; сиз бежерилип экилерсиниз. ¹⁰ Мен сизин илатыңызы, тутуш ысрайыл халкыны, оларың хеммесини көпелдерин, галалар илатлы болар, харабалар абатланар. ¹¹ Мен юрдуңыздакы ынсанларың ве хайванларың саныны көпелдерин. Олар өрнөп көпелерлер. Озалкыңыз ялы юрдуңызы адамлардан долдуарын ве сизе өнкүден-де артык ягшылык эдерин; онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиниз. ¹² Депәңизде ынсанлары халкым Ысрайылы гездирерин; олар сизи мүлк эдинерлер, сиз оларың мирасы боларсыңыз. Гайдып олары өз чагаларындан махрум этмерсиниз».

¹³ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Олар саңа: „Сен адам ийижи, миллетини өз чагаларындан махрум эден бир юрт“ дийдилер. ¹⁴ Шонун үчин сен мундан бу яна адам иймерсиң, гайдып миллетини өз чагаларындан махрум этмерсиң. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ¹⁵ Инди хич хачан миллетлерин гыжалатыны саңа эшитдирмерин; сен гайдып халкларың кемситмелерини чекмерсиң ве өз миллетлерин бүдремегине себәп болмарсың». Муны Хөкмүрован Реб диййэр.

¹⁶ Маңа Реббин сөзи гелди: ¹⁷ «Эй, ынсан оглы! Ысрайыл халкы өз юрдунда месген тутан вагты, эрбет ёл-йөрелгелери ве ишлери билен оны харам этди; Мениң өңүмде оларың ёл-йөрелгелери айбашылы аялың харамлыгы киминди. ¹⁸ Шейлеликте, юрда ган чайкандыклары ве өз ясан бутлары билен оны харам эдендиклери үчин, Мен оларың үстүне гызгын газабымы дөкдүм. ¹⁹ Мен олары миллетлерин арасына даргатдым, олар кесеки юртлара сечелендилер; өз тутан ёлларына ве ишлерине гөрә олара хөкүм чыкардым. ²⁰ Олар миллетлерин арасында, хер бир баран ерлеринде Мениң мукаддес адыма ыснат гетирдилер. Олар хакда „Булар Реббин халкы дөлми нәме? Онда нәме үчин олар Онун юрдундан чыкарылдылар?“ дийилди. ²¹ Ысрайыл халкының гелип, миллетлерин арасында мукаддес адыма ыснат гетирендиклерине хайпым гелди».

²² Мунун үчин ысрайыл халкына Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: «Эй, ысрайыл халкы, Мен муны сизин хатыраңыза дөл-де, сизин миллетлерин арасына гидип, ыснат гетирен. ²³ Миллетлерин арасында ыснат гетирен, оларың арасында сизин ыснат гетирен бейик адымың мукаддесдигини гөркөзерин. Мен олар сизин үстүңиз билен мукаддеслигиме гөркөземде, миллетлер Мениң Ребдигими билерлер. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ²⁴ Мен сизи миллетлерин арасындан ызыңыза аларын, әхли юртлардан йыгнап, өз юрдуңыза гетирерин. ²⁵ Онсоң үстүңизе тәмиз сувдан сеперин, сиз тәмиз боларсыңыз; сизи әхли харамлыгыңыздан, әхли бутларыңыздан тәмизлэрин. ²⁶ Сизе тәзе йүрек ве тәзе рух берерин. Ичиниздэки дашдан болан йүреги айрып, ерине этден болан йүрек берерин. ²⁷ Парзларымы бержай эдериңиз ялы, Мен сизи рухум билен долдуарын; онсоң хөкүмлерими долы ерине етирерсиниз. ²⁸ Ата-бабаларыңыза берен юрдумда месген тутарсыңыз. Сиз Мениң халкым боларсыңыз, Мен-де сизин Худайыңыз боларын. ²⁹ Сизи әхли харамлыгыңыздан халас

эдерин. Мен галла эвр эдип, оны көпелдерин, сизе гайдып ачлык чекдирмерин. ³⁰ Гайдып сиз миллетлериң арасында ачлык рысвалыгыны чекмезиниз ялы, агажың мивесини ве мейданың хасылыны көпелдерин. ³¹ Онсоң эрбет ёлларыңызы, пис ишлериңизи ятлап, этмишлериңизден ве нежис ишлериңизден яна өзүңизи йигренерсиңиз. ³² Мен муны сизиң хатыраңыза этмейэрин Хөкмүрован Реб диййэр муны билип гоюң. Эй, ысрайыл халкы, тутан ёлларыңыздан утаның, йүзүңиз гызарсын!».

³³ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Сизи эхли этмишлериңизден тэмизлэн гүнүм галалары илатлы эдерин, вейран болуп ятан харабалары абатларын. ³⁴ Отегчилериң гөзлериңиздин алнында хараба болуп ятан чола юрт бежерилер. ³⁵ Шонда олар шейле диерлер: „Бу чола юрт Эрем багы ялы болды, харабачылыга өврүлип, вейран эдилен ве йыкылан гала диварлы ве илатлы болды“ диерлер. ³⁶ Онсоң төверегинизде галан миллетлер йыкыланы дикелдйэниң, чола ерлери экинзарлыга өврүйэниң Мен-Ребдигими билерлер. Муны Мен-Реб айтдым ве хөкман ерине етирерин».

³⁷ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Мен ысрайыл халкының Озүмден ене ярдам дилемегине гулак гоюп, олар үчин шуны этжек: олары гоюн сүрүси кимин көпелтжек. ³⁸ Байрамчылыктарда Иерусалим гурбанлык сүрүси билен нэче долы болса, вейран эдилен галалар-да ынсан сүрүсинден шонча долы болар. Шонда олар Мениң Ребдигими билерлер».

37-нжи бап

Гуран сүңклерин дүзлүги

¹ Реббин эли мениң үстүмдеди. Ол мени Оз рухы билен гетирип, дүзлүгин ортасында гойды; дүзлүк сүңклерден долуды. ² Ол мени оларың арасындан хер тарапа гечирди. Дүзлүкте сүңклер сан-сажаксызды. Олар гаты гуранды. ³ Ол маңа: «Эй, ынсан оглы! Бу сүңклер дирелип билерми?» дийип сорады. Мен: «Я Хөкмүрован Реб, муны Сен билйэрсин» дийип жогап бердим. ⁴ Онсоң Ол маңа бу сүңклер хақда пыгамберлик эдип, олар шулары айт дийди: «Эй, гуры сүңклер, Реббин сөзүни эшидин! ⁵ Хөкмүрован Реб бу сүңклере шейле диййэр: „Ине, Мен сизе непесими үфлэрин, сиз дирелерсиңиз. ⁶ Устүңизе сиңирлер чекип, сизе эт битирерин, үстүңизе деридирип, ичинизе непесими үфлэрин; сиз дирелерсиңиз ве Мениң Ребдигими билерсиңиз“». ⁷ Мен өзүме табшырылышы ялы, пыгамберлик этдим. Пыгамберлик эдип дуркам, бир гох турды, шакырды болды. Сүңклер бири-бирине, ягны хер сүңк өзүне дегишли сүңке якынлашды. ⁸ Мен середип дуркам, оларың үстлеринде сиңирлер ве эт пейда болды; ёкардан олары дериди гаплады; йөне оларың непеси ёкды. ⁹ Онсоң Ол маңа непесе пыгамберлик эт, эй, ынсан оглы, пыгамберлик эт-де, непесе айт дийди: «Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Эй, непес, шемал болуп, чар тарапдан өвүс-де, бу өлдүриленлериң үстүне үфле, олар дирелсинлер“». ¹⁰ Шейлеликте, Онуң маңа табшырылышы ялы, пыгамберлик этдим ве непес оларың ичине гирди. Олар дирелип, көп, өрэн көп гошун кимин аяк үстүне галдылар. ¹¹ Онсоң Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы! Бу сүңклер бүтин ысрайыл халкыдыр. Олар: „Сүңклеримиз гурады, умыдымыз үзүлди; биз бүтинлей ёк эдилдик“ диййэрлер». ¹² Мунуң үчин, пыгамберлик эт-де, олар Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: «Мен габырларыңызы ачып, сизи габырларыңыздан чыкарарын, эй, халкым; сизи Ысрайыл юрдуна гетирерин. ¹³ Мен габырларыңызы ачып, сизи габырларыңыздан чыкарарымда, эй, халкым, сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз. ¹⁴ Онсоң Мен сизи рухум билен долдуарын, сиз дирелерсиңиз. Мен сизи өз юрдуңызда ерлешдирерин. Онсоң муны Мен-Реббин айдандыгыны ве ерине хем етиржекдигими билерсиңиз». Муны Реб диййэр.

Яхуда билен Ысрайылың бирлешмеги

¹⁵ Маңа Реббин сөзи гелди: ¹⁶ «Эй, ынсан оглы, өзүңе бир таяк ал-да, онуң йүзүне „Яхуда үчин ве онуң билен бирлешен ысрайыллар үчин“ дийип яз. Ене бир таяк ал-да, онуң йүзүне „Юсуп ве онуң билен жебислешен тутуш ысрайыл халкы үчин Эфрайымың таягы“ дийип яз. ¹⁷ Бир таяк болар ялы, олары бири-бирине сеплешдир, олар сениң элинде бир болар». ¹⁸ Халкың сенден: «Буларың нэмэни аңладяңдыгыны бизе айтжак дәлми?» дийип соранларында, ¹⁹ олар Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: «Мен Эфрайымың элиндеки таягыны Юсуп билен бирлешен ысрайыл тирелериниң таягыны алып, Яхуданың таягына сеплэрин. Олары бир таяк эдерин, Мениң элимде олар бир боларлар. ²⁰ Йүзүңе язгы язжак таяктарың оларың гөзлериңиздин алнында сениң элинде болсун». ²¹ Онсоң олар Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: «Мен

Ысрайыл халкыны гиден ерлериндәки миллетлерин арасындан чыкараарын. Думлы-душдан йыгнап, олары өз юртларына гетирерин. ²² Олары юртда, Ысрайыл дагларының үстүнде бир миллет эдерин, оларың барыны бир патыша доландыраар; олар гайдып ики миллет болмазлар, ики патышалыга бөлүнмезлер. ²³ Мундан бейләк өзлерини бутлары билен, йигренжи затлары билен я-да хер дүрли женаятлары билен харам этмезлер; Мен олары эден әхли дөнүклигинден¹ халас эдерин, тәмизләрин. Шейлеликте, олар Мениң халкым боларлар, Мен хем оларың Худайы боларын. ²⁴ Олара гулум Давут патыша болар; хеммеси үчин дине бир чопан болар. Олар Мениң хөкүмлерим билен йөрәп, парзларымы долы бержай эдерлер. ²⁵ Олар гулум Якуба берен юрдумда, ягны сизиң ата-бабаларыңызың месген тутан юрдунда яшарлар; өзлери ве чагалары, чагаларының чагалары эбедилик ол ерде месген тутарлар, гулум Давут эбедилик оларың хөкүмдары болар. ²⁶ Мен олар билен парахатчылык әхтини баглашарын, бу бакы әхт болар. Олары орнашдырып, көпелдерин ве мукаддес өйүми эбедилик оларың ортасында беркараар эдерин. ²⁷ Мен оларың арасында мекан тутарын. Мен оларың Худайы, олар хем Мениң халкым боларлар. ²⁸ Мукаддес өйүм эбедилик оларың арасында ерлешенде, миллетлер Ысрайылы мукаддес эдениң Мен-Ребдигими билерлер».

38-нжи бап

Гогун чозушы

¹ Маңа Реббин сөзи гелди: ² «Әй, ынсан оглы! Магок юрдундакы Мешегин ве Тубалын хөкүмдары Гога тарап йүзүни өвүр-де, оңа гаршы пыгамберлик эт. ³ Оңа Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Әй, Мешегин ве Тубалын хөкүмдары Гог! Мен саңа гаршыдырын. ⁴ Мен сени аркан агдарып, әңлерине чендек саларын. Сени ве бүтин гошуныңы, атларыңы, атлыларыңы, бежемен гейнүвли, улы хем кичи галканлы, эллери сырылан гылычлы улы жемагатыңың әхлисини чыкараарын. ⁵ Олар билен бирликте әхлиси галканлы, демир тувулгалы болан парс, Эфиопия ве Пут халкларыңы, ⁶ Гомери ве онун тутуш гошунларыңы, демиргазыгың аңры ужундан Тогарма халкыны ве әхли гошунларыңы сениң билен бирликте көп халклары чыкараарын.

⁷ Тайяр бол! Яныңа йыгнан әхли жемагатың билен бирликте тайяр бол. Бу жемагата сен горагчы боларсың. ⁸ Көп вагтдан соңра сен сөвеше чагырыларсың. Гелжек йылларда сен көп халкларың ичинден ызына йыгналан, хемишелик хараба өврүлен Ысрайыл дагларында топланан, урушдан рахатлыга говшан юрда хүжүм эдерсиң. Башга миллетлерин арасындан чыкарылып гетирилен бу халкың хеммеси инди ховпсуз яшаярлар. ⁹ Сен ёкары гөтерилип, тупан ялы болуп гелерсиң; юрды гапламак үчин сен ве гошунларың, өзүң билен бирликте көп халклар булут ялы болуп гелерлер“».

¹⁰ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Шол гүн сениң аңыңа көп пикирлер гелер, дилдүвшүк гурарсың. ¹¹ Сен: „Горагсыз обаларың гаршысына чыкайын, дынч ве ховпсуз яшаянларың үстүне дөкүлейин. Оларың яшаян ерлериниң бары диварсыз, ол ерде килт-де, гапы-да ёк“ диерсиң. ¹² Сен өң вейран эдилен, эмма инди илатлы болан шәхерлерде яшаян бу халкы талап, олжа аларсың. Миллетлерин арасындан ызына йыгналып, чарвачылык хем сөвда билен мешгулланын, дүнийәниң ортасында яшаян бу халка гаршы элиңи уздарсың. ¹³ Саба, Дедан, Таршыш сөвдагәрлери ве онуң әхли ёлбашчылары сенден: „Таламага гелдиң дәлми? Жемагатыңы олжа алмак, алтын-күмүш әкитмек, эмләк ве көп олжа эдинмек үчин йыгнадыңмы?“ дийип сорарлар».

¹⁴ Мунуң үчин, әй, ынсан оглы, пыгамберлик эт-де, Гога Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Шол гүн сен Мениң халкым Ысрайылың ховпсуз яшаяндыгына гөз етирерсиң! ¹⁵ Шонда сен янындакы көп халклар билен, ат үстүнде болан улы жемагат ве гүйчли гошун билен демиргазыгың аңры ужундан, өз меканындан гелерсиң. ¹⁶ Сен ер йүзүни гаплайн булут кимин халкым Ысрайылың үстүне хүжүм эдерсиң. Әй, Гог, гелжекде Мен сени Өз юрдумың үстүне иберерин, шонда миллетлере сениң үстүң билен мукаддеслигими гөркезенимде, олар Мени танасынлар».

¹ Эден әхли дөнүклигинден: бу сөз дүзүми кәбир гадымы голязмалардан алнандыр. Ол башга голязмаларда месген тутуп, ичинде гүна эден ерлеринден гөрнүшинде душ гелйәр.

¹⁷ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Өңки дөвүрлерде гулларым Ысрайыл пыгамберлеринин үсти билен гүррүнини эденим сен дэлмидиң? Ол гүнлерде Мениң сени ысрайылларын гаршысына чыкаржакдыгым хакда йыллар бойы пыгамберлик этдилер. ¹⁸ Гогун Ысрайыл юрдунын гаршысына чыкан гүни, хут шол гүн Мениң гахар-газабым мөвч урар. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ¹⁹ Габанжанлыгым ве отлы газабым билен Мен жар эдйән: Шол гүн Ысрайыл юрдунда ер титрэр. ²⁰ Деңзиң балыклары, гөгүн гушлары, йыртыжы хайванлар, ердәки сүйренижилер ве ер йүзүндәки әхли ынсанлар Мениң хузурымда титрешерлер, даглар юмурулар, учутлар йыкылар, әхли диварлар ер билен егсан болар. ²¹ Әхли дагларымда гылыжы Гогун үстүне чозмага чагыраын Хөкмүрован Реб диййэр хер адамың гылыжы өз доганына гаршы болар. ²² Гогы мерги ве гылыч билен жезаландыраын; онуң ве гошунларының үстүне, янындакы көп халкларың үстүне гарк эдижи ягыш ве гүйчли долы, от ве күкүрт ягдыраын. ²³ Шейдип, Мен бейиклигими ве мукаддеслигими гөркезжекдирин, көп миллетлерин гөзлериниң алнында Өзүми аян этжекдирин; шонда олар Мениң Ребдигими билерлер».

39-нжы бап

¹ Эй, ынсан оглы, Гогун гаршысына пыгамберлик эт ве она Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: «Эй, Мешегин ве Тубалын хөкүмдары Гог! Мен саңа гаршыдырын. ² Сени аркан агдарып сүйрәрин, демиргазыгың аңры учларындан чыкарып, Ысрайыл дагларының үстүне гетирерин. ³ Сол элинден яйыны, саг элинден окуңы уруп гачыраын. ⁴ Сен әхли гошунларын ве янындакы халklar билен бирликде Ысрайыл дагының үстүнде хеләк боларсын. Сени хер хили йыртыжы гушлара ве ябаны хайванлара иймит эдип берерин. ⁵ Сен ачык мейданда хеләк боларсын, чүнки Хөкмүрован Реб: „Муны Мен айтдым“ диййэр. ⁶ Магогың ве кенар якаларында ховпсуз яшаянларың үстүне от иберерин; шонда олар Мениң Ребдигими билерлер. ⁷ Халкым Ысрайылың ичинде мукаддес адымы аян эдерин; мундан бейләк мукаддес адымың харланмагына ёл бермерин; онсоң миллетлер Ысрайылда мукаддес болан Реббин Мендигими билерлер. ⁸ Ине, ол гүн гелер ве амала ашар, Хөкмүрован Реб диййэр; Мениң гүррүнини эден гүнүм бу гүндүр. ⁹ Ысрайыл галаларының илаты дашары чыкып от якар, әхли яраглары, кичи хем улы галканлары, яйлары ве оклары, сердесселери ве найзалары якып-яндырарлар; булар еди йыллап ода якылар. ¹⁰ Одуны мейдандан дашамазлар, токайлары чапмазлар. Олар оды яраглар билен якарлар; өзлерини таланлары таларлар, соянлары соярлар. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ¹¹ Шол гүн Мен Ысрайылда, деңзиң гүндогарындакы Өтегчилер дересинде Гога габрыстанлык берерин. Гогы ве онуң әхли гошуныны ол ерде гөмерлер ве оңа „Гогун бейик гошунының дереси“ диерлер. ¹² Юрды тәмизлемек үчин ысрайыл халкы еди айлап олары гөммегини довам этдирер. ¹³ Юрдуң халкы олары гөмер. Мениң шөхратланан гүнүм бу ысрайыл халкы үчин ат-абрай болар. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ¹⁴ Юрды тәмизлемек үчин адамлар белленер. Олар хемише юрдуң ичинде гезип, хер бир ерде галан басыбалыжының жеседини гөмерлер, шейдип, юрды тәмизләрлер. Бу тәмизлейиш иши еди айың довамында гечирилмелидир. ¹⁵ Юрдуң ичинде гезйән гөзлегчилер адам сүңкүни гөрсө, оны тө Гог гошунының дересинде гөмйәнчәлер, онуң янында бир нышан дикерлер. ¹⁶ Галаның ады-да Хамона^m болар. Шейдип, олар юрды тәмизләрлер».

¹⁷ Эй, ынсан оглы, Хөкмүрован Реб хер хили гушлара ве әхли йыртыжы хайванлара шейле диййэр дий: «Үйшүң-де, гелиң; сизиң үчин кесжек гурбанлыгыма, Ысрайыл дагларының үстүндәки улы гурбанлыга думлы-душдан йыгнаның, эт иерсиңиз, ган ичерсиңиз. ¹⁸ Башаның семиз хайванларының: гочларың, гузуларың, эркечлерин ве өкүзлерин эти ве ганы ялы, гүйчли адамларың ве дүнийәниң хөкүмдарларының этини иерсиңиз, ганыны ичерсиңиз. ¹⁹ Сизиң үчин кесен гурбанлыгымдан дойянчаңыз яг иерсиңиз, серхош болянчаңыз ган ичерсиңиз. ²⁰ Сачагымың башында атлардан, сөвеш арабаларындан, гүйчли уршужылардан хем эгерлерден доярсыңыз. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ²¹ Мен миллетлерин арасында шөхратымы аян эдерин; чыкаран хөкүмлерими, үстлерине гоян элими миллетлер гөрерлер. ²² Шейлеликте, ысрайыл халкы шол гүнден башлап, Мениң өзлериниң Худайы Ребдигими билер. ²³ Миллетлер ысрайыл халкының Маңа дөнүклик эдендиги үчин, өз языгы себәпли есир эдип әкидилендигини билерлер. Мен йүзүми олардан гизледим, олары душманларының элине бердим, әхлиси гылычдан хеләк болдулар. ²⁴ Олара өз харамлыкларына ве гүнәлерине

^mХамона: бу ат *Бейик гошун* диймеги аңладяр.

лайык жеза бердим; йүзүми олардан гизледим». ²⁵ Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййөр: «Инди Мен Якубың өңки абаданчылыгыны дикелдерин, бүтин ысрайыл халкына рехим эдерин ве мукаддес адым себәпли габанжаң боларын. ²⁶ Олара хич ким ховп салман, өз юртларында ховпсуз яшанларында, өзлериниң масгарачылыклы херекетлерине ве Маңа гаршы эден дөнүкликлерине утанарлар. ²⁷ Мен олары халкларың арасындан ызларына гетиренимде ве душманларының юрдундан йыгнанымда, оларың үсти билен көп миллетлериң гөзлериниң алнында Өз мукаддеслигими гөркезерин. ²⁸ Сүргүн эден ерлеримден халкы ызына гетиренимде, олар Мениң өзлериниң Худайы Ребдигими билерлер; ол ерде оларың бирини-де галдырман өз юртларына йыгнарын. ²⁹ Рухумы ысрайыл халкының үстүне дөкерин ве инди хич хачан йүзүми олардан гизлемерин». Муны Хөкмүрован Реб диййөр.

40-нжы бап

Тәзе ыбадатхана хакындакы гөрнүш

¹ Сүргүнде болян вагтымызың йигрими бөшинжи йылының биринжи айының онуна Иерусалим шәхериниң йыкылмагының он дөрдүнжи йылы, эдил шол гүн Реббин эли мениң үстүмдеди. Ол мени шол ере әкитди. ² Гөрнүшде Худай мени Ысрайыл юрдуна гетирип, бир белент дагың үстүнде гойды. Гүнорта тарапта шәхере меңзеш биналар бар ялыды. ³ Реб мени ол ере гетирди. Ине, бир адам пейда болды, даш кешби бүрүнч ялы ялпылдаарды, элинде зыгырдан эдилен йүп ве бир өлчег таягы барды; ол дервезеде дурды. ⁴ Яңкы адам маңа шейле дийди: «Әй, ынсан оглы! Гөзлериң билен гөр, гулакларың билен эшит, саңа гөркезжек әхли затларыма ягшы үнс бер. Сен бу ере мениң саңа гөркезмегим үчин гетирилдин. Гөрийән әхли затларыңы ысрайыл халкына жар эт».

⁵ Ине, Худайың өйүниң дашында төвереклейин дивар барды. Яңкы адамың элинде алты саны узын тирсек болан өлчег таягы барды, хер узын тирсек адаты тирсекден бир сере артыкды. Ол диварың галыңлыгыны өлчеди: онуң ини-де, бойы-да бир өлчег таягына денди. ⁶ Онсоң ол гүндогар тарапдакы дервезә гелип, онуң басганчаклары билен гапысының янына чыкып, онуң босагасыны өлчеди: онуң ини бир өлчег таягыды. Бу босаганың ини бир өлчег таягыды. ⁷ Хер хүжрәниң узынлыгы-да, ини-де бир өлчег таягыды. Хүжрелериң аралыгы бәш тирсекди. Худайың өйүне тарап бакян эйваның янындакы гапының босагасының узынлыгы бир өлчег таягыды. ^{8–9} Соңра ол дервезәниң ички эйваныны өлчеди, ини алты тирсек, узынлыгы секиз тирсек чыкды. Сөелериниң галыңлыгы ики тирсекди; дервезәниң ички эйваны Худайың өйүне тарап бакып дурды. ¹⁰ Гүндогар тарапдакы дервезәниң хүжрелери хер яндан үчди; үчүсиниң-де өлчеги бирди; сөелериң өлчеги хем хер яндан бирди. ¹¹ Ол дервезәниң агзының инини өлчеди, он тирсек болды ве ички дервезәниң узынлыгы он үч тирсек болды. ¹² Хүжрелериң өнүнде хер тарапдан бир тирсеклик дивар барды; хүжрелериң өлчеги хер яндан алты тирсекди. ¹³ Ол дервезәни бир хүжрәниң үчегинден бейлеки үчегине ченли өлчеди: онуң ини йигрими бәш тирсек чыкды, хүжрелериң гирелгелери бири-бирине бакышып дурдулар. ¹⁴ Дербезәниң гирелгесиндәки дәлизиң төвереклейин өлчеги алтмыш тирсек чыкды. ¹⁵ Дербезәниң гирелгесинден ички эйваның аңры башына ченли узынлык элли тирсекди. ¹⁶ Дербезәниң ич тарапында хүжрелериң ве сөелериң хер янында пенжире гөрнүшли тагчалар барды, эйванлар хем шейледи; сөелериң йүзүнде палма агачларының шекили барды.

¹⁷ Онсоң ол мени дашкы ховла гетирди; ол ерде отаглар ве төвереклейин чекилен даш ёл барды. Даш ёлуң угрунда отуз отаг барды. ¹⁸ Дербезелериң ики гапдалындакы даш ёлуң гинлиги дервезелериң узынлыгына денди. Бу ашакы даш ёлды. ¹⁹ Онсоң ол ашакы дервезәниң өнүнден ички ховлының өнүне ченли болан гинишлиги дашардан өлчеди: ол йүз тирсек чыкды; гүндогар ве демиргазык тарапта-да шейледи. ²⁰ Дашкы ховлының демиргазыгындакы дервезәниң-де узынлыгыны ве инини өлчеди. ²¹ Онуң хүжрелери бу янда үч, ол янда хем үчди; сөелериң ве эйваның өлчеги биринчи дервезәниң өлчеги билен меңзешди; узынлыгы элли тирсек, ини йигрими бәш тирсекди. ²² Онуң тагчалары, эйваны ве чекилен палма агачларының шекили гүндогар тарапдакы дервезәниң өлчегине гөрәди. Оңа еди басганчакдан чыкыларды ве олар эйвана алып барялды. ²³ Ички ховлының дервезелери демиргазык ве гүндогар тарапдакы дервезелер бакышып дурдулар; дервезеден дервезә ченли аралыгы өлчеди: ол йүз тирсек чыкды.

²⁴ Онсоң ол адам мени гүнорта тарапа әкитди; ине, гүнорта тарапа бакян бир дервезе барды; онуң сөелерини ве эйваныны өлчеди, мунуң өлчеги-де бейлекилере меңзешди. ²⁵ Дербезеде ве

эйванда өңки тагчалар ялы тагчалар барды ве дервезэниң узынлыгы элли тирсек, ини йигрими бэш тирсекди. ²⁶ Оңа чыкар ялы еди басганчак барды ве олар эйвана алып барыарды. Онун сөөлериниң йүзүнде палма агачларының шекили барды; оларың бири бу янда, бейлекиси ол яндады. ²⁷ Ички ховлының гүнорта дөвезеси барды; ол адам гүнорта дөвезеден бейлеки дөвезэ ченли узынлыгыны өлчеди, ол йүз тирсек чыкды.

²⁸ Соңра ол мени гүнортадакы дөвезеден ички ховла гетирди ве гүнортадакы дөвезэни өлчеди; мунун өлчеге-де бейлекилере меңзешди. ²⁹ Онун хужрелериниң, сөөлериниң ве эйванының өлчеглери-де бейлекилере меңзешди. Дөвезеде ве эйванда төвереклейин тагчалар барды. Дөвезэниң узынлыгы элли тирсек, ини йигрими бэш тирсекди. ³⁰ Ховлының хер гапдалында узынлыгы йигрими бэш тирсек, ини бэш тирсек болан эйванлары барды.

³¹ Дөвезэниң эйваны дашкы ховла тарап бакып дурды; сөөлериниң йүзүнде палма агачларының шекили барды; оңа чыкар ялы секиз басганчак барды.

³² Онсоң ол мени ички ховла, онун гүндогар тарапына гетирди; дөвезэни өлчеди, мунун өлчеге-де бейлекилере меңзешди. ³³ Онун хужрелериниң, сөөлериниң ве эйванының өлчеглери-де бейлекилере меңзешди; дөвезеде ве эйванда төвереклейин тагчалар болуп, дөвезэниң узынлыгы элли тирсек, ини йигрими бэш тирсекди. ³⁴ Дөвезэниң эйваны дашкы ховла тарап бакып дурды; сөөлериниң йүзүнде палма агачларының шекили барды; оңа чыкар ялы секиз басганчак барды.

³⁵ Онсоң ол мени демиргазыкдакы дөвезэ гетирди; оны өлчеди, мунун өлчеге-де бейлекилере меңзешди. ³⁶ Мунун-да хужрелери, сөөлери, эйваны ве тутуш төверегиндэки тагчалары меңзешди. Онун узынлыгы элли тирсек, ини йигрими бэш тирсекди. ³⁷ Онун эйваны дашкы ховла тарап бакыарды; сөөлериниң йүзүнде хер ян тарапдан палма агачларының шекили барды; оңа чыкар ялы секиз басганчак барды. ³⁸ Дөвезе гирелгесиндэки сүтүнлерин гапдалында гапысы ачык бир отаг барды; якма гурбанлыкларыны шол ерде ювардылар. ³⁹ Үстүнде якма гурбанлыгыны, гүнө ве язык гурбанлыкларыны сояр ялы эйваның хер тарапында ики хантагта дурды. ⁴⁰ Эйваның дашында, демиргазыкдакы дөвезе гирелгесиниң хер икиян гапдалында ики хантагта дурды. ⁴¹ Дөвезэниң хер икиян гапдалында дөрт хантагта болуп, үстүнде гурбанлык малыны сояр ялы жеми секиз хантагта барды. ⁴² Якма гурбанлыгы үчин ёнулан дашдан узынлыгы ве ини бир ярым тирсек, бейиклиги болса бир тирсек болан дөрт хантагта дурды; оларың үстүнде болса якма гурбанлыгыны ве бейлеки гурбанлыклары соймак үчин энжамлар барды. ⁴³ Отагың ичинде төвереклейин херсиниң узынлыгы бир сере болан илдиргичлер какылгыды; хантагталарың үстүнде болса гурбанлык эти барды. ⁴⁴ Ички дөвезэниң дашында, ички ховлуда ики отагⁿ барды; буларың бири демиргазык дөвезесиниң гапдалындады ве йүзи гүнорта тарап бакыарды, бейлекиси гүнорта дөвезесиниң гапдалында болуп, йүзи демиргазык тарапа бакыарды.

⁴⁵ Ол адам маңа шейле дийди: «Йүзи гүнорта тарап бакыан бу отаг Худайың өйүни гораян руханылар үчиндир. ⁴⁶ Йүзи демиргазыга тарап бакыан отаг болса, гурбанлык сыпасыны гораян руханылар үчиндир. Булар леви тиресинден болуп, Реббе хызмат этмек үчин, Оңа якынлашан Садогың огулларыдылар». ⁴⁷ Соңра ол ховлыны өлчеди; онун узынлыгы-да, ини-де йүз тирсек болуп, инедөрдүлди. Гурбанлык сыпасы болса Худайың өйүниң өңүндеди.

Худайың өйи

⁴⁸ Онсоң ол адам мени Худайың өйүниң эйванына гетирип, эйваның гапысының ики сөөсини өлчеди, оларың узынлыгы хемме тараплайын бэш тирсекди; ини болса хер яндан үч тирсекди. ⁴⁹ Эйваның узынлыгы йигрими тирсек, ини он ики тирсекди^o; оңа чыкар ялы он басганчак барды. Дөвезэниң сөөлериниң икиян гапдалында сүтүнлер барды.

41-нжи бап

¹ Онсоң ол адам мени Худайың өйүниң дашкы отагына гетирип, онун сөөлерини өлчеди, онун ини хер яндан алты тирсекди; бу өңки мукаддес чадырың гинлиги ялыды. ² Гирелгэнин ини он

ⁿИки отаг: бу сөз дүзүми кэбир гадымы голязмалардан алнандыр. Ол башга голязмаларда *айдымчылар үчин отаглар* гөрнүшинде душ гелйэр.

^oИни он ики тирсекди: бу сөзлем кэбир гадымы голязмалардан алнандыр. Ол башга голязмаларда *он бир тирсек* гөрнүшинде душ гелйэр.

тирсекди; она хер ики тарапдан бирлешйән диварларың ини бәш тирсекди. Ол дашкы отагы хем өлчеди, онуң узынлыгы кырк тирсек, ини йигрими тирсекди. ³ Онсоң ол ички отага гирип, гирилгәниң хер сөесини өлчеди, оларың хер бириниң ини ики тирсекди. Гирилгәниң ини алты тирсекди ве она хер ики тарапдан бирлешйән диварларың ини еди тирсекди. ⁴ Ол адам дашкы отагың өңүндәки бу отагы өлчеди: узынлыгы-да, ини-де йигрими тирсекди. Онсоң ол маңа: «Бу иң мукаддес отагдыр» дийди.

⁵ Худайың өйүниң диварыны өлчеди, онуң галыңлыгы алты тирсекди; онуң тутуш даш-төверегиндәки гапдал отагларының ини дөрт тирсекди. ⁶ Отаг үстүнде отаг болуп, гапдал отаглар үч гатды ве хер гатда отуз отаг барды. Пүрслер өйүң диварларына гирмесин дийип, өйүң диварларында гапдал отагларга голдав берйән чыкгытлар барды. ⁷ Худайың өйүниң төверегиндәки гапдал отаглар ёкары гата чыкдыгыңча гинелйәрди, себәби өйүң диварларының дүйби ёкарсына гаранда инлиди. Ёкары гатларга чыкдыгыңча-да, отаглар гинелйәрди. Шейле-де, иң ашакы отагдан иң ёкаркы отага ортакы отагдан чыкыларды. ⁸ Мен бу өйүң даш-төвереклейин белентлигини гөрдүм; гапдал отагларың дүйплери долы бир өлчег таягына, ягны алты тирсеге денди. ^{9–10} Гапдал отагларың дашкы диварының галыңлыгы бәш тирсекди; өйүң гапдал отаглары билен ховлының отагларының арасында бош аралык барды. Онуң ини йигрими тирсек болуп, өйи даш-төвереклейин гуршап алярды. ¹¹ Гапдал отаглар ачык гинишлиге тарап ачыларды. Демиргазык тарапдакы отагларга гирилйән бир гапы барды, гүнорта тарапында хем бир гапы барды; төвереклейин ачык гинишлигин ини болса бәш тирсекди. ¹² Гүнбатардакы мейданчаның өңүнде бир ымарат барды, онуң ини етмиш тирсекди; диварының галыңлыгы хер яндан бәш тирсек, узынлыгы тогсан тирсекди.

¹³ Соңра ол адам Худайың өйүни өлчеди: узынлыгы йүз тирсекди; онуң мейданчасы, жайы, диварлары билен бирликде йүз тирсек чыкды. ¹⁴ Өйүң гүндогар тарапының ве мейданчасының ини хем йүз тирсекди. ¹⁵ Онсоң ол өйүң аркасындакы мейданча бакып дуран ымаратың узынлыгыны өлчеди, хер тарапындакы эйванлары билен бирликде онуң узынлыгы йүз тирсекди.

Дашкы отаг, ички отаг, ховла бакып дуран эйван, ¹⁶ босагалар, тагчалар, босаганың гаршысындакы үчтараплайын диварлы эйванча ерден тагчаларына ченли агач гапылыды. Бу тагчалар пенжире гөрнүшиндеди. ^{17–18} Гапының депеси, ички хем дашкы отаглары, өйүң тутуш диварлары нагышлар билен оюлып, керуплар ве палма агачлары ясалыпды; ики керубың арасында бир палма агажы болуп, хер керубың ики йүзи барды. ¹⁹ Бир тарапында палма агажына бакян ынсаның йүзи барды, бейлеки тарапында палма агажына бакян яш арсланың йүзи барды. Тутуш өйүң әхли төверегине шейле эдилепди. ²⁰ Дашкы отагың диварының йүзүне полдан гапының депесине ченли керуплар хашамлананды; өйүң диварының йүзи-де шейледи. ²¹ Дашкы отагың гапы сөелери инедөрдүлди; иң мукаддес отагың өңүндәки гапы сөелери-де булара меңзейәрди. ²² Гурбанлык сыпасы агачдан болуп, бейиклиги үч тирсек, узынлыгы ики тирсекди; бурчлары, узынлыгы ве диварлары хем агачданды. Ол маңа: «Реббин хузурындакы хантагта будур» дийди. ²³ Дашкы отаг билен иң мукаддес отагың ики-икиден гоша гапысы барды. ²⁴ Хер гапының ики тайы, ачылып-япылян ики тайы барды; ики тайы бир гапыныңкы, ики тайы-да бейлеки гапыныңкыды. ²⁵ Диварларың йүзүне чекилиши ялы, дашкы отагың гапыларына-да керуплар билен палма агачлары оюлып чекиленди; дашарда эйваның өңүнде далан барды. ²⁶ Эйваның гапдал диварларында пенжире гөрнүшли тагчаларың ве палма агачларының шекили барды. Өйүң гапдал отаглары ве далан хем шейледи.

42-нжи бап

Руханыларың отаглары

¹ Онсоң ол адам мени демиргазык тарапдан дашкы ховла чыкарды. Худайың өйүниң мейданчасының ве ымаратың гапдалындакы демиргазык отагларга гетирди. ² Гапысы демиргазыга бакян бу ымаратың узынлыгы йүз тирсек, ини элли тирсекди. ³ Ички ховлының ини йигрими тирсеклик бош аралыгының ве дашкы ховлының даш ёлуның арасында үч гатлы бири-биринден бейгелйән эйванлар барды. ⁴ Бу ики хатар отагларың арасында гезер ялы ини он тирсек, узынлыгы йүз тирсек болан дәлиз барды; онуң гапылары демиргазыга бакярды. ⁵ Ёкаркы отаглар дарды, себәби жайың ашакы ве ортакы отагларына гаранда, эйванлар олардан көпрөк ер тутярды. ⁶ Олар үч гатдан ыбаратды, ховлының сүтүнлери ялы сүтүнлери ёкды; шонуң үчин ёкаркы эйван ашакы ве ортакы эйвандан даррак эдилепди. ⁷ Отагларың

өңүндө отагара ве дашкы ховла тарап узалян дивар барды, онуң узунлыгы элли тирсекди. ⁸ Дашкы ховлудагы отагарың узунлыгы элли тирсекди; ыбадатхананың гаршысындагы гапдал отагарың узунлыгы болса йүз тирсекди. ⁹ Бу отагара дашкы ховлудан гиржек болсан, гүндогар тарапдагы ашагы гечелгеден бир гирелге барды. ¹⁰ Ички ховлының гүндогар тарапында мейданча ве ымарата бакян башга отаглар хем барды. ¹¹ Демиргазык тарапдагы отагларда болшы ялы, бу отагарың хем деңинде бир гечелге барды. Отагарың узунлыгы ве ини бирмеңзешди; оларың әхли чыкалгалары, гурлушы ве гапылары эдил шолар ялыды. ¹² Шейдип, гүнбатардагы отагара эдил демиргазыкдагы ялы диварың янындагы гүндогар тарапдан узалян ашагы гечелгеден гирилийәрди. ¹³ Ол адам мана шейле дийди: «Мейданчаның демиргазыгындагы ве гүнортасындагы отаглар мукаддес отаглардыр. Реббе хызмат эдйән руханылар иң мукаддес затлары ол ерде иерлер; иң мукаддес затлары, галла садакасыны, гүнә ве язык гурбанлыкларыны ол ерде гоярлар; чүнки ол ер мукаддесдир. ¹⁴ Руханылар мукаддес ере гиренлеринде, хызмат эдйән вагты геййән гейимлерини бу отагларда чыкарып гоймаздан дашкы ховла чыкмасынлар, себәби бу гейимлер мукаддесдир. Халкың янына чыкмаздан өң, олар башга гейимлер геймелидирлер».

¹⁵ Ол адам мукаддес ери өлчөп боланындан соң, мени гүндогара тарап бакян дервезеден чыкарып, диварың төверегиниң узунлыгыны өлчеди. ¹⁶ Өлчөг таягы билен мукаддес ериң гүндогар тарапыны өлчеди: бу өлчөг таягы боюнча бәш йүз тирсек чыкды. ¹⁷ Онуң демиргазык тарапыны өлчеди, өлчөг таягы боюнча бәш йүз тирсекди. ¹⁸ Онуң гүнорта тарапыны өлчеди: өлчөг таягы боюнча бәш йүз тирсек чыкды. ¹⁹ Онуң гүнбатар тарапыны өлчеди: өлчөг таягы боюнча бәш йүз тирсек чыкды. ²⁰ Оны дөрт тарапындан хем өлчеди. Мукаддес зады йөнекей затдан айырмак үчин онуң даш-төверегинде бир дивар барды. Онуң узунлыгы-да, ини-де бәш йүз тирсеге деңди.

43-нжи бап

Реббин шөхраты өйи долдуряр

¹ Онсоң ол адам мени гүндогар тарапа бакып дуран дервезә гетирди. ² Ине, гүндогар тарапдан Ысрайыл Худайының шөхраты гелди. Онуң сеси гүйчли акян сувларың шагтылдысы ялыды. Онуң шөхратындан ер нур сачярды. ³ Бу гөрнүш Худайың Иерусалими хеләк этмәге гелендәки ве Кебар каналының якасындагы гөрөн гөрнүшлериме мензешди; мен ере йүзин йыкылдым. ⁴ Реббин шөхраты гүндогара тарап бакян дервезеден өе гирди. ⁵ Онсоң Рух мени алып, ички ховла гетирди; Реббин шөхраты өйи долдурды. ⁶ Яңкы адам янымда дурка, мен өйден бириниң өзүме сөз гатяндыгыны эшитдим. ⁷ Ол маңа шейле дийди: «Әй, ынсан оглы! Мениң тагтымың ве аяк дабанымың ери, ысрайыл халкының арасында эбедилик отуржак ерим бу ердир. Мундан бейләк ысрайыл халкы-да, оларың патышалары-да зына эдип, сежде эдилйән ерлеринде патышаларының хейкеллерини отуртмак билен Мениң мукаддес адымы харам этмезлер. ⁸ Олар босагасыны босагамың, гапыларының сөесини гапымың сөесиниң янында гурдулар, Мен билен оларың арасында дине бир дивар барды; олар нежис ишлери билен Мениң мукаддес адымы харам этдилер; Мен гахар-газабым билен олары хеләк этдим. ⁹ Инди зыналарыны ве патышаларының хейкеллерини Менден узаклашдырсынлар, Мен хем эбедилик оларың арасында месген тутарын. ¹⁰ Сен, әй, ынсан оглы, ысрайыл халкыны бу өйден хабарлы эт, гой, онуң нусгасыны өлчесинлер ве этмишлеринден яңа утансынлар. ¹¹ Эгер эден әхли ишлери үчин утансалар, өйүң гурлушыны, онуң ербе-ердигини, гирелгелерини ве чыкалгаларыны, тутуш тасламасыны ве дүзгүнлерини, әхли мейилнамаларыны ве канунларыны олар аян эт, гөзлериниң алнында шуны яз. Шейдип, онуң тутуш мейилнамасыны ве әхли дүзгүнлерини сакласынлар, олары бержай этсинлер. ¹² Худайың өйүниң кануны шейледир: Дагың башында онуң әхли төверегиниң арачәги өрән мукаддес ер болар. Ине, Худайың өйүниң кануны шудур».

Гурбанлык сыпасы

¹³ Бир тирсек ве бир сере болан узун тирсек боюнча гурбанлык сыпасының өлчөги шейледир: онуң япжагазының чунлугы-да, ини-де бир тирсек, ябың гырасы төвереклейин бир гарыш. Гурбанлык сыпасының эсасы дүйби будур. ¹⁴ Арыкдан ашагы дивара ченли бейиклиги ики, ини бир тирсекдир; кичи дивардан улы дивара ченли бейиклиги дөрт, ини бир тирсекдир. ¹⁵ Гурбанлык сыпасының бейиклиги дөрт тирсек. Онуң үстүнден ёкарлыгына дөрт шах болар.

¹⁶ Гурбанлык сыпасының үст белегиниң ожагының бойы он ики тирсек, ини он ики тирсек болуп, хер дөрт тарапдан инедөрдүл болар. ¹⁷ Улы диварың хер дөрт тарапының узынлыгы ве ини он дөрт тирсек болар. Онун хер дөрт гапдалындакы ябың гырасы ярым тирсек, төвереклейин япжагазы бир тирсек болуп, басганчаклары гүндогар тарапта болар.

¹⁸ Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы! Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Гурбанлык сыпасыны дикениңизде, онун үстүнде якма гурбанлыклары хөдүр этмек ве оңа ган серпмек үчин дүзгүнлер шулардыр: ¹⁹ Маңа хызмат этмек үчин хузурыма гелен якынлашан Садок неслинден болан руханылара гүнә гурбанлыгы хөкмүнде бир өкүзче бер. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ²⁰ Онун ганындан ал-да, гурбанлык сыпасының дөрт шахына, диварың дөрт бурчуна ве төвереклейин ябың гырасына чал; бу оны тәмизлэп, харамлыгындан сапладыгың болар. ²¹ Гүнә гурбанлыгы болан өкүзчәни ал-да, Худайың өйүниң белленен еринде, мукаддес ериң дашында як. ²² Икинжи гүн гүнә гурбанлыгы хөкмүнде шикессиз бир эркежи хөдүр эт ве гурбанлык сыпасыны өкүзче билен нәхили тәмизлән болсаң, ене-де шейдип тәмизле. ²³ Тәмизлеме ишини тамамланындан соң, шикессиз бир өкүзче билен сүрүден шикессиз бир гоч хөдүр эт. ²⁴ Олары Реббиң хузурына гетир, руханылар үстүне дуз сепип, якма гурбанлыгы хөкмүнде олары Реббе хөдүр эдерлер. ²⁵ Еди гүнлөп гүнә гурбанлыгы хөкмүнде хер гүн бир эркеч тайярла; шикессиз бир өкүзче билен сүрүден бир гоч тайярла. ²⁶ Олар гурбанлык сыпасыны еди гүнлөп мурдарлыгындан сапларлар, оны тәмизлэп, мукаддес эдерлер. ²⁷ Еди гүн тамамланандан соң, секизинжи гүнден башлап, руханылар гурбанлык сыпасында якма ве саламатлык гурбанлыкларыңызы хөдүр эдерлер. Онсоң Мен сизден разы боларың“». Муны Хөкмүрован Реб диййэр.

44-нжи бап

Ыбадатхана дүзгүнлери

¹ Онсоң ол адам мени мукаддес өйүң гүндогара тарап бакян дервезесинден ызыма гетирди; дервезе япыкды. ² Реб маңа шейле дийди: «Бу дервезе япык болар, ол ачылмаз, ондан хич ким гирмез, чүнки ондан Ысрайыл Худайы Реб гирди; шонун үчин ол япык болар. ³ Хөкүмдар болса хөкүмдардыгы үчин, Реббиң хузурында нахар иймек үчин ол ерде отурар. Ол муңа дервезәниң айванының ёлундан гирер ве шол ёлдан-да ызына чыкар».

⁴ Ол мени демиргазык дервезәниң ёлундан өйүң өңүне гетирди. Гөрсем, Реббиң шөхраты Өз өйүни долдурып дурандыгыны гөрдүм. Мен ере йүзин йыкылдым. ⁵ Реб маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы! Ягшы үнс бер, өз гөзлериң билен гөр, Реббиң өйүниң әхли дүзгүнлери ве канунлары хакда саңа айдян затларымы өз гулагың билен эшит, мукаддес өе кимиң гирип-чыкяндыгына^Р ягшы үнс бер. ^{6–7} Питнечи ысрайыл халкына Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: „Эй, ысрайыл халкы! Мениң өйүми харламак үчин сүннетсиз ве бойнуёгын гелмишеклери ичерик салмак билен эден әхли нежис ишлериңизи бес эдиң! Сиз Маңа иймит, яг ве ган хөдүр эдениңизде, олар мукаддес өйүмде болдулар. Сиз әхли нежис ишлериңизин үстесине Мениң әхтими хем боздуңыз. ⁸ Сиз Мениң мукаддес затларымы горамаң, гайтам мукаддес өйүми гораянлар хөкмүнде гелмишеклери өз башларына гойбердиңиз“». ⁹ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Ысрайыл халкының арасында яшаян гелмишеклерден хич бир сүннетсиз ве бойнуёгын гелмишек Мениң мукаддес өйүме гирмели дәлдир. ¹⁰ Йөне Ысрайылың ёлдан чыкан дөври Менден айрылып, эрбет ёла дүшен, өз бутларының ызына эерен левилер этмишлериңиң жезасыны чекерлер. ¹¹ Бу левилер өйүмиң дервезелеринде гөзегчилик эдип, онда хызматкәр боларлар, Мениң мукаддес өйүмде хызмат эдерлер; якма гурбанлыгының ве халкың бейлеки гурбанлыкларының малыны соярлар, халкың хызматыны ерине етирмек үчин оларың өңүнде дуарлар. ¹² Олар ясан бутларының өңүнде ысрайыл халкына хызмат этдилер, ысрайыл халкының языклы болмагына себөпкәр болдулар. Шонун үчин хем Мен-Реб оларың өз этмишлериңиң жезасыны чекжекдигине ант ичдим, муны Хөкмүрован Реб диййэр. ¹³ Олар руханы хөкмүнде Маңа гулдук этмек үчин голайыма гелмесинлер, мукаддес садакаларымың, иң мукаддес затларың хич бирине якынлашмасынлар, олар дине өз эден нежис ишлериңин утанчларыны чекерлер. ¹⁴ Мен олары өйүң әхли хызматы үчин, онда эдилмели әхли ишлери горамак үчин белләрин.

^РМукаддес өе кимиң гирип-чыкяндыгына: я-да мукаддес өйүң әхли чыкалгалары билен гирелгелерине.

¹⁵ Эмма ысрайыл халкы Менден айрылып, ёлдан чыканда, мукаддес өйүми горамак кешигини чекен Садок неслинден болан леви руханылары Маңа хызмат этмек үчин якынлашарлар; ягы ве ганы Маңа хөдүр этмек үчин хузурымда олар дурарлар. Муны Хөкмүрован Реб диййөр.

¹⁶ Мукаддес өйүме дине олар гирерлер, Маңа хызмат этмек үчин хантагтама олар якынлашарлар ве өйүң горамак кешигини олар чекерлер. ¹⁷ Олар ички ховлының дервезелерине зыгырдан докалан эшикде гирерлер, ички ховлының дервезелеринде ве ичерде хызмат эдйөркәлер, эгинлеринде йүнден эдилен эшик болмасын. ¹⁸ Башларына зыгырдан селле орап, эгинлерине зыгырдан тикилен ички гейимлери геерлер; дерледйән зат геймесинлер. ¹⁹ Олар халкың янына дашкы ховла чыканларында, эгинлериндәки эшиклерини чыкарып, олары мукаддес отагда голярлар; ол эшиклери билен халка мукаддесликлерини гечирмезлик үчин башга эшиклер гейсинлер. ²⁰ Руханылар келлелерини сырмасынлар, сачларыны узун өсдүрмесинлер, олар сачыны дине гыркып тимарласынлар. ²¹ Ички ховла гиренде, хич бир руханы шерап ичмели дәлдир. ²² Олар дул ве талагы берлен аяла өйленмән, дине Ысрайыл неслинден болан бой гыза я-да башга руханыдан дул галан аяла өйленсинлер. ²³ Мениң халкыма мукаддес зат билен йөнекей задың, халал билен харамың пархыны өвретмели. ²⁴ Олар давада казы хөкмүнде чыкыш эдип, Мениң хөкүмлерим боюнча карар чыкарарлар; әхли байрамларымың када-канунларыны ве парзларымы, мукаддес Сабат канунларымы ерине етирерлер. ²⁵ Оларың хич бири өлүниң янына барып, өзүни харам этмели дәлдир; дине ата-энеси үчин, огул-гызы үчин, эркек доганы ве дурмуша чыкмадык гыз доганы үчин өзлерини харам эдип билерлер. ²⁶ Ол тәмиз боландан соң, онуң үчин еди гүни санамалыдырлар. ²⁷ Ол мукаддес ерде хызмат этмек үчин ички ховла гирен гүни өз гүнә гурбанлыгыны хөдүр этмелидир. Муны Хөкмүрован Реб диййөр.

²⁸ Руханыларың мирасы бардыр, ол мирас Мендин; Ысрайылда олар мулк бермән, оларың мирасы Мендин. ²⁹ Галла садакасыны, гүнә ве язык гурбанлыкларыны олар иерлер. Ысрайылда әхли багыш эдилен затлар оларыңкы болар. ³⁰ Әхли затларыңызың илкинжи хасылы ве әхли садакаларыңыз руханыларыңкы болар. Өйүңизе берекет инер ялы, илкинжи галладан эдилен хамыры руханылара берин. ³¹ Гуш болсун я хайван болсун, пархы ёк харам өлен я парчаланан зады руханы иймели дәлдир».

45-нжи бап

Юрдуң пайланылмагы

¹ Юрды мулк хөкмүнде биже атып пайланыңызда, юрдан мукаддес бир бөлек ери садака хөкмүнде Реббе берин. Онуң узынлыгы йигрими бәш мүн тирсек ве ини йигрими мүн⁹ тирсек болсун; бу бөлек тутуш төвереклейин мукаддес болар. ² Мукаддес өй үчин узынлыгы ве ини бәш йүз тирсек болан инедөрдүл мейдан ве онуң төверегинде болса элли тирсеклик ачык мейдан болар. ³ Мукаддес бөлекден узынлыгыны йигрими бәш мүн тирсек, инини он мүн тирсек эдип бир бөлеги өлче; бу мукаддес өй, ягны өрән мукаддес ер болар. ⁴ Юрдуң бу мукаддес пайы мукаддес өйде Реббе хызмат этмек үчин якынлашан руханылар үчиндир. Бу бөлекде оларың өйлери болар ве мукаддес өй үчин мукаддес ер болар. ⁵ Узынлыгы йигрими бәш мүн тирсек, ини он мүн тирсек ер болан бейлеки бөлүм Худайың өйүндө хызмат эдйән левилере яшайыш шәхерлерини гурмак үчин мулк болар. ⁶ Мукаддес бөлегин гапдалында шәхер мулкүни беллән; онуң узынлыгы йигрими бәш мүн тирсек, ини бәш мүн тирсек болсун. Бу тутуш ысрайыл халкына дегишли болар. ⁷ Мукаддес бөлеге дүшен пай билен шәхере дүшен пайың ики тарапындакы ерлер хөкүмдара берлер. Ол гүнбатар тарапдан гүнбатара, гүндогар тарапдан гүндогара тарап узалып гидйөр. Онуң узынлыгы гүнбатар серхетден гүндогар серхеде ченли ысрайыл тирелериниң херсиниң пайы билен дендир. ⁸ Бу Ысрайылда хөкүмдарың мулки болар. Мундан бейлөк Мениң хөкүмдарларым халкыма зулум этмезлер, ери ысрайыл халкына тирелерине гөрә пайларлар.

⁹ Хөкмүрован Реб шейле диййөр: «Эй, ысрайыл хөкүмдарлары, инди бес эдин! Зорлук ве зулумы арадан айрып, адалаты ве догручылыгы бержай эдин; халкымы өз топрагындан ковман. Муны Хөкмүрован Реб диййөр. ¹⁰ Терезиңиз догры болсун, догры агырлык дашыны ве өлчөг күйзесини уланың. ¹¹ Агырлык дашы ве өлчөг күйзеси бирмензеш болсун. Агырлык дашы

⁹*Йигрими мүн*: бу сөз дүзүми кәбир гадымы голязмалардан алнандыр. Ол башга голязмаларда *он мүн* гөрнүшинде душ гелйөр.

батманың ондан бирине, өлчөг күйзеси хем батманың ондан бирине дең болуп, буларын өлчеге бир болсун; икисиниң-де өлчеге ресми өлчеге гөрә болсун. ¹² Бир шекел[†] йигрими гера[§] дең болсун; бир мина[‡] йигрими шекеле, йигрими бәш шекеле ве он бәш шекеле[¶] дең болсун.

Садакалар

¹³ Бермели садакаларыңыз шулардыр: бир батман бугдайың алтыдан бири, бир батман арпаның алтыдан бири. ¹⁴ Ресми өлчеге гөрә, яг барадакы дүзгүн шудур: хер кордан^ν ики күйзе^w яг берсинлер. Бир кор үч йүз элли күйзә^x я-да он батмана^y дендир. ¹⁵ Өзлерини гүнәден сапламак үчин Ысрайылың өрүлеринде бакылян сүрүден ики йүзден бир гойны галла садакасы, якма ве саламатлык гурбанлыклары хөкмүнде берсинлер. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ¹⁶ Юрдун әхли халкы бу садакалары Ысрайылдакы хөкүмдара бермелидир. ¹⁷ Эмма Ысрайылда әхли байрамларда Тәзе Ай байрамында, дабараларда, Сабат гүнлеринде якма гурбанлыгыны, галла ве ичги садакаларыны бермек хөкүмдарың боржудыр. Ысрайыл халкыны гүнәден сапламак үчин гүнә гурбанлыгыны, галла садакасыны, якма ве саламатлык гурбанлыкларыны гетиржек олдуң. ¹⁸ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Биринжи айың бирине шикессиз бир өкүзче ал-да, мукаддес өйи тәмизле. ¹⁹ Руханы болса гүнә гурбанлыгының ганындан алып, өйүң гапыларының сөөлерине, гурбанлык сыпасының диварының дөрт бурчуна ве ички ховлының дервезелериниң сөөлерине чалсын. ²⁰ Ялңышлык билен я-да билмән гүнә эден адам үчин-де айың едисине шейле эдерсиниз; шунлукда, өйи-де мурдарлыктан сапласыңыз. ²¹ Биринжи айың он дөрдүне сизин үчин Песах байрамы еди гүнлүк байрам болар; онда петир ийилмелидир. ²² Шол гүн хөкүмдар өзи үчин ве юрдун халкы үчин гүнә гурбанлыгы хөкмүнде бир өкүзче хөдүрләр. ²³ Ол байрамың тутуш еди гүнүнде Реббе якма гурбанлыгы хөкмүнде хер гүн шикессиз еди өкүзче билен еди гоч ве гүнә гурбанлыгы үчин хер гүн бир эркеч хөдүрләр. ²⁴ Галла садакасы хөкмүнде берлен өкүз үчин хем, гоч үчин хем бир батман бугдай ве хер батман үчин хем дөрт күйзе^z яг тайярлар. ²⁵ Единжи айың он бәшине байрамың башындан тә ахырына ченли еди гүнлөп хөкүмдар гүнә ве якма гурбанлыкларыны, галла садакасыны ве зейтун ягыны шол бир мукдарда хөдүр этмелидир».

46-нжы бап

¹ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Ички ховлының гүндогара тарап бакян дервезеси алты иш гүни япык болар. Ол диңе Сабат гүни ве тәзе Айың илкинжи гүни ачылар. ² Хөкүмдар дашардан дервезе эйванының үсти билен ичерик гирип, гапының сөөсиниң янында дурар. Онуң якма ве саламатлык гурбанлыкларыны руханылар хөдүр эдерлер; ол босагада сежде эденден соң, дашары чыкар, йөне дервезе агшама ченли ачык болар ³ Сабат гүнлеринде ве айың башларында юрдун халкы бу дервезәниң гирелгесинде Реббин хузурында сежде эдер. ⁴ Хөкүмдарың Сабат гүни Реббе хөдүр этмели якма гурбанлыгы шикессиз алты токлы ве бир гоч болар. ⁵ Ол гоч билен берилмели галла садакасы үчин бир батман бугдай берсин, гузулар билен берилмели галла садакасыны өз гөвүн ислегине гөрә хөдүр этсин ве хер батман үчин дөрт күйзе^a яг берер. ⁶ Айың илкинжи гүни бир өкүзче, алты токлы ве бир гоч хөдүр эдер; булар шикесли болмалы дэлдирлер. ⁷ Өкүзче ве гоч билен берилмели галла садакасы үчин херсине бир батман бугдай берсин, гузулар билен берилмели галла садакасыны өз гөвүн ислегине гөрә хөдүр этсин ве хер батман үчин дөрт күйзе яг берсин. ⁸ Хөкүмдар ичери гиренде, эйваның үсти билен гирип, шол ёл билен хем ызына чыксын. ⁹ Юрдун халкы байрамларда Реббин хузурына геленде, сежде этмек үчин демиргазыкдакы дервезеден гирен гүнортадакы дервезеден чыкмалыдыр; шейле

[†]Шекел: бу еврейлерин агырлык өлчегидир.

[§]Йигрими гера: Йигрими гера такм. 12 гр дендир.

[‡]Мина: бу еврейлерин агырлык өлчөг бирлигидир.

[¶]Йигрими шекеле, йигрими бәш шекеле ве он бәш шекеле: Бу үч өлчегин жеми такм. 600гр дендир.

^νКор: бу еврейлерин агырлык өлчегидир.

^wИки күйзе: еврейче *батың ондан бири*. Батың ондан бири такм. 3.5 литре дендир.

^xҮч йүз элли күйзе: еврейче *он бат*. Он бат такм. 350 литре дендир.

^yОн батман: еврейче *бир хомер*. Бир хомер такм. 200 кг дендир.

^zДөрт күйзе: еврейче *бир хин*. Бир хин такм. 4 литре дендир.

^aДөрт күйзе: еврейче *бир хин*. Бир хин такм. 4 литре дендир.

хем, гүнортадакы дервезеден гирен демиргазыкдакы дервезеден чыкмалыдыр, ягны гирен дервезесинден өврүлмән, онуң гаршысындакыдан чыкмалыдыр. ¹⁰ Гиренлеринде, хөкүмдар оларың ортасында болмалыдыр ве олар билен биле гирмелидир; чыканларында-да биле чыкмалыдыр.

¹¹ Байрамларда ве дабараларда өкүзче ве гоч билен берилмели галла садакасы үчин херсине бир батман бугдай берилсин, гузулар билен берилмели галла садакасы өз гөвүн ислеглерине гөрә хөдүр эдилсин ве хер батман үчин дөрт күйзе яг берилсин. ¹² Хөкүмдар мейлетин садака, ягны якма я-да саламатлык гурбанлыклары хөкүмнде Реббе мейлетин садака хөдүр эденде, она гүндогара тарап бакян дервезе ачылмалыдыр. Ол өзүниң якма я-да саламатлык гурбанлыгыны эдил Сабат гүни эдиши ялы хөдүрлөр. Онсоң дашары чыкар ве чыканындан соң дервезе япылар.

¹³ Реббе якма гурбанлыгы хөкүмнде хер гүн хич бир шикессиз токлы тайярлан; оны хер гүн эртирине хөдүр эдин. ¹⁴ Шейле хем онуң билен хер гүн эртирине батманың алтыдан бири мөчберинде сайлама ун билен, оны гармак үчин бир ярым күйзе^b яг билен галла садакасыны хөдүр эдин. Бу эбеди дүзгүнлер боюнча Реббе хемишелик галла садакасыдыр. ¹⁵ Гүнделик якма гурбанлыгы хөкүмнде хер гүн эртирине токлы, галла садакасы ве яг хөдүрленсин».

¹⁶ Хөкүмүрован Реб шейле диййәр: «Эгер хөкүмдар өз огулларындан бирине бир зат пешгеш берсе, бу онуң өз мирасы болар. Бу хөкүмдарың агтыкларыныңкы болар; бу олара мирас етен мүлкдир. ¹⁷ Эгер-де өз мүлкүни гулларының бирине пешгеш берсе, ол азатлык йылына ченли онуңкы болар; онсоң ол муны хөкүмдара ызына гайтармалыдыр; эмма хөкүмдарың мүлки өз огулларыныңкы болар. ¹⁸ Хөкүмдар халкың мирасындан алып, олары мүлклеринден махрум этмели дәлдир; Мениң халкымдан хич бир киши мүлкүнден ковулмаз ялы, хер ким огулларына өз мүлкүнден мирас бермелидир».

¹⁹ Яңкы адам мени дервезэниң гапдалындакы гирелгеден руханыларың демиргазыга тарап бакян мукаддес отагларына гетирди. Ине, ол маңа отагларың гүнбатырында бир ер гөркезди. ²⁰ Ол маңа: «Бу ер руханыларың язык хем гүнә гурбанлыкларыны гайнадян ве галла садакасыны биширийән еридир. Шоңа гөрә олар дашкы ховла чыкмазлар ве халка өз мукаддесликлерини гечирмезлер» дийди.

²¹ Онсоң ол мени дашкы ховла чыкарып, ховлының дөрт бурчундан гечирди; ховлының хер бурчунда бир ховлы барды. ²² Ховлының дөрт бурчунда узынлыгы кырк тирсек, ини отуз тирсек болан япык ховлулар барды; буларың дөрдүсиниң-де өлчеги бирди. ²³ Оларың дөрдүсиниң-де дашы диварлыды; төвереклейин диварларың дүйбүнде болса ожаklar барды. ²⁴ Ол маңа: «Булар биш-дүш жайларыдыр. Өйүң хызматкэрлери халкың гурбанлыкларыны бу ерде биширерлер» дийди.

47-нжи бап

Худайың өйүнден чыкян гөзбаш

¹ Соңра ол адам мени өврүп, Худайың өйүниң гирелгесине гетирди. Өйүң босагасының ашагындан гүндогара тарап сув акярды. Өй гүндогара тарап бакярды. Сув өйүң саг тарапындан, гурбанлык сыпасының гүнортасындан инийәрди. ² Соңра ол мени демиргазык дервезесиниң ёлы билен йүзи гүндогара бакып дуран дашкы дервезә алып гелди, сувлар дашкы дервезэниң гүнорта тарапына акярды. ³ Яңкы адам эли өлчег йүпли гүндогара тарап чыканда, мүң тирсек өлчөп, мени сувдан гечирди; сув топуга чыкярды. ⁴ Ене мүң тирсек өлчөп, мени сувдан гечирди; сув дыза чыкярды; ене мүң тирсек өлчөп, мени сувдан гечирди; сув биле чыкярды. ⁵ Ол ене мүң тирсек өлчеди; сув бир деря болды. Сув ёкары гөтерилендиги себәпли мен онуң ичинден гечип билмедим. Ондан йүзүп гечәймесең, йөрәп гечип болжак дәлди. ⁶ Ол маңа: «Гөрдүнми, эй, ынсан оглы?» дийди. Онсоң мени деряның кенарына өврүп гетирди. ⁷ Өврүлип геленимде, ине, деряның кенарының хер ян тарапында көп агачлар барды. ⁸ Ол маңа шейле дийди: «Бу сувлар гүндогардакы үлкелере тарап акяр ве Иордан дересине инип, деңзе гуянда, деңзиң ята сувлары сүйжи сува өврүлөр. ⁹ Бу шейле болар: деряның акып баран ерлеринде дүрли-дүмен сув жандарларының әхлиси дири галар. Ол ерде балык көп болар, бу сувлар ол ере акып барар. Олар тәмизленип, деряның акып баран ериндәкилерин бары дири галар. ¹⁰ Деңзиң кенарында балыкчылар дуарлар; тор ташланан ер Эйнгедиден Эйнеглайыма ченли болар. Оларың

^b *Бир ярым күйзе*: еврейче *хиниң үчден бири*. Хиниң үчден бири такм. 1,5 литре дендир.

балыклары дүрли-дүрлүликде Ортаер деңзинин балыклары кимин гаты көп болар. ¹¹ Йөне онуң палчык ве батгалык ерлери тэмизленмез; олар дуз үчин галдырылар. ¹² Деряның боюнда, онуң якасының икиян тарапында хер хили мивели агачлар гөгерер. Сувларын мукаддес өйден чыкяндыгы себэпли оларың япраклары солмаз, мивелери түкенмез; хер ай тэзе миве берерлер. Оларың мивелери иймит, япраклары дерман болар».

Юрдун тэзе арачэклери

¹³ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Юрды мүлк хөкмүнде Ысрайылың он ики тиресине гөрө бөленинизде, арачэк шу болмалыдыр: Юсубың несли ики пай алар. ¹⁴ Юрды сиз он ики тирэнин арасында дең пайлаң. Мен оны ата-бабаларыңыза бермеги ант ичдим. Бу юрт сизе мүлк эдилеп берлер.

¹⁵ Юрдун арачэги шу болар: Демиргазык тарапы Ортаер деңзинден Хетлон ёлы билен Лебохамада ве Седада ченли гелйэр. ¹⁶ Ол Берота ве Дамаск билен Хамадың арачэгинде ерлешйән Сибрайыма, шейле-де Хавраның арачэгиндэки Хасерхаттикона ченли узяяр.

¹⁷ Арачэк деңизден Дамаск арачэгиндэки Хасарейнона ченли барып, Хамадың арачэги билен демиргазыга тарап узяяр. Бу демиргазык тарапыдыр.

¹⁸ Гүндогар тарапы Хавран билен Дамаскың арасындакы Гилгады Ысрайылдан айырян Иордан дерясы боюнча узалып гидйэр. Мундан гүндогар деңзине гелип, Тамара ченли өлчөң. Бу гүндогар тарапыдыр.

¹⁹ Гүнорта тарапы Тамардан Мерибакадеш чешмесине ченли болуп, Мүсүр дерясындан Ортаер деңзине барып етер. Бу гүнорта тарапыдыр.

²⁰ Гүнбатар тарапы Лебохамадың гаршысындакы нокада ченли болан Ортаер деңзи болар. Бу гүнбатар тарапыдыр.

²¹ Бу юрды өз араңызда Ысрайыл тирелерине гөрө пайлап бериң. ²² Сиз биче боюнча юрды өзүңизе, ичиңизде яшаян гелмишеклере ве оларың араңызда доглан чагаларына мүлк хөкмүнде пайлаң. Ол гелмишеклер сизиң үчин аслы ысрайыллы хасапланмалыдырлар. Олар хем биче боюнча ысрайыл тирелериниң арасында сизиң билен дең мүлк эдинерлер. ²³ Гелмишеклер хайсы тирэнин арасында яшаян болса, шол тире хем оlara мүлк хөкмүнде пай бөлүп берер». Муны Хөкмүрован Реб диййэр.

48-нжи бап

Юрдун тирелере пайланылышы

¹ Тирелериң атлары шулардыр:

Дан тиресине бир пай берлер. Онуң пайы демиргазык арачэкден башлап, Хетлон ёлуның угры билен Лебохаматдан Хасарейнана ченли, гүндогардан гүнбатара тарап узалар. Ол пай Дамаск арачэгинде болуп, онуң демиргазыгында Хамат ерлешйэр. ² Ашер тиресине бир пай берлер. Оларың арачэги дан тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачэги билен бирлешер.

³ Нафталы тиресине бир пай берлер. Онуң арачэги ашер тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачэги билен бирлешер. ⁴ Манаше тиресине бир пай берлер. Онуң арачэги нафталы тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачэги билен бирлешер. ⁵ Эфрайым тиресине бир пай берлер. Онуң арачэги манаше тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачэги билен бирлешер. ⁶ Рубен тиресине бир пай берлер. Онуң арачэги эфрайым тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачэги билен бирлешер. ⁷ Яхуда тиресине бир пай берлер. Онуң арачэги рубен тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачэги билен бирлешер.

⁸ Яхуда тиресиниң гүндогардан гүнбатара ченли узяян ерлери садака хөкмүнде Реббе берлер. Онуң ини йигрими бэш мүн тирсек болуп, узынлыгы гүндогардан гүнбатара ченли пайланан хер бир тирэнин мүлкүне дең болсун; мукаддес өй онуң ортасында болар. ⁹ Садака хөкмүнде Реббе бержек ериңизиң узынлыгы йигрими бэш мүн ве ини йигрими мүн^с тирсек болар. ¹⁰ Бу руханылар үчин мукаддес пай болар; онуң демиргазыга тарап узынлыгы йигрими бэш мүн тирсек, гүнбатара ве гүндогара тарап ини он мүн, гүнорта тарап узынлыгы йигрими бэш мүн тирсек болар. Реббиң мукаддес өйи онуң ортасында болар. ¹¹ Бу пай Маңа руханычылыга

^с *Йигрими мүн*: бу сөз дүзүми кэбир гадымы голязмалардан алнандыр. Ол башга голязмаларда *он мүн* гөрнүшинде душ гелйэр.

багыш эдилен Садок несиллери үчindir. Олар өйүмүң горамак кешигини чекдилер. Ысрайыл халкы ёлдан чыканда, левилер хем ёлдан чыкдылар, эмма Садок несиллери Мана вепалы болдулар. ¹² Левилериң арачегиниң янында, юрдун садака хөкмүнде Реббе берен еринден Садок несиллерине хем айратын бир пай дегилли болар. Бу өрөн мукаддес ер болар. ¹³ Левилериң пайы болса руханыларың арачегиниң гаршысында болуп, узынлыгы йигрими бәш мүн, ини он мүн тирсек болар. Тутуш узынлыгы йигрими бәш мүн, ини он мүн тирсек болар. ¹⁴ Левилер ол ери сатмазлар я-да башга ере чалышмазлар. Бу юрдун иң оңат пай еридир, ол башга бирине гечмез, чүнки бу ер Реббе багыш эдилендир.

¹⁵ Ини бәш мүн, узынлыгы йигрими бәш мүн тирсек болан артып галан ер яшамак ве ачык мейдан хөкмүнде шәхер үчин умумы ер болар. Шәхер онун ортасында ерлешер. ¹⁶ Онун өлчеги шейле болар: демиргазык, гүнорта, гүндогар ве гүнбатар тарапларың хер бири дөрт мүн бәш йүз тирсеге дең болар. ¹⁷ Шәхериң ачык мейданлары болар: олар демиргазыга, гүнорта, гүндогара ве гүнбатара тарап ики йүз элли тирсек өлчегде болар. ¹⁸ Мукаддес пайың арачегинде артып галан ериң гүндогар тарапы хем, гүнбатар тарапы хем он мүн тирсек болар; ол мукаддес пайың гапдалында ерлешер. Онун хасылы шәхериң ишчилери үчин иймит болар. ¹⁹ Ол ери Ысрайылын әхли тирелеринден болан шәхериң ишчилери экип бежерерлер. ²⁰ Сизиң садака хөкмүнде Реббе гоян тутуш пайыңыз дөртбурч шекилде болуп, хер тарапы йигрими бәш мүн тирсек болар; мукаддес пайы шәхериң мүлки билен бирликде садака хөкмүнде берерсиниз. ²¹ Шәхериң мүлки билен мукаддес пайың хер янындан артып галан ер хөкүмдарыңкы болар. Бу ерлер мукаддес пая дүшен йигрими бәш мүн тирсеклик бөлегин гүндогарындан ве гүнбатырындан юрдун гүндогар ве гүнбатар арачәклерине тарап узалар. Тирелере дүшен пайлар боюнча узяян бу ики бөлек хөкүмдарыңкы болар. Худайың өйүниң мукаддес ери билен мукаддес пайы онун ортасында болмалыдыр. ²² Левилере дүшен пай билен шәхере дүшен пай хөкүмдара берлен ерлериң ортасында галар. Хөкүмдара берилжек ерлер яхуда тиреси билен бенямин тиресиниң арачәклериниң арасында болар.

²³ Галан тирелере дүшен ер пайлары: бенямин тиресине бир пай берлер. Онун арачәги гүндогардан гүнбатара ченли узалып гидер. ²⁴ Шимгон тиресине бир пай берлер. Онун арачәги бенямин тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачәги билен бирлешер. ²⁵ Ысакар тиресине бир пай берлер. Онун арачәги шимгон тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачәги билен бирлешер. ²⁶ Зебулун тиресине бир пай берлер. Онун арачәги ысакар тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачәги билен бирлешер. ²⁷ Гат тиресине бир пай берлер. Онун арачәги зебулун тиресиниң гүндогардан гүнбатара узяян арачәги билен бирлешер. ²⁸ Гат тиресиниң гүндогар арачәги Тамардан гүндогара, ол ерден хем Мерибакадеш чешмесине ченли ве Мүсүр дерясындан Ортаер дензине ченли узалар. ²⁹ Мүлк хөкмүнде ысрайыл тирелериниң арасында пайламалы юрдуңыз шудур, булар оларың пайлары болар. Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

^{30–31} Шәхериң чыкалгалары шулар болуп, олар шәхериң ысрайыл тирелериниң атларына гөрә атландырылар. Дөрт мүн бәш йүз тирсек узынлыкда демиргазык тарапының үч дервезеси болар: Рубен дервезеси, Яхуда дервезеси, Леви дервезеси. ³² Дөрт мүн бәш йүз тирсек узынлыкда гүндогар тарапының хем үч дервезеси болар: Юсуп дервезеси, Бенямин дервезеси, Дан дервезеси. ³³ Дөрт мүн бәш йүз тирсек узынлыкда гүнорта тарапының үч дервезеси болар: Шимгон дервезеси, Ысакар дервезеси, Зебулун дервезеси. ³⁴ Дөрт мүн бәш йүз тирсек узынлыкда гүнбатар тарапының үч дервезеси болар: Гат дервезеси, Ашер дервезеси, Нафталы дервезеси. ³⁵ Шәхериң тутуш төвереге он секиз мүн тирсек болар. Шол гүнден башлап, шәхериң ады «Реб ол ердидир» болар.